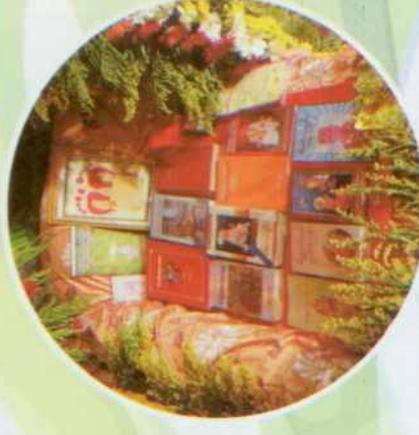

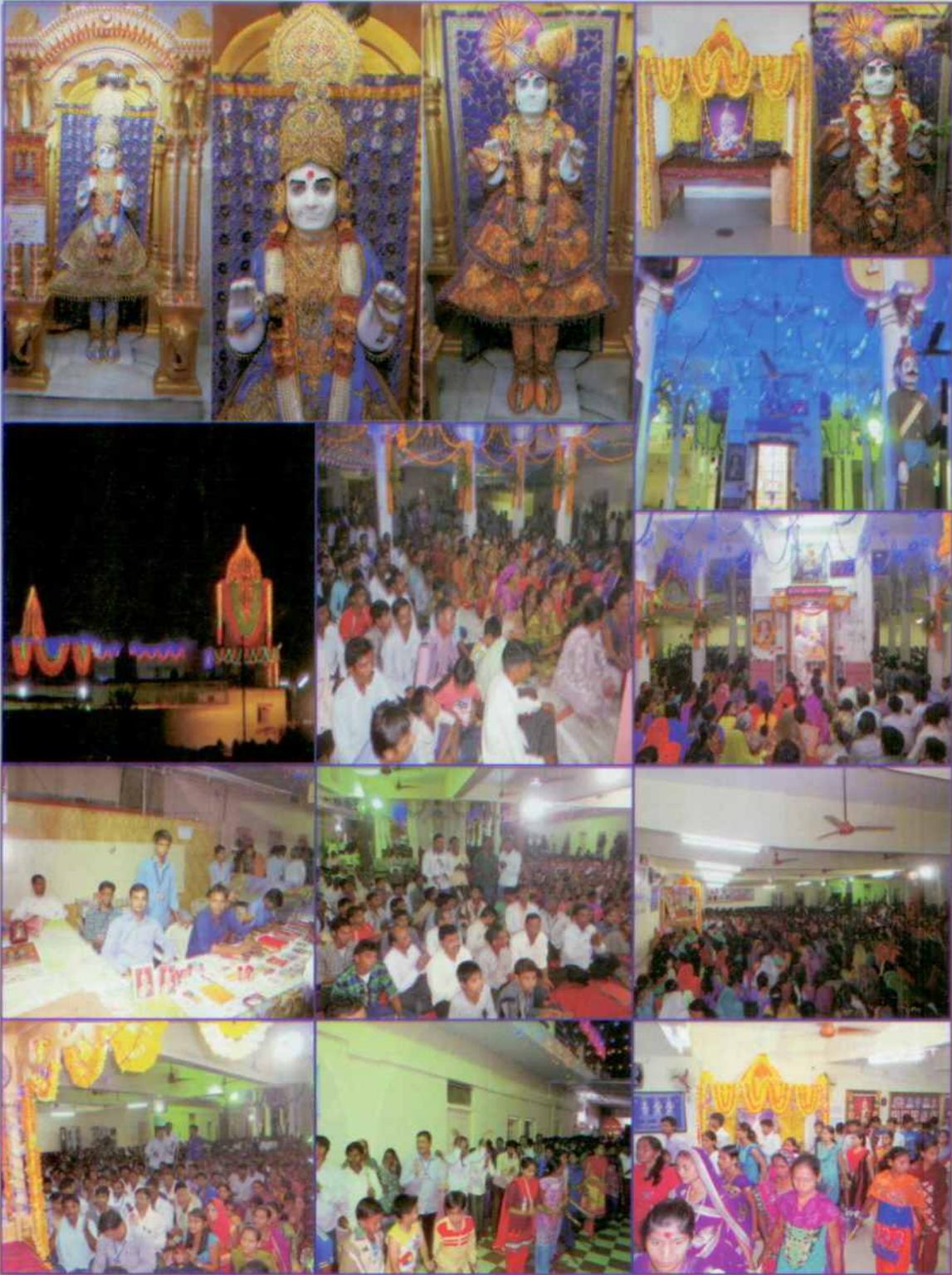
श्री प्रगत पुरुषोत्तम (स्वामिनारायण संप्रदाय) - भादरा-भाद्रोल संस्थाना
सभस्त श्री प्रगत पुरुषोत्तम सत्संग भंडालुं त्रिभासिक मुणपत्र तथा
श्री साहायार्थ महाराज मंदिर ट्रस्ट, श्री अहमविधा पीठ- भाद्रोल द्वारा प्रकाशित

श्री पुरुषोत्तम प्रकाश

प्रगत वासना

वर्ष: ४, अंक: २, ईशुवारी, मार्च, अप्रिल-२०१५

દિવ્ય દેવદિવાળી સમૈયાની સ્મૃતિઓ - શ્રી બાકરોલ ધામ તા.૦૫/૦૬-૧૧-૨૦૧૪

॥ પ્રગટ શ્રી ડાહ્યાભાઈ મહારાજ ॥

શ્રી પુરુષોત્તમ પ્રકાશ

પ્રગટ ઉપાસના

વર્ષ : ૦૪, અંક : ૦૨

ફેબ્રુઆરી, માર્ચ, એપ્રિલ - ૨૦૧૫

સંવત : ૨૦૭૧

તંત્રી : શ્રી ડાહ્યાભાઈ મહારાજ મંદિર ટ્રસ્ટ

લવાજમ :

વાર્ષિક : ૧૦૦/-

છૂટક અંક : ૨૫/-

મુખ્ય પત્ર વ્યવહાર માટે સંપર્ક :

શ્રી પ્રગટ પુરુષોત્તમ મંદિર

શ્રી પુરુષોત્તમ નિવાસ (ટાવર)

મુ.પો. બાકરોલ, તા.જી. આણંદ.

પિન : ૩૮૮ ૩૧૫

ફોન : (૦૨૬૯૨) ૨૩૮૧૭૩

મોબાઈલ : ૦૯૪૨૭૦ ૬૩૨૭૧

Website : www.pragatpurushottam.org

email : pragatpurushottambakrol@yahoo.co.in

લોભી પૈસાને જોઈને જીવે તેમ આપણે ભગવાનને જોઈને જીવવું.

1

પ્રગટ જ્ઞાન

ભગવાનના ભક્તને પણ ભગવાન સંગાથે દંડ ટેક જોઈએ. અને જેવે રૂપે કરીને ભગવાનનું દર્શન પોતાને થયું છે ને તે સંગાથે જેને પતિવ્રતાના જેવી દંડ પ્રીતિ બંધાણી છે, તેને મોટા મોટા જે બીજા મુક્ત સાધુ તે સંગાથે પણ પ્રીતિ થાય જ નહીં, અને પોતાના ઈષ્ટદેવ જે ભગવાન તેના જે બીજા અવતાર હોય તે સંગાથે પણ પ્રીતિ થાય નહીં, કેવળ જે સ્વરૂપની પોતાને પ્રાપ્તિ થઈ હોય તેને સંગાથે જ પ્રીતિ રહે ને તેની મરજી પ્રમાણે જ વર્તે, અને બીજાને જે કાંઈક માને તે તો તેના જાણીને માને.

- વચ. ગ. અં. ૧૬

પ્રગટ ભજન

કલ્યાણનો આ માર્ગ છે, મોક્ષનો આ માર્ગ છે,
અક્ષર અર્ચિમાર્ગ છે રે.. ઉપમા ન દેવાય બીજે રે... ટેક
આ પુરુષોત્તમ ભગવાન છે, આ નારાયણ ભગવાન છે,
આ સર્વોપરી શ્યામ છે રે.. ઉપમા ન દેવાય બીજે રે.. ૧
મૂર્તિ રૂપાળી છે, મનમાં ધાર્યા જેવી છે,
રૂપ રૂપના અંબાર છે રે.. ઉપમા ન દેવાય બીજે રે.. ૨
મૂર્તિ તેજોમય છે, કોટિ રવિમય તેજ છે,
તેજે તેજના અંબાર છે રે.. ઉપમા ન દેવાય બીજે રે.. ૩
મૂર્તિ સુખકારી છે, સર્વે પ્રકારે સુખ છે,
સુખ સુખના સાગર છે રે.. ઉપમા ન દેવાય બીજે રે.. ૪
આ અનાદિ ભગવાન છે, એનું અક્ષરધામ અવિનાશી છે,
બીજા ધામ તો નાશવંત છે રે.. ઉપમા ન દેવાય બીજે રે.. ૫
આ દિવ્ય સ્વરૂપ છે, આ સાકાર સ્વરૂપ છે,
જે અહીં પ્રગટ સ્વરૂપ છે રે, ઉપમા ન દેવાય બીજે રે.. ૬
બાદરણ રૂડું ધામ છે, શાહપુર રૂડું ધામ છે,
બાકરોલ એવું ધામ છે રે, ઉપમા ન દેવાય બીજે રે.. ૭
દાસ અક્ષરરૂપ થઈ, વળી પુરુષોત્તમ રૂપ થઈ,
ઉપાસના એવી થાય છે રે, ઉપમા ન દેવાય બીજે રે.. ૮

(અનુક્રમ)

અક્ષરાત્મા પરીબ્રહ્મ, પુરણ પુરુષોત્તમ; વિનવું હાથ જોડીને, સહાય કરજો સદા.

શ્રી પુરુષોત્તમ પ્રકાશનું લવાજમ ભરવાનાં ઠેકાણાં

- (૧) ભાદરણ - શ્રી પુરુષોત્તમ નારાયણ મંદિર, ઠે. લક્ષ્મીકૂઈ, મું.પો. ભાદરણ, તા.જી. આણંદ, પિન : 388 530, ફોન : (02696) 288313
- (૨) બાકરોલ - શ્રી પ્રગટ પુરુષોત્તમ મંદિર, “બ્રહ્મવિદ્યા પીઠ”, શ્રી પુરુષોત્તમ નિવાસ, (ટાવર), મું.પો. બાકરોલ, તા.જી. આણંદ, પિન : 388 315, ફોન : (02692) 238173, મોબાઈલ : 94270 63271
- (૩) અમદાવાદ - શ્રી પ્રગટ પુરુષોત્તમ મંદિર, “અક્ષર ભુવન”, છોટાલાલની ધર્મશાળા સામે, શાહપુર દરવાજા બહાર, અમદાવાદ. પિન : 380 004, ફોન : 98792 65040

શ્રી પુરુષોત્તમ પ્રકાશ ત્રિમાસિકના લેખકોને સૂચના :

૧. ભાદરણ - બાકરોલ સંસ્થાની ભક્તિ વધારતા, જીવનલક્ષી તથા સંપ્રદાયમાં ઉપાસના દઢ કરતા લેખો સ્વીકારવામાં આવશે.
૨. કોઈપણ જાતના વ્યક્તિગત આક્ષેપો - નિંદા કે ટીકાવાળા કે કોઈપણ ધર્મ બાબત ટીકા કરતા લેખો લેવામાં આવશે નહિ.
૩. આપે મોકલાવેલ લખાણ સંપ્રદાયના માન્ય શાસ્ત્રોના સિદ્ધાંતો તથા તેનો સંદર્ભ મૂળ લખાણ અનુસાર હોવો જોઈએ તેમજ લખાણની સંપૂર્ણ જવાબદારી જે તે લેખક/સંકલનકર્તાની રહેશે.
૪. ત્રિમાસિકમાં મોકલવા માટેના લેખો સ્વચ્છ અને કાગળની એક બાજુએ શાહીથી શ્રી પ્રગટ પુરુષોત્તમ મંદિર - બાકરોલ ખાતે જ લખી મોકલવા અથવા email કરવા.
૫. લેખો સુધારવા, વધારવાનો હક્ક તંત્રી મંડળને રહેશે. પ્રકાશિત નહિ થયેલા લેખો પાછા મોકલવામાં આવશે નહિ.

શ્રી પુરુષોત્તમ પ્રકાશ વાંચકોને અનુરોધ

૧. દર ત્રીજે મહિને ત્રીજી તારીખે અંક પ્રસિદ્ધ થશે.
૨. અંક ન મળે તો મુખ્ય પત્ર વ્યવહાર માટેનાં સરનામે પત્ર લખવો.
૩. નવેમ્બર થી ઓક્ટોબર સુધીનું લવાજમ વર્ષ ગણાય છે.
૪. ગમે તે મહિનાથી લવાજમ સ્વીકારાય છે, પરંતુ અંકો નવેમ્બર થી ઓક્ટોબર સુધીના લેવાના રહેશે.
૫. અંકો મોકલવાની જે વ્યવસ્થા સંસ્થા કરે તે માન્ય રાખવાની રહેશે.

આ ત્રિમાસિકનો કેવળ નિર્ભળ હેતુ શ્રી પ્રગટ પુરુષોત્તમ (સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાય) - ભાદરણ - બાકરોલ સંસ્થાના સિદ્ધાંત, જ્ઞાન તથા વિશેષે અક્ષરાત્મી પ્રગટ પુરુષોત્તમ શ્રી ડાહ્યાભાઈ મહારાજ, ભાદરણ સંસ્થાના આઘ સ્થાપકશ્રી પુરુષોત્તમ ભગવાન તથા શ્રી નારાયણ મુનિ ભગવાનનું પ્રગટનું જ્ઞાન પ્રસારવાનો તેમજ હરિભક્તને ઉપાસના મક્કમ રહે અને તેઓશ્રીની જ ભક્તિમાં દિન-પ્રતિદિન આગળ વધાય અને પ્રગટ પ્રભુશ્રીના જ્ઞાનનો શ્રવણ, મનન, નિદિધ્યાસ કરીને આખરે તેમનો સાક્ષાત્કાર થાય તે જ છે. સઘળાં દાનોમાં વિદ્યાદાન અને વિદ્યાદાનોમાં બ્રહ્મવિદ્યા દાન શ્રેષ્ઠ છે. તો સદર નિયમિત પ્રકાશિત થતા ત્રિમાસિકમાં આપનો વિચાર, અભિપ્રાય, પ્રેરણા, પરચા, સૂચના, જ્ઞાન, વિજ્ઞાન અને અનુભવનું જ્ઞાન જે કંઈ બને તે જરૂર મોકલી આપવા કૃપા કરશો. વળી, આપના દ્વારે સારા માઠા પ્રસંગે ત્રિમાસિકને જરૂર યાદ કરશો. એ જ વિનંતી છે.

તંત્રી મંડળ
શ્રી પુરુષોત્તમ પ્રકાશ

અનુક્રમણિકા

ક્રમ	લેખની વિગત	સંકલનકર્તાનું નામ	પાન નંબર
૧.	શ્રી પ્રગટ પુરુષોત્તમ સત્સંગ શિબિર-૭ વિષે ચિંતન	શ્રી નવિનભાઈ કનુભાઈ રાઠવા	4-32

શ્રી પુરુષોત્તમ જ્ઞાનામૃત

ઉઘમ કરવો અને ભજન તો થયાં જ જાય છે. સમજાય નહિ કારણકે, છોકરું વઘે છે તે મા-બાપ ભેગાં રહ્યાં તોપણ કેટલું વઘે છે ખબર પડતી નથી. તેમ ભજન થયાં જ જાય છે. માટે પેટને માટે ઉઘમ કરવો. શોકાતુર ના થવું. જે દિવસનું મોંઢું જોયું તે દિવસથી જે કરવાનું તે થઈ ગયું. કારણકે, લોથાના ૧૨મા વચનામૃત પ્રમાણે કોઈ પ્રકારે શંકા નથી તો નિશ્ચય છે તો નિશ્ચયરૂપી ગર્ભ વઘતો જાય છે. માટે હવે ગર્ભને કાંઈ કરવું પડતું નથી. તેમ ભજનને કાંઈ કરવું પડતું નથી. ગર્ભ જેમ વઘે તેમ ભજન વઘતું જાય છે.

હવે, પ્રભુ ભજતાં દુઃખ પડે છે. જુવો, પાંડવ, સીતા, દ્વૈપદી, નરસીંહ મેહતા, મીરાં, શ્રીકૃષ્ણ વખતે ગોપીઓ, શ્રી સ્વામિનારાયણ ભગવાન વખતે સાધુ વગેરેને કેવા દુઃખ પડ્યાં? શ્રી ગુણાતીતાનંદ સ્વામી ઉપર પત્થર નાંખ્યાં - બે-ત્રણ કળશીનો તે વાતોમાં છે. વળી શ્રી પ્રાગજી મહારાજને ઝેર દીધું. વળી આપણામાં દુઃખ પહેલા પડતું. એતો અંગ્રેજનું રાજ્ય એટલે કોઈને કાંઈ કહેવાતું નહીં. હરિ ભજતા હજુ કોઈની લાજ, જતાં નથી જાણી રે..., ઋષીરાજ કહે છે જે, દુનિયા રૂઠીને શું કરશે પ્રભુ જેના બેલી, કોઈના માર્યા કેમ મરશે પ્રભુ જેના બેલી..., હરિગુણ ગાતાં દુરીજનીયાંનો ઘડક મનમાં નવ ધારીએ, ટાબ્યાં નવ ટળે ઘટ સાથે ઘડીઆં હિંમત નવ હારીએ..., માટે હે ભાઈ, ઉપરોક્ત ભક્તોને આગળ દુઃખ પડ્યાં તે વિચારવાં. માટે અત્યારે તો હજારગણું સુખ છે. અત્યારે માર નથી પડતો, કોઈ ગાળ દે તો તેની પણ ફરિયાદ સરકાર સાંભળે છે. માટે શબ્દ તો આપણે સહન કરવાં. ને આ તો મા છે તે છોકરાનું હેત જતું રહેતું નથી. આ તો લોકોના શબ્દો જાણવાથી આભરું માટે વઢે છે. નહિ તો રૂપિયા જાત્રામાં હરવા-ફરવા તે શા સારું આપે? માટે કશી ચિંતા રાખવી નહીં. પ્રભુ સંભારવા. તે તો સૌ સૌનું સારું દેખાવા માટે લઢે છે. જાણ્યા વિના એમ થાય માટે કશી ચિંતા રાખવી નહિ.

સ્વાદ ના લેતા જે દુઃખ પડે તે વેઠવું તે મુક્તનું તપ છે.

શ્રી પ્રગટ પુરુષોત્તમ સત્સંગ શિબિર-૭ વિષે ચિંતન

સંકલનકર્તા : શ્રી નવિનભાઈ કનુભાઈ રાઠવા-બાકરોલ

શ્રી પ્રગટ પુરુષોત્તમ (સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાય) ભાદરણ, બાકરોલ સંસ્થા દ્વારા અક્ષરાતીત પ્રગટ પુરુષોત્તમ શ્રી ડાહ્યાભાઈ મહારાજનો અનન્ય આશરો તથા પ્રસન્નતા મેળવવા સારું સંવત ૨૦૭૧ ના પોષ સુદ છઠ તા. ૨૭-૧૨-૨૦૧૪ ને શનિવાર તથા પોષ સુદ સાતમ તા. ૨૮-૧૨-૨૦૧૪ ને રવિવાર એમ બે દિવસ શ્રી પ્રગટ પુરુષોત્તમ મંદિર - શ્રી ગાંઠીયા ધામ, તા.જી. છોટાઉદેપુર મુકામે શ્રી પ્રગટ પુરુષોત્તમ દ્વિદિવસીય સત્સંગ શિબિર-૭નું દિવ્ય આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું.

શિબિરના બન્ને દિવસ સવારે ૬:૩૦ થી ૭:૩૦ સુધી ધ્યાન, સવારે ૮:૩૦ થી ૯:૦૦ શાસ્ત્રોનું પૂજન-આરતી-સ્તુતિ, સવારે ૯:૦૦ થી ૧૨:૦૦, બપોરે ૩:૦૦ થી સાંજે ૭:૦૦ તથા રાત્રે ૯:૦૦ થી ૧૨:૩૦ એમ અખંડ શ્રી વચનામૃત, શ્રી ગુણાતીતાનંદ સ્વામીની વાતો, શ્રી ગોપાળાનંદ સ્વામીની વાતો, શ્રી પ્રાગજી મહારાજનું જીવન ચરિત્ર તથા શ્રી પુરુષોત્તમ જ્ઞાનામૃત, શ્રી પુરુષોત્તમ મહારાજનું જીવન ચરિત્ર આદિક વિવિધ શાસ્ત્રોની જ્ઞાનવૃષ્ટિ જેમ બારે મેઘ ખાંગા કરી અષાઢી ધારાઓ વરસે એમ સંપ્રદાયના જ વિદ્વાન વક્તાશ્રીઓના મુખકમળમાં સ્વયં ભગવાન જ પ્રત્યક્ષ બિરાજમાન થઈ દિવ્ય શાસ્ત્રોની કથા સત્સંગનું વાંચન અને નિરૂપણ કરાવતાં દિવ્ય વાણીનો પ્રવાહ અવિરત વહેતો રહ્યો હતો.

આ સત્સંગ શિબિરમાં શ્રી પ્રગટ પુરુષોત્તમ (સ્વામિનારાયણ) સંપ્રદાય ભાદરણ, બાકરોલ સંસ્થાના અનન્ય દઢ ઉપાસક મુક્ત-મુમુક્ષુઓએ બે દિવસ ને બે રાત્રિ દરમિયાન દરેક શિબિરાર્થીએ પોતે જ પોતાના સ્વયંસેવક થઈને સેવા, ભક્તિ તથા ભોજન આદિક પ્રવૃત્તિનો લાભ લીધો હતો.

* પ્રભાત ફેરીનું આયોજન :

આ સત્સંગ શિબિર-૭ ના બન્ને દિવસે બ્રહ્મ મુહૂર્તમાં પ્રાતઃકાળે ૪:૦૦ વાગ્યે જાગીને ગામ-રંગપુર નિવાસી શ્રી ધનસીંગભાઈ રાઠવા તથા દેવળીયા નિવાસી શ્રી

ભવાનસિંગભાઈ (માસ્તર)ના નેતૃત્વ હેઠળ પ્રભાત ફેરી કર્યા હતા. પ્રભાત ફેરીમાં “શ્રી પુરુષોત્તમનારાયણ, શ્રી પુરુષોત્તમનારાયણ” ના નામમંત્રની ધૂન બોલીને ઢોલ તથા તાળીઓના નાદ સાથે ૨૫-૩૦ ચુપકોએ વાતાવરણમાં દિવ્યતા લાવ્યા હતા. અને દરેક શિબિરાર્થીને ઊંઘમાંથી જાગતાની સાથે જ ભગવાનના નામધૂનની દિવ્યતાનું શ્રવણ કરવાનો અલભ્ય લાભ મળ્યો હતો.

* ધ્યાન તથા ધારણાનું પ્રકરણ :

બધા જ શિબિરાર્થીઓએ વહેલા ૪:૧૫ કલાકથી જાગીને સ્વયં શૌચ-સ્નાનાદિક દૈહિક ક્રિયાઓથી પરવારીને વહેલી સવારે ૬:૧૫ કલાક વહેલા સભાખંડમાં શિસ્તબદ્ધ રીતે સ્વયં પોતાનું યોગ્ય સ્થાન ગ્રહણ કરી લેતા હતા. અને ભગવાનની મૂર્તિની સન્મુખ બેસી એકાગ્રચિત કરી ધારણા કરતા તથા સ્તુતિઓનું ગાન કરતા હતા.

-શિબિરના બન્ને દિવસે વહેલી સવારે ૬.૩૦ થી ૭.૩૦ (એક કલાક) સુધી ગામ-પાઘરવાંટ (હાલ અમદાવાદ) નિવાસી શ્રી અંબુભાઈ કાગુભાઈ રાઠવા દ્વારા સ્વ-અનુભવની રીત પ્રમાણે ધારણા-ધ્યાનનું પ્રકરણ ચલાવવામાં આવ્યું હતું.

-ધારણા-ધ્યાનના પ્રકરણ દ્વારા દરેક શિબિરાર્થીઓએ વહેલી સવારમાં ભગવાનના અનાદિ નામમંત્રનો જાપ, ભગવાનના નામનું સ્મરણ કરતાં કરતાં પોતાની ઈન્દ્રિયો તથા અંતઃકરણની વૃત્તિઓને પ્રગટ ભગવાનની મૂર્તિના સ્વરૂપમાં એકાગ્ર કરતાં મૂર્તિના દિવ્ય સુખની અનુભુતિ કરવાનો પુરુષપ્રયત્ન કર્યો હતો. અને નિશ્ચય કર્યો હતો કે -આ પ્રગટ મૂર્તિનું ધ્યાન કરવું એ જ આપણા માટે ઉત્તમ છે. તથા પુરુષોત્તમ ભગવાન પણ કહેતા કે - ભગવાનની મૂર્તિ સંભારવી કહેતાં વૃત્તિ રાખવી-અખંડ એ ઉત્તમ છે. તેથી મુક્તની શિક્ષાપત્રીમાં કલમ છે જે

અખંડ મટકા રહીત રહેવું,
સ્થિર રાખવી વરતી રે,

સદ્ વિચાર કહેતાં દેહ આત્મા,
જુદા છે એમ જાણો નક્કી રે. ૯
મોઢે તથા મને ભજન કરવું,
બહાર તથા આત્મા માંહી રે,
એ બે પ્રકારે ધ્યાન જ કરવું,
એ વિના પળ ન પાડવી રે. ૧૦

આમ મુક્તની શિક્ષાપત્રી કલમ -૯, ૧૦ ના સિદ્ધાંત પ્રમાણે સૌ પ્રથમ તો ઈન્દ્રિયો અંતઃકરણની વૃત્તિઓને સ્થિર કરવા માટે “પરબ્રહ્મ પૂર્ણ પ્રગટ પુરુષોત્તમ નમો નમઃ” આ મંત્રનું સામૂહિક ઉચ્ચારણ કરવાથી વાતાવરણમાં દિવ્યતાનું સર્જન થયું હતું. ત્યારબાદ અખંડ મટકાએ રહીત ખુલ્લી આંખ રાખીને આંખનો પલકારો માર્યા વગર બાહ્ય દષ્ટિએ કરીને ભગવાનની મૂર્તિનું ધ્યાન કરાવવામાં આવ્યું હતું. ત્યાર બાદ દરેક શિબિરાર્થીઓએ આંખો બંધ કરીને અંતઃકરણમાં પ્રગટ ભગવાનની મૂર્તિને પધરાવીને મૂર્તિના દિવ્ય સુખને પામવાનો પુરુષ પ્રયત્ન કર્યો હતો. અને પુરુષોત્તમ ભગવાનની વાતને સમજ્યા હતા કે - “ધ્યાન એ જ ધૂણી. બધી ઈન્દ્રિયો ઠરી જાય. ધ્યાન ધૂણી લાગે તો મરણ જાય. ધ્યાન ધૂણી લાગે કે કંઈ ખબર રહે નહીં જે નામ, ગામ, ઠામ, નાત, ઘર, દેવાદાર છું કે લખેશરી છું. કે શું પહેર્યું છે, કે બેઠો છું કે ઉભો છું. ઈત્યાદિક કંઈ ખબર રહે નહિ. ત્યારે ધ્યાનરૂપી ધૂણી લાગી કહેવાય.”

-મોટા ભાગના શાસ્ત્રોનો સિદ્ધાંત છે કે - નિજાત્માનં બ્રહ્મરૂપં....! તથા વચનામૃત લોચા-૭ માં પણ શ્રીજી મહારાજે કહ્યું છે કે -“જે બ્રહ્મરૂપ થયો તેને જ પુરુષોત્તમની ભક્તિનો અધિકાર છે.” અને શ્રી પુરુષોત્તમ વિજ્ઞાનામૃતમાં પણ કહ્યું છે જે-“જ્યાં સુધી દેહબુદ્ધિ છે ત્યાં સુધી આગળ અક્ષરરૂપ ના થાય.” તથા “દેહને આત્મા જુદો છે.” તેથી અક્ષરાતીત પ્રગટ પુરુષોત્તમ શ્રી ડાહ્યાભાઈ મહારાજે પણ આ સિદ્ધાંત દઢ કરવાનું કહ્યું છે કે -“આ દેહ તે હું નહીં, હું આત્મા છું, હું બ્રહ્મ છું, હું અક્ષર છું. મારા વિષે અક્ષરાતીત પરબ્રહ્મ, પૂર્ણ પુરુષોત્તમ ભગવાન, પ્રગટ પુરુષોત્તમ ભગવાન, સાક્ષાત અખંડ બિરાજમાન રહ્યા છે.” તેમના ચરણોમાં મારા લાખોવાર, કરોડોવાર અબજોવાર જયશ્રી

પુરુષોત્તમ ! આ રીતનું સામુહિક ઉચ્ચારણ કરાવીને આ સ્થૂળ દેહથી પર થઈ આત્મનિષ્ઠા દઢ કરવાની રીતનું પ્રેક્ટીકલ કરાવવામાં આવ્યું હતું.

***સભાખંડની વિશેષતા :-**

શિબિરાર્થીઓની સંખ્યાના પ્રમાણમાં વિશાળ સભા મંડપનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું.

-સભા મંડપની પશ્ચિમ દિશાએ મધ્યમાં એક સુંદર મંચનું નિર્માણ કરીને સુંદર રંગ-બેરંગી પુષ્પોથી સજાવટ કરીને પ્રકૃતિની સાદૃશ્યતાનું આભાસ કરાવતી જાણે કે પુષ્પ વાટિકા હોય તેમ લાગતું હતું પુષ્પોથી સુસજ્જ મંચના મધ્યમાં દિવ્ય સિંહાસનની સ્થાપના કરવામાં આવી હતી. આ દિવ્યસિંહાસન ઉપર સ્વયં અક્ષરધામના અધિપતિ પોતે જ અર્થાત્ અક્ષરાતીત પ્રગટ પુરુષોત્તમ ભગવાન શ્રી ડાહ્યાભાઈ મહારાજ સ્વયં પ્રત્યક્ષપણે બિરાજમાન હતા. તેઓ પોતાની મનમોહક દષ્ટિ વડે, મંદ મંદ હાસ્ય વડે દરેક શિબિરાર્થીને પોતાની મૂર્તિના દિવ્યસુખની અનુભુતિ કરાવીને ઘન્ય ઘન્ય કર્યા હતા.

- શ્રી આધારાનંદ સ્વામી રચિત શ્રી હરિચરિત્રામૃત સાગરમાં સ્વયં ભગવાને કહ્યું છે કે “હમ સે વચન હમ મુખ્ય હિ માને । વચન મે હમ અખંડ ઠાને (૬-૭૩-૨૦/૨૪” અર્થાત્ “અમારા કરતાં પણ અમારા વચનનો અમે મુખ્યપણે માનીએ છીએ. વચનમાં અમારો અખંડ વાસ છે, અમારાં વચન એ અમે જ છીએ એમ માનજો.” આમ સ્વયં શ્રીજી મહારાજે કહ્યું છે - જે “વર્તમાનકાળે શાસ્ત્ર દ્વારે પણ ભગવાન પ્રત્યક્ષ પ્રમાણ પ્રગટ વિચરે છે.” આવો જ દિવ્યભાવ રાખીને મંચ ઉપર ભગવાનના દિવ્યસિંહાસનની બાજુમાં જ વિવિધ શાસ્ત્ર સ્વરૂપોને પણ પુષ્પોથી સુસજ્જિત સિંહાસન પર બિરાજમાન કરવામાં આવ્યા હતા.

-શ્રી પુરુષોત્તમ વિજ્ઞાનામૃત, શ્રી પુરુષોત્તમ જ્ઞાનામૃત, શ્રી પુરુષોત્તમ લીલાસાગર, શ્રી મુક્તની શિક્ષાપત્રી, શ્રી પુરુષોત્તમ મહારાજનું લીલાચરિત્ર, પ્રગટ શ્રી ડાહ્યાભાઈ મહારાજનું જીવન ચરિત્ર, શ્રીવચનામૃત, શ્રી ગુણાતીતાનંદ સ્વામીની વાતો, શ્રી ગોપાળાનંદ સ્વામીની વાતો, શ્રી નિષ્કુળાનંદ કાવ્ય, શ્રી સ્વામિનારાયણ ભાગવત તથા શ્રી પ્રાગજી મહારાજનું

મન સ્થિર થાય છે ત્યારે યોગ સઘાય છે.

5

જીવન ચરિત્ર આદિક સંપ્રદાયના શાસ્ત્ર સ્વરૂપોને યોગ્ય સિંહાસન ઉપર બિરાજિત કરવામાં આવ્યા હતા. તથા વિદ્વાન વક્તાશ્રીઓ માટે પણ પુષ્પોથી સુસજ્જિત વ્યાસાસનનું નિર્માણ કરવામાં આવ્યું હતું.

સભાખંડની ખાસ વિશેષતા એ હતી કે વર્તમાનકાળે સંપ્રદાયમાં ચાર દ્વારે ભગવાન પ્રત્યક્ષ પ્રમાણ પ્રગટ વિચરણ કરી રહ્યા છે. જે (૧) અષ્ટ પ્રકારની પ્રતિમા દ્વારે (૨) સાધુ(સંત) દ્વારે (૩) શાસ્ત્ર દ્વારે આ ત્રણ દ્વારે ભગવાનની પ્રગટપણાની અનુભુતી મોટા ભાગના શિબિરાર્થીઓએ કરી હતી.

***શિબિરનો પ્રથમ દિવસ**

***શુભારંભ :-** તા. ૨૭-૧૨-૨૦૧૪ ને શનિવારના રોજ શિબિરના પ્રથમ દિવસે વહેલી સવારે ૮.૩૦ કલાકે અક્ષરાતીત પ્રગટ પુરુષોત્તમ ભગવાન શ્રી ડાહ્યાભાઈ મહારાજશ્રીને દિવ્યસિંહાસન ઉપર વાજતે-ગાજતે-બિરાજમાન કરવામાં આવ્યા હતા. ત્યારબાદ સંપ્રદાયના ઉપસ્થિત વડીલ સંતો તથા દસ જેટલા વિદ્વાન વક્તાશ્રીઓના શુભ હસ્તે અક્ષરાતીત શ્રી પ્રગટ પુરુષોત્તમ ભગવાનનું તથા દિવ્ય શાસ્ત્ર સ્વરૂપોનું કુમકુમ -અક્ષત્ તથા પુષ્પ આદિકે કરીને વિધિવત પૂજન અર્ચન વંદન કરીને આરતી કરવામાં આવી હતી. ત્યારબાદ ઉપસ્થિત વડિલ સંતો, બધા જ વક્તાશ્રીઓ તથા દરેક શિબિરાર્થીઓની સર્વાનુમતિથી બાકરોલ નિવાસી શ્રી મહેન્દ્રભાઈ વલ્લભભાઈ પટેલ એ આ શિબિર-૭ નું અધ્યક્ષ સ્થાન શોભાવ્યું હતું.

શિબિર-૭ નું અધ્યક્ષ સ્થાન સ્વીકારીને શ્રી મહેન્દ્રભાઈ એ દરેક શિબિરાર્થીઓને તથા તમામ શ્રોતાઓને સભાન કરતાં વાત કરી હતી કે - આ શિબિરમાં કોઈ પણ વક્તા હોય તે ભગવાનની પ્રેરણાથી જે કંઈક જ્ઞાનની વાત કરશે તે આપણે બધા જ મુમુક્ષુઓએ શાંત ચિત્તથી સાંભળવાનું છે. અને તે સાંભળ્યા બાદ તેને સમજીને તેનો અમલ કરવા પુરુષપ્રયત્ન કરવાનો છે. દરેક વાતને પોતાના ઉપર લેવાની છે. પોતાની કસરો ટાળવાની છે. અહીંથી ભગવાન જે આજ્ઞાવચનો પીરસે તેને આપણે વર્તનમાં લાવીશું તો જ આ શિબિર કરીએ છીએ તે જેમ છે તેમ સાર્થક થઈ કહેવાશે.

- આ શિબિર કરવા પાછળનો આપણો એક માત્ર હેતુ છે કે આપણે આ પ્રગટ પુરુષોત્તમ ભગવાનને રાજી કરવા છે.

- સંપ્રદાયના મોટા ભાગના શાસ્ત્રોમાં વાત કરવામાં આવી છે કે - “ભગવાનને વશ કરવાનું શ્રેષ્ઠમાં શ્રેષ્ઠ સાધન સત્સંગ છે.” માટે આપણે સત્સંગ કરવો અને કરાવવો.

-“સત્સંગ એટલે સત્યરૂપી એવો જે આત્મા અને સત્યરૂપ એવા જે પરમાત્મા એને જાણવા તે જ સત્સંગ”

આ પ્રગટ પુરુષોત્તમ ભગવાનની મૂર્તિના સ્વરૂપને બાહ્યદષ્ટિએ કરીને આપણે દેખીએ છીએ. તે આ જ સ્વરૂપને આપણે જ્ઞાને સહિત અંતરમાં દેખવાનું છે. આ સ્વરૂપને અંતરમાં ધારીને આ મૂર્તિના સુખને પામવાનું છે. અર્થાત્ કે ભગવાનની મૂર્તિના સુખનો અનુભવ કરવાનો છે.

***સેશન-૧ :- વક્તાશ્રી - શ્રી મહેન્દ્રભાઈ પટેલ, બાકરોલ**

તા. ૨૭-૧૨-૨૦૧૪ના રોજ સવારે ૯.૦૦ થી ૧૦.૩૦ સુધી

શ્રી વચનામૃત - ગઢડા છેલ્લા પ્રકરણનું -૩૯મું “વિશત્વકરણી ઔષધિનું” વાંચન અને નીરૂપણ કર્યું હતું.

શ્રી મહેન્દ્રભાઈએ દરેક શિબિરાર્થીઓને સરળતાથી સમજાય એ રીતે એમની પ્રભાવાત્મક ભાષાશૈલીમાં વિવિધ પ્રસંગોની, દષ્ટાંતોની રજુઆત દ્વારા દરેક શિબિરાર્થીનું ધ્યાન કેન્દ્રિત કરીને જે તે સિદ્ધાંતો ઉપર વિશેષ ભાર મુક્યો હતો. વચનામૃતની વિશેષતા બતાવતાં તેઓએ કહ્યું કે - ગઢડા છેલ્લા પ્રકરણનું-૩૯મું વચનામૃત એ શ્રી વચનામૃત શાસ્ત્રનું ભગવાનના મુખેથી બોલાયેલ છેલ્લું વચનામૃત છે.

- આ વચનામૃતમાં ભગવાનને ભજવામાં જે બાધ કરે છે તેનું નીરૂપણ કરવામાં આવેલું છે.

- આ દેહને વિશે અહંબુદ્ધિ અને દેહ સંબંધી પદાર્થને વિશે ભક્ત્ય એ જ માયા છે.

- આ માયાને આપણે ટાળવી પડશે.

- અહમ્ ભક્ત્યરૂપ માયાને ટાળીને ભગવાનમાં પ્રીતિ

કરવી એ જ સર્વે શાસ્ત્રોનો સિદ્ધાંત છે.

- પૂર્વે હનુમાન, હરિશ્ચંદ્ર, પ્રહ્લાદ, નારદ આદિક મોટા મોટાઓએ ભગવાન પાસે એમ જ માંગ્યું હતું કે દેહને વિષે અહમ્ મમત્વ આવે નહીં

- જે અહં મમત્વરૂપ માયાને તર્યા હોય ને ભગવાનને વિષે પ્રીતિવાળા હોય એવાનો જ સંગ કરવો, એવા સાથે જ હેત કરવું.

- ગુરુ મચ્છન્દરનાથ અને તેનો શિષ્ય ગોરખનાથના એક પ્રસંગનું નીરૂપણ કરતાં કહ્યું હતું કે - સિદ્ધિઓમાં ફસાવું નહિ, ધન-સ્ત્રી તથા સગા સબંધિઓમાં આસક્ત થવું નહીં. દ્રવ્ય, ધનમાં કળિયુગનો વાસ છે એમ સમજી સાવધાન રહેવું.

- શ્રીજી મહારાજના અંગત પાર્ષદ - ભગુજી - તેમને જે કંઈક ચીજવસ્તુ કોઈક આપે તો એ પોતે રાખતા નહીં ને કોઈકને આપી દેતા. કારણ કે પદાર્થ માત્ર બંધનકારી છે.

- મહારાજશ્રીએ ડોસાવાણીયાનું ધન કૂવામાં નંખાવી દીધું હતું.

- સ્વયં શ્રીજી મહારાજે કળિયુગમાં ધન-સ્ત્રીથી વિરક્ત રહેવાવાળા સંતો પેદા કર્યા હતા. તે ઉપરના પ્રસંગો પરથી આપણે પણ સમજવું કે ધન સ્ત્રીમાંથી આશક્તિ ટાળવી.

- સદ્ગુરુશ્રી નિષ્કુળાનંદ સ્વામી કહ્યું છે કે - આ મનુષ્યના શરીરમાં ૩,૫૦,૦૦,૦૦૦ (સાડા ત્રણ કરોડ) રૂપાડાં છે. તેણે ગુણ્યા ને એટલે ૭,૦૦,૦૦,૦૦૦ (સાત કરોડ) રોગો છે જેવા કે કેન્સર, ટીબી, ડાયાબીટીસ, કમળો, તાવ આદિક તોય આ જીવને દેહના પ્રત્યે અભાવ થતો નથી.

- આ શરીર નાશવંત છે, જીવ અપિનાશી છે.

- આ દેહ પતરાવડાના ઠેકાણે છે. તેમાં લાડવારૂપ ભજનભક્તિ કરી લેવીને પતરાવડાને ફેંકી દેવું.

- અક્ષરાનંદ સ્વામી પાસે એક ગૃહસ્થ સાધુ થવા આવેલો તે ત્રણ મહિના સુધી રહ્યો. તે એક દિવસ લાડવા ખાતો હતો ત્યારે તેને પોતાની સ્ત્રી તથા ઘરની પરિસ્થિતિ યાદ આવી ગઈ ને તે રડી પડ્યો.

- ગુણાતીતાનંદ સ્વામી વખતે એક ધનો ભક્ત કરીને હતા તેમને સ્ત્રી પુત્રાદિક કંઈ ન હતું. પણ પોતાના

ભાઈના છોકરામાં બંધાઈ ગયા. તે આસક્ત થઈ ગયા હતા.

- શ્રીજી મહારાજ વખતે દેવરાજભાઈને મહારાજે કહ્યું હતું કે તમને અઠવાડિયા પછી ધામમાં લઈ જઈશ. તે દેવરાજભાઈ સગા-સંબંધીઓમાં આસક્ત, બંધાયેલા હતા. તેથી ધામમાં જવાનું ગમતુ ન હતું છેવટે તે દેવશી ભક્તને મળ્યા. દેવશી ભક્ત આત્મનિષ્ઠાવાળા જ્ઞાની ભક્ત હતા. તે મહારાજના મહાત્મ્યને સમજતા હતા તેમણે એક ઉપાય કર્યો અને કહ્યું કે દેવરાજભાઈ તમારા બદલે તમારા ઘરનું કોઈક મરે તો વાંધો નહીં ને ? એમ કહી તેના પુત્ર, પુત્રી, વહુ બધાએ ધામમાં જવાની ના પાડી છેવટે પોતાની પત્ની પણ પોતાના બદલામાં મરવાની ના પાડી તોય દેવરાજભાઈ સમજ્યા નહીં. મુખ્ય મંદિરે દેવો, સંતો પાર્ષદોને રસોઈ અપાવડાવી છેવટે દેવશીભાઈએ મહારાજને સમજાવ્યા. તે દેવરાજભાઈને ભગવાન ન લઈ ગયા અને અહીં રહી વાસના ટાળવાની રાહ જોઈ.

આમ સગા-વ્હાલા પોતાને માટે મરવાની ના પાડે છે. છતાં પણ આ જીવ સમજતો નથી. જે સગા-સંબંધીઓ માટે પોતાના જીવત્માનું કલ્યાણ પાછું ઠેલે છે.

- ગ્રહસ્થ હરિભક્તોને સગા-વ્હાલામાં જે આસક્તિ છે તે અવશ્ય ટાળવી.

- આપણે પોતાને આત્મા માનીએ તો કોઈ પણ પ્રકારનું માન ન આવે અને સગા-વ્હાલાઓમાંથી આસક્તિ ટળી જાય.

- પોતાને દેહરૂપ માને તો જરૂર ચોટી જાય - માટે દેહરૂપે ન વર્તવું પણ આત્મારૂપે વર્તવું.

- ઝીણાભાઈના છોકરાનું નામ હંદીસિંહ હતું. તે ઝીણાભાઈ બિમાર પડ્યા. તેમની અંતિમ અવસ્થા ચાલી રહી હતી. ત્યારે સ્વયં મહારાજ ઝીણાભાઈને પૂછ્યું હતું કે હે ઝીણાભાઈ તમારી અંતિમ અવસ્થા ચાલી રહી છે તો તમે તમારો છોકરો હંદીસિંહ તેના વિષે મને કંઈક ભલામણ કરવી છે ? પરંતુ ઝીણાભાઈ તો આત્મારૂપે વર્તતા હતા તેથી મહારાજને કહ્યું હતું કે હે મહારાજ એ તમારો બનીને રહેશે તો તમે એની સંભાળ રાખવાના જ છો ને ? તમારો બનીને નહીં રહે તો તેની

મારે ભલામણ કરવાની કોઈ જરૂર નથી.

- અર્થાત્ જે ભગવાનને રાખશે તેને જ ભગવાન રાખે છે જે ભગવાનને નહીં રાખે તેને ભગવાન પણ રાખતા નથી આ સિદ્ધાંત વાત છે.

- આપણને મળેલ આ ભગવાનની તો બહુ જ મોટપ છે. તે ભગવાન પણ પોતાની મૂર્તિના સુખને પાર પામતા નથી તો પછી આપણે તે શી ગણતરીમાં !

- આ પ્રગટ ભગવાનની મૂર્તિને ધારો તો જ ભગવાનના સુખનો અનુભવ થાય.

-ભગવાનની મૂર્તિના શણગાર, હાર, કુંડળ આદિકને જે ભક્ત આંખો બંધ કરે ત્યારે પણ અખંડ દેખે. તેને જ ધ્યાન કહેવાય છે.

- ભગવાન સંબંધી સુખ અવિનાશી છે.

- પોતાના જીવાત્માનું જ્ઞાન તથા ભગવાન અને ભગવાનના સંતોનું મહાત્મ્ય જાણીએ તો ગમે તેવા પંચવિષયમાંથી બહાર નીકળી શકાય બાકી એ સિવાય તેમાંથી નીકળી શકાય જ નહીં.

-જેમ વિશલ્યકરણી ઔષધિ લાવીને હનુમાનજીએ રામચંદ્રને પીવડાવી ત્યારે જે દેહમાં શલ્ય લાગ્યાં હતાં તે સર્વે એની મેળે બહાર નીકળી ગયાં. તેમ જેને ઉપરની બે વાત મનમાં લાગી ગઈ હોય તેને ઇન્દ્રિયોને વિષયભોગની ઇચ્છા રહી છે એ શલ્ય છે તે સર્વ નીકળી જાય. કહેતાં વિષયભોગમાંથી એની ઇન્દ્રિયોની વૃત્તિ નીકળીને એક ભગવાનમાં વળગે.

-સત્યરૂપ એવો જે પોતાનો આત્મા અને સત્યરૂપ એવા જે ભગવાન તેનો જે સંગ તેજ સત્સંગ અને તેનો સંગ થયો તેને જ સત્સંગી કહેવાય.

- આપણને દેહને દેહની આસક્તિને છોડતા જ વાર લાગે છે.

- અષ્ટાવક્ર - જનક રાજાને - ગર્ભવાસને ટાળવાની વાત કરે છે તે પ્રસંગનું નીરૂપણ કરીને કહ્યું હતું કે

- આપણે પણ વારંવાર પંચવિષય(ગર્ભવાસ)માંથી પડી જઈએ છીએ અને ફરી ઉભા થઈ ફરી પંચવિષય(ગર્ભવાસ) તરફ જ ચાલીએ છીએ.

- પુનરપિ જનનં પુનરપિ મરણં અર્થાત્ કે વિષય વાસનાને કારણે આપણું જન્મ મરણનું ચક્ર ચાલુ જ રહ્યું છે.

- જેને ગર્ભવાસમાં આવવું જ ન હોય તો તેને આત્મનિષ્ઠા દઢ કરવી જ પડે

- કોઈ પણ ક્રિયા આ દેહે છેલ્લીવાર કરું છું એમ સમજીને જ કરવું.

- કોઈ પણ વાત મારા માટે જ વંચાય છે, આ મને જ કહે છે, મારી કસર ટાળવા માટે જ ભગવાને આ વાત કરી. એમ દરેક વાત પોતા પર જ લેવી. મારો આ છેલ્લો ફેરો છે હવે મારે ગર્ભવાસમાં નથી આવવું. એમ માનીને જ આ ભગવાનની ભક્તિ કરીશું તો જ પાર પડે એમ છે.

- વિષયાન વિષવત્ ત્યજેત્ । અર્થાત્ પંચવિષયોનો તો ઝેરની જેમ ત્યાગ કરે તો જ પંચવિષય ત્યજાય એમ છે.

- મને મળ્યા આ પ્રગટ ભગવાનનું જ સર્વ કર્યું થાય છે. તે કર્તા અકર્તા તથા અન્યથા કર્તા આ ભગવાન જ છે આ ભગવાનની આજ્ઞાથી જ ઇન્દ્ર વરસાદ વરસાવે છે, સૂર્ય-પ્રકાશ છે, ચંદ્ર શીતળતા આપે છે. બ્રહ્મા ઉત્પત્તિ કરે છે, વિષ્ણુ પાલન કરે છે. અને શંકર સંહાર કરે છે. આ બધા દેવો પણ પુરુષોત્તમ ભગવાનની આજ્ઞા પ્રમાણે જ કામ કરે છે. પ્રગટ પુરુષોત્તમ ભગવાનના ખરેખરા ભગતે આ ફિલોસોફી દઢ કરીને રાખવી.

- શ્રી પ્રગટ પુરુષોત્તમ (સ્વામિનારાયણ) સંપ્રદાય ભાદરણ, બાકરોલ સંસ્થાનો પાયો જ આ છે કે - અનંત કોટિ બ્રહ્માંડમાં આ પ્રગટ મૂર્તિનું કર્યું જ સર્વે થાય છે. સર્વ કર્તા-હર્તા આ જ ભગવાન છે.

- ઉપાસના પણ આ જ સમજવી કે - એક ભગવાનથી જ બધું થાય છે. તે મને મળ્યા જે પ્રગટ પુરુષોત્તમ ભગવાન તેનું ધાર્યું જ સર્વે થાય છે. આની ઇચ્છા વગર કંઈ પણ થાતુ નથી મારા આ ભગવાનની પ્રેરણાથી જ ઇન્દ્ર વરસાદ વરસાવે છે. સૂર્ય તપે છે, ચંદ્ર શીતળતા આપે છે. નદીઓ વહે છે, વૃક્ષો ફળ, ફૂલો આપે છે. તથા બ્રહ્મા, વિષ્ણુ અને મહેશ સૃષ્ટિની ઉત્પત્તિ, પાલન અને પ્રલય કરે છે - આ બધું જ મારા ભગવાનનું કર્યું જ થાય છે આવી દઢ નિષ્ઠા રાખવી

- નિષ્કામ - ભક્તિનું નીરૂપણ કરતાં કઠિયારાનું દષ્ટાંત સમજાવ્યું હતું.

* સેશન -૨ :- વક્તાત્રી શ્રી અંબુભાઈ રાઠવા, પાઠરવાંટ

તા. ૨૭-૧૨-૨૦૧૪ ને શનિવાર સવારે ૧૦:૫૦ થી ૧૨:૦૦ સુધી શ્રી વચનામૃત લોચા પ્રકરણનું -૬, ૧૧ અને ૧૪ તથા ગઢડા મધ્ય પ્રકરણનું-૧૯ મું . આ ચાર વચનામૃતોના આધારે તેઓશ્રીએ “સંગ શુદ્ધિ અને સત્સંગ શુદ્ધિ” ની ધારદાર વાતો જુદા જુદા ઉદાહરણોની રજૂઆત કરીને આધુનિક ભાષાશૈલીમાં વિસ્તૃત નીરૂપણ કર્યું હતું.

- શ્રી અંબુભાઈએ શરૂઆતમાં જ શ્રી પુરુષોત્તમ મહારાજની વાત કરતાં કહ્યું હતું કે - શ્રી પુરુષોત્તમ મહારાજ કહેતા કે આપણે સારું જોવું, સારું સાંભળવું, સારું બોલવું, સારું ચાલવું, સારું કામ કરવું, બધું જ સારું, સારું ને સારું જ કરીએ તો પછી આપણું બધું જ સારુ થાય છે. સારું અર્થાત્ ભગવાનને ગમતું સારું કરવું. -દ.સ. વર્ષ - ૨૦૧૪, આખા વર્ષ દરમિયાન સંપ્રદાયમાં “વ્યસન મુક્તિ તથા સત્સંગ શુદ્ધિ એમ બે અભિયાન ચલાવવામાં આવ્યાં હતાં. જેમાં સત્સંગ શુદ્ધિ એટલે શ્રી પ્રગટ પુરુષોત્તમ (સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાય) ભાદરણ, બાકરોલ સંસ્થાના અનન્ય આશ્રિતોએ સંસ્થા દ્વારા પ્રમાણિત કરેલ ગુરુપરંપરાની છબિઓ તથા વિશેષ કરીને મળી મૂર્તિ પ્રગટ શ્રી ડાહ્યાભાઈ મહારાજની આરતી, ધાળ, પૂજા આદિક કરવાં. બીજા દેવ દેવી આદિકના ફોટા પણ ઘરમાં રાખવા નહિ. એક માત્ર પ્રગટ ભગવાનની જ દઢ ઉપાસના, આશ્રય કરવાનો નિશ્ચય કરવો.”

***આપણે કેવા કેવાનો સંગ ન કરવો તેનું પણ નીરૂપણ કર્યું હતું જે નીચે મુજબ છે.**

૧. સંસાર વ્યવહારમાં આસક્ત હોય એવાનો સંગ ન કરવો.
૨. ગ્રામ્યવાર્તા કરનારનો સંગ ન કરવો.
૩. સ્ત્રી-ધનમાં આસક્ત હોય એવાનો સંગ ન કરવો.
૪. હિંમત વગરની વાત કરતા હોય એવા ફોસીનો સંગ ન કરવો
૫. વ્યસનવાળાનો સંગ ન કરવો.
૬. છળ, કપટ રાખતો હોય એવાનો સંગ ન કરવો.
૭. જે આળસુ અને ઊંઘણાશી હોય એવાનો સંગ ન કરવો.
૮. જે દેહાભિમાની હોય એવાનો સંગ ન કરવો.

૯. જે ભગવાનને કર્તા-હર્તા સમજતો ન હોય તો તેનો સંગ પણ ન કરવો.

- જે ભગવાનનું અને ભગવાનના ભક્તના મહાત્મ્યની વાત કરતો હોય તેવાનો સંગ જરૂર કરવો.

- જે નિષ્કપટપણે વર્તતા હોય એવાનો સંગ કરવો.

- આ દેહે જ નિર્વાસનિક થઈ જવું છે? કામ, ક્રોધ, મદ, મત્સર, માન આદિકનો શો ભાર છે ? આ ભગવાન અને આ સંતોના પ્રતાપે કરીને સર્વેનો નાશ કરી નાખીશું, આમ જે કામાદિક દોષોને નાશ કરવાની વાત કરતો હોય એવાનો, સર્વ પ્રકારને સંગ કરવો.

- જે નિરવ્યસની છે એવાનો સંગ કરવો.

- જે આત્મનિષ્ઠાની વાત કરતો હોય એવાનો સંગ કરવો.

- જે ભગવાનને જ કર્તા હર્તા કહેતો હોય અને સમજતો હોય એવાનો સંગ કરવો.

- આ પ્રગટ પુરુષોત્તમ ભગવાનના સત્સંગનું મહાત્મ્ય સમજાવતાં વસિષ્ઠઋષિ અને વિશ્વામિત્ર બંનેના ઝઘડાનું દષ્ટાંત આપ્યું હતું. વિશ્વામિત્રના ૬૦ હજાર વર્ષના તપ કરતાં વસિષ્ઠઋષિના ૧ લવ સત્સંગનું ફળ અધિક થયું. માટે શેષનાગના માથા પરથી એક હાથ અદ્ધર પૃથ્વી થઈ ૧ લવ = એક નિમિષનો ૬૦ મો ભાગ થાય.

- આપણો આ સત્સંગ સૌથી શ્રેષ્ઠ છે. આપણો સત્સંગ અજોડ છે.

-વચનામૃત લોચાનું - ૬ - “સંગ શુદ્ધિનું આ વચનામૃતનું વાંચન અને નીરૂપણ કરતાં નીચે મુજબના મુદ્દાઓ ઉપર વિશેષ ભાર મુક્યો હતો.”

- સત્સંગ થયા પછી હરિભક્તમાં એકાંતિકપણું આવવું એ દુર્લભમાં દુર્લભ છે.

-ધર્મ, જ્ઞાન અને વૈરાગ્યે એ ત્રણેય યુક્ત ભગવાનની મહાત્મ્યે સહિત ભક્તિ કરવી તેને એકાંતિકપણું કહેવાય.

- આ પ્રગટ પુરુષોત્તમ ભગવાનની તો નિષ્કામભાવે જ ભક્તિ કરવી. કારણ કે આ રોકડીયો ભગવાન છે.

મારા ભક્તને શી જરૂર છે તે ભગવાનને બધું જ ખબર છે. તે જરૂર પ્રમાણે આપે એમાં જ રાજી રહેવું. પણ આ ભગવાન પાસે માંગણી કરવી નહી. કારણ કે માગીએ

નિર્વિકલ્પમાં તો આપણે જે જે સંકલ્પ ધારીએ તે તે સત્ય થઈ જાય.

તો સકામ ભક્ત કહેવાઈએ.

- જે માગે તે ભક્ત નહી અને માંગેલું આપે તે ભગવાન નહી.

- દેહાભિમાનરૂપ દોષમાં બધા જ દોષ રહ્યા છે. માટે પોતાને આત્મા માનવો. આ દેહ તે હું નહી, હું આત્મા છું, હું બ્રહ્મ છું, હું અક્ષર છું. એમ દઢ કરવું.

- આપણને મૃત્યા અક્ષરાતીત પ્રગટ પુરુષોત્તમ ભગવાન શ્રી ડાહ્યાભાઈ મહારાજ સ્વયં અક્ષરધામના અધિપતિ છે

- આ મૂર્તિ જ કારણ સ્વરૂપ છે.

- અક્ષરધામ અવિનાશી છે, એથી નીચેના બીજા બધા જ ધામો નાશવંત છે જે આત્યંતિક પ્રલય થાય તો બધાનો નાશ થાય છે અક્ષરધામ, અક્ષરધામના મુક્તો જ અવિનાશી છે.

- આપણને મળી આ મૂર્તિ કર્મ-ફળ પ્રદાતા છે.

- આપણા આ ભગવાન અન્નદાતા છે.

- ભાદરણવાળા શ્રી પુરુષોત્તમ ભગવાન પણ કહેતા હતા કે મને અન્નદાતા સમજજો.

અંતમાં શ્રી પ્રગટ પુરુષોત્તમ (સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાય) ભાદરણ, બાકરોલ સંસ્થાના અનન્ય આશ્રિતોએ શ્રી પ્રગટ ભગવાનની પ્રસન્નતા મેળવવા માટે ૯ જેટલા સુવાક્યોનું નીરૂપણ કર્યું હતું.

પ્રગટ ભગવાનની પ્રસન્નતા માટેના સુવાક્યો :

૧. પ્રગટનો માર્ગ એ મોક્ષનો શ્રેષ્ઠ માર્ગ છે, એટલે કે આધ્યાત્મિક કલ્યાણનો માર્ગ છે. માટે ગાડરીયા પ્રવાહના માર્ગે, જગતના ચાળે ચડી વર્તવું નહી. જેથી પ્રભુ રાજી થાય.

૨. શાસ્ત્રનો આધાર તો મુકવો જ નહી, શિક્ષાપત્રી, મુક્તની શિક્ષાપત્રી, શ્રી વચનામૃત, સ્વામીની વાતો, શ્રી પુરુષોત્તમ વિજ્ઞાનામૃત જેવા સંપ્રદાયના શસ્ત્રો નિત્ય પ્રત્યે વાંચવા - સાંભળવા, ને તેની કથા કરવી, ને આજ્ઞાનુસાર જીવન જીવવું.

૩. પ્રગટ ભગવાનની આજ્ઞા-ઉપાસના એ અક્ષરધામમાં જવાની બે પાંખો છે માટે આજ્ઞામાં રહી એક જ સ્વરૂપ નિષ્ઠા દઢ કરી ઉપાસના કરવી.

૪. નિષ્કામ, નિર્માન, નિર્લોભ, નિઃસ્વાદ અને નિર્સ્નેહ આ પંચ વર્તમાન અને અગિયાર નિયમ દઢ કરવા

હરિભક્તોનો ગુણ લેવો, પણ અવગુણ તો લેવો જ નહિ, સુહૃદયની ભાવના તથા બ્રહ્મની મૂર્તિની ભાવના રાખવી.

૫. ગામમાં અઠવાડિક નિયમિત સત્સંગ સભા તથા દરરોજ ઘરસભાનો નિયમ રાખવો.

૬. દેહથી પોતાનું રૂપ જુદું સમજી. અક્ષરરૂપ થઈ પ્રગટ પુરુષોત્તમની શુદ્ધ ઉપાસના કરવી.

૭. બ્રહ્મ મુહુર્તમાં સવારે ૪.૦૦ વાગ્યાથી સુર્યોદય થાય તે પહેલાં ઉઠવું ને આ સમયમાં પ્રભુમાં જોડાવું. ને મનન દ્વારા બ્રહ્મનો સંગ કરવો.

૮. ગામમાં પ્રગટ હરિ મંદિરમાં, દર્શન-સમાગમનો અને ભાદરણ-બાકરોલ શિખર મંદિરમાં સમૈયામાં આવવાનો નિયમ રાખવો.

૯. વ્યસન મુક્ત જીવન જીવવું, પોતે વ્યસન મુક્ત બનવું, ને અન્ય પાંચ હરિભક્તોને વ્યસનમુક્ત બનાવવાની પ્રતિજ્ઞા કરવી.

*** સેશન : ૩ :- વક્તાશ્રી પ્રવિણભાઈ રાઠવા, વડોદરા.**

તા. ૨૭-૧૨-૨૦૧૪ ને શનિવાર બપોરે ૩:૦૦ થી ૫:૦૦ (ને કલાક) સુધી “શ્રી પ્રાગજી મહારાજનું જીવનચરિત્ર” તથા શુદ્ધ ઉપાસના તેમજ પ્રગટ ભગવાનની પરંપરાની વાતો જુદા જુદા પ્રસંગોની રજુઆત કરીને જેમ છે તેમ નીરૂપણ કર્યું હતું.

પ્રગટ પરંપરાની ફિલોસોફી પ્રમાણે પરબ્રહ્મ પુરુષોત્તમ નારાયણ સ્વયં શ્રીજી મહારાજ અનાદિ ભગવાન છે અને અક્ષરબ્રહ્મ સદ્ગુરુ શ્રી ગુણાતીતાનંદ સ્વામી એ પણ અનાદિ છે અને મૂર્તિમાન અક્ષરધામ છે. જે એક રૂપે અક્ષરધામ તરીકે મહારાજ તથા અનંત અક્ષરમુક્તોને ધરી રહ્યા છે. તે માટે તે અક્ષરબ્રહ્મથી આપણી આ પ્રગટ ગુણાતીત પરંપરા છે. આ દ્વારે વડવાનળ અક્ષરમુક્ત મહારાજને સાધીને પંચ વર્તમાન (નિષ્કામ, નિર્લોભ, નિઃસ્વાદ, નિર્સ્નેહ અને નિર્માન) પૂર્ણ કરે અને અક્ષરરૂપે શ્રી પુરુષોત્તમને અખંડ દેખે અને પછી પૂર્ણ પુરુષોત્તમમાં લીન થઈ જાય ને ભગવાન જેને વળગે તે પછી ભગવાન થાય.

આમ ગુણાતીત પરંપરામાં સોળે કળાએ એકાંતિક ભક્ત શ્રી પ્રાગજી મહારાજમાં પ્રકાશીત થઈ,

ત્યારબાદ ભાદરણામાં શ્રી પુરુષોત્તમ ભગવાન એ પ્રાગજી મહારાજનો રાજીપો પ્રાપ્ત કર્યો. પછી તેમના જ પુત્ર શ્રી નારાયણમુનિ પ્રગટ્યા ત્યારબાદ બાકરોલ નિવાસી શ્રી ડાહ્યાભાઈ મહારાજ શ્રી નારાયણમુનિનો સંપૂર્ણ રાજીપો મેળવી પ્રગટ ભગવાનની અલૌકિક રીતનું વહન કર્યું. જે અધિપિ પ્રગટ છે.

પ્રગટ ભગવાન મૂર્તિ, પ્રતિમા, શાસ્ત્ર દ્વારે પ્રગટ રહે છે તેવા વચનામૃત તથા સ્વામીની વાતોમાં પ્રસંગ છે. જે પ્રગટ શ્રી ડાહ્યાભાઈ મહારાજ તા.૫-૭-૧૯૬૮માં અંતર્ધ્યાન થયા. પરંતુ તેમની દીકરી પૂજ્ય મધુબેનને તેઓશ્રીએ આજ્ઞા કરી છે કે મધુ, હવે ફોટો મુકીને ભજન કરવાનું. આ આદેશ અત્યારે પણ જીવંત છે અને રહેશે. ભગવાન અત્યારે પ્રત્યક્ષ પ્રતિમા અને મૂર્તિ દ્વારે બાકરોલ ઘામમાં પ્રગટ છે અને સૂર્ય તપશ્ચર્યા સુધી આ લોકમાં પ્રગટ રહેશે માટે ગુણાતીત પરંપરાની આ શુદ્ધ ઉપાસના રાખવી.

- કારિયાણીના પ્રથમ વચનામૃતના સંદર્ભે વાત કરી હતી કે - ભમરી ઇંચળને ડંખ મારી મારીને ભમરીરૂપ બનાવી દે છે તેમ ભગવાનના ભક્તનાં દેહ, ઇન્દ્રિયો, અંતઃકરણ અને પ્રાણ તે ભગવાનને જ્ઞાને કરીને ભગવાનને આકારે થઈ જાય છે. અર્થાત્ શ્રી પુરુષોત્તમના ભક્તો પુરુષોત્તમરૂપ થાય છે.

*** શ્રી પ્રાગજી મહારાજનું જીવન ચરિત્ર**

- જન્મ : સંવત ૧૮૮૫ ના ફાગણ સુદ - ૧૫ ને દિવસ
- જન્મ સ્થળ : સૌરાષ્ટ્રના ગોહિલવાડ પ્રદેશમાં મહુવા ગામમાં દરજી કુટુંબમાં
- પિતાનું નામ - ગોવિંદભાઈ
- માતાનું નામ - મલુબા
- મોટાભાઈ - નરસિંહભાઈ
- નાનપણથી જ યોગસિદ્ધિ અને ઐશ્વર્ય સંપન્ન હતા
- સદ્ગુરુ યોગાનંદ સ્વામી પાસે વર્તમાન લઈ સત્સંગી થયેલા
- સાત વર્ષની ઉંમરમાં સાડા સાત શેરનું ચૂરમુ જમી ગયા હતા.
- ૧૩ વર્ષ ગોપાળાનંદ સ્વામીનો સમાગમ કરેલો.
- ૯ વર્ષ સદ્.શ્રી ગુણાતીતાનંદ સ્વામીનો સમાગમ કરેલો.

*** શ્રી પ્રાગજી મહારાજે સ્વામી પાસે ત્રણ વર માગેલા તે પ્રસંગ**

- સ્વામીએ પ્રાગજી મહારાજને ચંદની સિવવાનું કહ્યું તે રૂ. ૧૦૦૦/- નું ખર્ચ થશે એમ કહ્યું. પછી સ્વામી કહ્યું કે - પ્રાગજી ! ચંદની મોટી કર અને રૂપિયા કોઠારમાં નથી, તેનું તું ફાવે તેમ કર. એમ કહ્યું હતું.

- પ્રાગજી ભક્તને તો સ્વામીની આજ્ઞામાં હજારો અને લાખો રૂપિયા દેખાતા હતા. સ્વામીની ઇચ્છા તો રૂપિયાના મેહ વરસવાના છે એમ જ તેઓ સમજતા.

- દસ દરજી બે મહિનામાં કામ કરે તે પ્રાગજી મહારાજે-૪૧ દિવસમાં કામ પુરુ કર્યું.

- સ્વામી કહ્યું હતું કે - “પ્રાગજી ! જેવું સીવવામાં તાન છે, એવું મહારાજની મૂર્તિમાં હોય તો કંઈ બાકી રહે નહિ. !”

- સ્વામી પ્રાગજીની અનન્ય ભક્તિ જોઈ પ્રસન્ન થયા અને કહ્યું કે - પ્રાગજી ! હું તારા પર પ્રસન્ન છું. માટે માગ, તુ જે માગે તે આપું, પરંતુ ભગતજી કંઈ બોલ્યા નહીં : સ્વામી ફરી કહ્યું : “પ્રાગજી ! તારા મનમાં એમ હશે કે આ બાવો તે શું આપશે ? પણ આ સાધુ કહે તેમ શ્રીજી મહારાજ કરે છે. માટે જે માગીશ તે આપીશ.” પરંતુ ભગતજી કંઈ બોલ્યા નહીં : એટલે સ્વામીએ ફરી કહ્યું : “હું તને કહું છું કે તું ઘેર જા અને બાર મહિનામાં તને રૂ. ૬૦,૦૦૦/- મળશે. તે વડે સાધુ સમાગમ કરી આનંદ માનજે”

ભગતજી તો સ્વામીની રુચિ, અભિપ્રાય અને સિદ્ધાંત જાણતા હતા તેથી સ્વામી પરીક્ષા કરે છે એમ સમજી હાથજોડીને કહ્યું : “મહારાજ ! ૧૩ વર્ષ ગોપાળાનંદ સ્વામીનો તથા ૯-વર્ષથી આપનો સમાગમ હું કરું છું, તેમાં ઘન કે સ્ત્રીમાં સુખ છે એવું તો સાંભળ્યું જ નથી. ઘન આપો તો તે વડે બે કરકાં કરું, મોટી હવેલી કરું પણ તેમાંથી બંધન થાય.”

માટે આપ ખરેખરા રાજી થયા હોય તો, “તમારું જ્ઞાન મને આપો, તમારું ઘર દેખાડો કે તમે ક્યાંના વાસી છો અને મારો જીવ સત્સંગી કરો તથા શ્રીજી મહારાજ એક અણું જેટલા પણ છેટા ન રહે એ ત્રણ વર આપો.”

-સ્વામી પ્રાગજી ભક્તને કહ્યું હતું કે - હું તને

અક્ષરધામમાં તેડી જઈશ પણ કેળાં તો કેળે જ પાકે પણ ઘોરે કેળાં ન આવે. એમ કરી ધીરજ રાખવાનું કહ્યું હતું.

- પૃથ્વીનું રાજ, ઈન્દ્રનું સ્થાન, ધન, દ્રવ્ય એ તો સકામ ભક્તને જોઈએ. આપણે ભગવાનના ચરણારવિંદની અખંડ સેવામાં જ રહેવું છે.

-સ્વામી રાજી થઈ હસીને કહ્યું હતું ! કે પ્રાગજી ! મરણિયો થા તો એ જ્ઞાન મળે એવું છે. તે રાજીપો નોખો છે. એ જ્ઞાન લેવું હોય તો ઘર મૂકીને અખંડ રહેવું પડે, વળી નિવૃત્તિધર્મ, વૈરાગ્ય અને આત્મનિષ્ઠા વિના કોઈ દિવસ સિદ્ધશા ન આવે. માટે અહીં રહે તો મારે એ ત્રણ વાર્તા તને સિદ્ધ કરાવવી છે. એમ કહી કોલ આપ્યો.

- નવી હવેલીના કામકાજ વખતે ઢેચીલા, પ્રાગજી મહારાજને હેરાન કરવા. ૧૨-૧૨ મહાના ચૂનાના કોથળા ચાર-પાંચ જણા ચડાવે. કોઈ વખત જોરથી ફેંકે, તો પ્રાગજી મહારાજ સ્વામીની મૂર્તિ ધારી. સ્વામી જ પોતાની કસોટી કરે છે. એમ જાણી શત્રુ કે મિત્ર જે દરેકને સ્વામીરૂપ જ દેખાતા પણ તેમનામાં પણ દેહભાવ તેમને દેખાતો નહિ. સ્વામી જ તેમની કસોટી કરવા. અનેકમાં પ્રવેશ કરી તેમની ધીરજ જોવા પધારતા હોય એવા દિવ્યભાવની દૃષ્ટિ તેમને સહજ સિદ્ધ થઈ ગઈ હતી

- કેટલાક કહેતા કે - આ ચૂનાના છેરથી આંધળો થઈશ, હાથ-પગ ફાટી જશે, ત્યારે પ્રાગજી ભક્ત જવાબ આપતા કે, “આ ગુણાતીતાનંદ સ્વામી ઉપર મારો દેહ કુરબાન છે અને મારે તો ગમે તેમ થાય પણ તેમને (સ્વામીને) રાજી કરી દેવા છે.” આ પ્રમાણે કેવળ સ્વામીને પ્રસન્ન કરવાની ઈચ્છાથી આ હવેલીનું કામ સાડા ત્રણ વર્ષ સુધી ચાલ્યું તેમાં પ્રાગજી મહારાજ દસ દસ માણસનું કામ એકલા જ ફરતા દેહ સામી દૃષ્ટિ રાખતા જ નહિ.

***અનુવૃત્તિ એ જ ભક્તિ :-**

એક વખત ચૂનાની ભઠ્ઠી કાઢવા માટે સ્વામીએ કહ્યું : “પ્રાગજી ! બસો પાવડા અને પાંચસો ટોપલા સવારમાં ભેગા કરીને તૈયાર રાખજે, જ્યારે ભગતજી કહ્યું :” “સારું મહારાજ !” પછી મંદિરમાંથી દસ-બાર પાવડા અને પચાસ જેટલા ટોપલા હતા તે

ભેગા કરી સ્વામી પાસે આવ્યા. સ્વામી કહ્યું : “પાવડા-ટોપલા લાવ્યો ?” એટલે તેમણે કહ્યું : “સ્વામી પણ ગપ્પાં મારે છે અને ચેલો પણ ગપ્પાં મારે છે એટલા બધાં પાવડા અને ટોપલાં મંદિરમાં છે જ નહિ.”

તે સાંભળી ભગતજી કહ્યું : “જુઓ, સ્વામી તો સર્વજ્ઞ છે તે બધું જ જાણે છે પણ મારે તેમનું વચન અધ્ધર ઝીલવું હતું અને હેઠે પડવા દેવું નહોતું. એટલે મેં હા પાડી.”

- ગિરનારનું કલ્યાણ કરવા પ્રાગજી મહારાજને બોલાવવા મોકલેલા તે પ્રસંગનું નિરૂપણ કરતાં કહ્યું હતું કે - “એક ધર્મનો લોપ થતો હોય તે સિવાયની ગુરુની તમામ આજ્ઞા અવિચારીપણે શિષ્ય પાળવી જ જોઈએ.”

- ભગવાનનું આજ્ઞાવચન પોતા પર લઈ પોતે તે પ્રમાણે વર્તન કરવાનો આગ્રહ રાખવો.

- સત્પુરુષની આજ્ઞા પ્રમાણે જે વર્તે છે તે જ આત્માસત્તારૂપે વર્તે છે.

- પ્રાગજી મહારાજ દરેક ક્રિયામાં આત્મારૂપે જ વર્તતા હતા. તેથી સ્વામીની આજ્ઞા પાળવામાં તેઓ પાછા પડતા ન હતા.

- હવેલીના ચણતર વખતે પથ્થર આવવાનું બંધ થતાં પ્રાગજી મહારાજે મરેલા ફૂતરાને ખસેડવું હતું એ પ્રસંગ પરથી કહ્યું હતું કે - “સૌ ગૃહસ્થ હંમેશા જીવતા ચામડાં જ ચૂથે છે, મોટાની મરજી જાણ્યા સિવાય, જગતના જીવો જે જે કરે છે તે સર્વે ચામડીયા જ છે. એમ મર્મ સમજાવ્યો હતો.”

- એક વાર કંસારના કડાયામાંથી કંસાર ચોટેલો તે બળે કરીને ઉખાડતા પ્રાગજી મહારાજની વૃત્તિ સ્વામીમાં અખંડ હતી તે તૂટી. સ્વામી અંતર્યામીપણે જાણી સભામાંથી ઉભા થઈને આવ્યા અને ભગતજીને કહ્યું : “અલ્યા ! ભગવાન ભૂલીને વાસણ શું ઉટકે છે? એ સાંભળી તરત જ પ્રાગજીએ વૃત્તિ ભગવાનની મૂર્તિમાં જોડી દીધી.”

-અર્થાત્ આપણે પણ દરેક ક્રિયામાં ભગવાનની મૂર્તિનું અખંડ અનુસંધાન રાખવા પુરુષ પ્રયત્ન કરવો.

-એકવાર ભગતજી ચૂનો ઠાલવતાં હતા અને સ્વામીની

મૂર્તિને ધારીને અખંડ ભજન કરતા હતા. ત્યારે સ્વામી ગણોદના અભેસિંહ દરબારને કહ્યું હતું “દરબાર! મને એક આશ્ચર્ય થયું છે કે કેને તો કેનાં પાકે પણ આજ તો થોરે કેનાં પાકે તે શું ? આ પેલો ચુનો કાલવે છે તે દરજીનો છોકરો પણ મહારાજની મૂર્તિમાં અખંડ વૃત્તિ રાખીને યોગાભ્યાસ સિદ્ધ કરીને, મન, ઈન્દ્રિયો વશ કર્યા છે. અને ત્રણે અવસ્થામાં અખંડ ભજન કરે છે.” તે સાંભળી દરબાર બોલ્યા, “સ્વામી! આપના પ્રતાપથી બધુયે થાય, આપની સેવા કરી છે તેનું ફળ તેને મળ્યું છે.”

ત્યારે સ્વામી કહે : “અત્યાર સુધી તો એણે પુરુષપ્રયત્ન જ કર્યો છે અને અમારી સેવા અને રાજીપાનું ફળ તો હજુ હવે મળશે એણે સાડા ત્રણ વર્ષ સુધી દેહને લગાર પણ ગણ્યું નથી. તે કોઈ સાધારણ મુમુક્ષુથી ન થઈ શકે એવા દુષ્કર સાધનો તેણે કર્યા છે એ તો અનાદિનો જ ભક્ત છે. તેથી અમારી અનુવૃત્તિ બહુ રાખી શક્યો છે. કોઈ પ્રાકૃત ભક્તથી એવું બને નહીં. માટે હવે તો હવે વિચાર કર્યો છે કે તેને નિવૃત્તિ આપવી છે જેથી અખંડ કથા વાર્તા કર્યા કરે એમ કહી રાજી થઈને મળ્યા હતા.”

-ભગતજીની સ્થિતિની સૌને પ્રતિતિ કરાવવા એક વાર બાલમુકુન્દદાસને સ્વામી કહ્યું કે “પ્રાગજી ભગતને બોલાવી લાવો.” ભગતજી સુઈ ગયા હતા તે બાલમુકુન્દદાસજી - બે ત્રણ વખત કહ્યું “પ્રાગજી ભગત ઉઠો, સ્વામી બોલાવે છે.” પણ ભગતજી જાગ્યા નહિ. એટલે સ્વામી પાસે આવીને કહ્યું કે-“ભગતજી તો સૂઈ ગયા છે તે ઉઠતા નથી.”

એટલે સ્વામી તેમને પૂછ્યું :- તમે તેમને ઉઠાડવા શું કહ્યું ? એટલે બાલમુકુન્દદાસ કહ્યું કે - “મેં બે ચાર વખત “પ્રાગજી ભગત, પ્રાગજી ભગત” એમ કહ્યું હતું.

એ સાંભળી સ્વામી હસ્યા અને ફરી કહ્યું : “હવે જઈને કહો કે ગુણાતીત ઉઠો”, આ પ્રમાણે કહ્યું એટલે ભગતજી તરત જ ઉઠ્યા અને સ્વામી પાસે આવ્યા.

એટલે સ્વામી કહ્યું :- “આ પ્રાગજી ભગત હવે પ્રાગજી નથી રહ્યા એ તો ગુણાતીત થઈ ગયા છે.”

આ પ્રમાણે સ્વામીએ ભગતજીની શુદ્ધ ગુણાતીત સ્થિતિની સૌને પ્રતિતિ કરાવી દીધી.

- આપણે પણ આ પ્રગટ શ્રી ડાહ્યાભાઈ મહારાજમાં મનુષ્ય ભાવ લાવવો નહીં. આ ડાહ્યાભાઈ મહારાજ પોતે જ પ્રગટ પુરુષોત્તમ ભગવાન છે. જે અનંત કોટિ બ્રહ્માંડના કર્તા હતાં આ જ છે એમ સમજી રાખવું.

- ભગતજી બ્રહ્મ થકી બ્રહ્મ થયા હતા એટલે જગત જ એમની દષ્ટિમાં નહોતું. આથી તેમણે સ્વામીની મૂર્તિને બતાવીને શરૂ જ કર્યું : “આ સુતુ છે તે અક્ષર છે. આ બોલે છે તે અક્ષર છે, આ ચાલે છે તે અક્ષર છે.” આ રીતે અક્ષરના સ્વરૂપનો ઉદ્દોષ શરૂ કર્યો હતો. ભગતજીનું એક નિશાન કે સ્વામીને ઓળખો ને એ સ્વરૂપમાં જોડાઓ તો જ આત્યાંતિક મુક્તિ - જે ભગવાનનું અક્ષરધામ તેને પામશો.

- માટે આપણે પણ અક્ષરરૂપ થઈ આ મળી મૂર્તિ પ્રગટ પુરુષોત્તમ ભગવાનને અંતરમાં પધરાવવાનું પુરુષાર્થ રાખીશું તો જ અક્ષરધામમાં જઈશું.

-સ્વામી પ્રાગજીને ઐશ્વર્ય આપ્યું તેથી ક્ષેષિઓએ સ્વામીને ઠપકો આપ્યો ત્યારે સ્વામી હસીને બોલ્યા : “એણે મારી મન, કર્મ, વચને સેવા કરી અને દેહને ન ગણ્યું, તેથી હું રાજી થઈ ગયો છું અને ઐશ્વર્ય તો ઘણું નહોતું આપવું, પણ હાથછુટી બલા જેવું થઈ ગયું છે.”

તે સાંભળી તે સર્વે સ્વામીને કહ્યું : “સ્વામી ! તેનું તો હવે કંઈ નહિ, પણ જેમ મહારાજે શોખજી અને સ્વજીને ઐશ્વર્ય આપ્યું હતું અને તે પાછું ખેંચી લીધું, તેમ તમે પાછું ખેંચી લ્યો.”

ત્યારે સ્વામી બોલ્યા :- “આ કાંઈ થોટબોટિયું નથી કે એમ લઈ લેવાંચ. આ તો પાતાળે પાયા નાખ્યા છે. તે પાછું ખેંચી લેવાંચ તેમ નથી.” એમ કહી ઉપનિષદની વાર્તા જે યાજ્ઞવલ્કય ઋષિ તેમના ગુરુ વૈશંપાયન પાસેથી બ્રહ્મવિદ્યા ભણ્યા તે વાત કરી. રાજા પુત્રની માગણી કરવા આવ્યો આ વાર્તા કરી.

-વાર્તાનો સિદ્ધાંત કે સ્વામી કહે છે કે મે જેટલી બ્રહ્મવિદ્યા આ પ્રાગજીને શીખવાડી છે. તે તમામ તેણે મારી પાસેથી લગાટ ત્રણ વર્ષ રહીને સિદ્ધ કરી છે. તેથી તે જાચ તેવી નથી. બ્રહ્મવિદ્યામાં તે અજિત અને સર્વોપરી છે. વળી આવી પરાવિદ્યા જેને આપતાં

આવડતું હશે તેને પાત્ર પણ ઘડતાં આવડતું હશે, માટે તમારે કંઈ ચિંતા રાખવી નહિ. ભગવાન કે મોટા સાધુ તે જાત, વર્ણ કે આશ્રમ કંઈ જોતા નથી, એ તો જે પોતાને મન-કર્મ-વચને સેવે તેને પોતે રાજી થઈને પોતા જેવો કરે છે.”

*** સ્વામી મૂળ અક્ષર છે : “સ્વામી દ્વારા જ મહારાજ પ્રગટે છે એવું પ્રતિપાદન કરતા ભગતજી”**

- એક વાર મંદિરની વાડીમાં બધાં કાંકરા વીણતા હતા. ત્યારે કુલચંદભાઈએ સ્વામીને પૂછ્યું “સ્વામી, અક્ષરધામ આ ટાણે શું કરતું હશે ? એટલે સ્વામી હસીને બોલ્યા : “તમારા ભેળુ કાંકરા વીણે છે.” તે સાંભળી સર્વે રાજી થયા.

- એક વાર સભામંડપમાં સર્વે હરિભક્તો ખાખરાના પડિયા, પત્રાવળાં કરતા હતા. સ્વામી પણ ભેગા બેઠા હતા. ત્યારે કુલચંદભાઈએ સ્વામી પૂછ્યું ! “સ્વામી! આ ટાણે અક્ષરધામ શું કરતું હશે ? સ્વામી બોલ્યા, : “તમારા ભેળું ખાખરાના પાનના પડિયા કરે છે.”

- એક દિવસ દામોદર શેઠને સંકલ્પ થયો :- “આપણે પ્રાગજીના વિશ્વાસથી એમ જાણીએ છીએ કે “સ્વામી અક્ષર છે. પણ જો સ્વામી અક્ષર હોય તો ગુલાબનો હાર મને આપે”. સ્વામી સભામાં વાતો કરતા હતા તે કોઈક મીઠે ઉઠ્યા અને થાંભલા પાછળ બેઠેલા દામોદર શેઠને હાથપકડી પોતાની કોટમાંનો હાર સ્વામીએ હસતા હસતાં તેમને આપ્યા અને તેમનો મનોરથ પૂરો કર્યો.

- એક વાર વાઘાખાચર કહ્યું ! સ્વામી ! આ પ્રાગજી ભણાતો છે કે સ્વામી આપ મૂળ અક્ષર છે. તે વાતનું નિરાકરણ કરી આપો. “ત્યારે સ્વામી કહે : “જેમ પ્રાગજી કહે છે તેમ જ છે.” તે સાંભળી વાઘા ખાચરે પૂછ્યું : સ્વામી ! તમે પડે અક્ષર ? એટલે સ્વામીએ હસીને મોં હલાવ્યું ! આથી વાઘા ખાચરને પરમ આનંદ થયો અને નિરાવરણ દષ્ટિ થઈ ગઈ.

- આમ ભગતજી મહારાજ “સ્વામી મૂળ અક્ષર છે.” એમ નિશ્ચય કરાવ્યો કોઈને રુચે કે ન રુચે, પણ પ્રાગજી તો સ્વામી મૂળ અક્ષર છે સ્વામી મૂળ અક્ષર છે એમ નહિ સમજો તો અક્ષરધામમાં નહિ જવાય. એમ પ્રકરણ ચાલુ જ રાખ્યું. તે ઘણાંને ઉપાધિ થઈ. તે ઉપાધિઓને પણ ઠોકર મારીને સ્વામીનો અભિપ્રાય સમજી ભગતજીનું

જેમ સ્વામી મહારાજનું પુરુષોત્તમપણું પ્રગટ કર્યું. તેમ સ્વામીનું મૂળ અક્ષર સ્વરૂપ પ્રગટ કરવાનું ચાલુ જ રાખ્યું હતું.”

- પ્રાગજી મહારાજે મેવાસાના હરિભક્તોને સ્વામીનો નિશ્ચય કરાવ્યો હતો.

- જૂનાગઢ મંદિરના કોઠારી ત્રિકમદાસને ભગતજી મહારાજ સ્વામી મૂળ અક્ષર છે એમ નિશ્ચય કરાવ્યો.

- બાલમુકુન્દદાસજી, માઘવદાસજી આત્માનંદજી વગેરેને ‘સ્વામી મૂળ અક્ષર છે’ એમ નિશ્ચય કરાવ્યો.

-રાજકોટના મંગળજી ઠક્કરને સ્વામીનો નિશ્ચય કરાવ્યો.

આથી વરતાલ આચાર્ય મહારાજ ઉપર તથા પવિત્રાનંદ સ્વામી, શુક સ્વામી, ભૂમાનંદ સ્વામી વગેરેને કાગળો લખ્યા કે “પ્રાગજી તો બહુ છક્યો છે અને અંતરજામી થયો આખો સોરઠ દેશ પ્રાગજીને દંડવત કરે છે અને વાતો સાંભળે છે અને ‘સ્વામી મૂળ અક્ષર છે.’ એવા મહિમાની ઊભ્યો ઉડાડે છે તે સ્વામીને નહિ વારો તો આખું મંદિર પ્રાગજીને સોંપી દેશે. આ પ્રમાણેની ઉપાધિઓની શરૂઆત થઈ.

*** પવિત્રાનંદ સ્વામીએ પ્રાગજી મહારાજને વિમુખ કરવાનો નિશ્ચય કર્યો તે પ્રસંગનું નીરૂપણ**

એક વાર પ્રાગજી મહારાજ વચ. ગ.પ્ર. ૭૧ મું વચનામૃત કઢાવી “સ્વામી અક્ષર છે” એવું પ્રતિપાદન કરતા હતા. એટલે પવિત્રાનંદ સ્વામી કંટાળીને કહ્યું : “એલા પ્રાગજી ! બાર વાગ્યા, હવે તો અક્ષરનું સાલ મૂક” એ સાંભળી ભગતજી ધીમે રહીને તેમની પાસે આવી કહ્યું : “સ્વામી ! આ ગુણાતીતાનંદ મૂળ અક્ષર છે. માટે તેમને મન, કર્મ, વચને જો સેવશો તો પોતા જેવા કરશે અને શ્રીજી મહારાજ વશ થશે.”

તે સાંભળી પવિત્રાનંદ ખિજાઈને લાકડો પછાડીને બોલ્યા : “તુ ક્યાંથી આવ્યો મને સ્વામીનું સ્વરૂપ સમજાવવા વાળો ?”

એટલે ભગતજી કહ્યું - “દેડકા તો બહુ ડામિયા, પણ મળ્યો નહિ મણિઘર, વડતાલમાં દેડકા જેવા ઘણાંને તમે દાબી દીધાં છે, પણ આ ગુણાતીતાનંદ સ્વામી તો મણિઘર છે. માટે તેમનો દ્રોહ કરવો રે’વા ઘો”

આથી પવિત્રાનંદ વધારે બિજાયા તે ઉભા થઈને કહ્યું : “અલ્યા, હું દેડકો ને તું મણિધર ? હવે તું જોઈ તે જે. આ મારી સામું બોલ્યો છું પણ તમને વિમુખ ન કરું તો હું પવિત્રાનંદ નહિ.”

તે સાંભળી ભગતજી હસ્યા અને કહ્યું : “સ્વામી ! તમે તો મને શું વિમુખ કરશો ! હવે તો શ્રીજી મહારાજ મને વિમુખ કરવા ધારે તો પણ હું ધાઉં એવો નથી રહ્યો ! કારણ કે પારસમણિનું કરેલું સોનું પાછું પારસમણિ થકી પણ લોહું કદી થતું નથી.”

એટલે પવિત્રાનંદ સ્વામી ખૂબ ગુસ્સે થયા. સ્વામી વાત સાંભળી ત્યાં પધાર્યા અને ભગતજીને કહ્યું : “પ્રાગજી ! સ્વામીને પગે લાગી માફી માગ” ભગતજી માફી માગી પણ પવિત્રાનંદ સ્વામી જોયું પણ નહી. સ્વામી કહ્યું તો પવિત્રાનંદ સ્વામી ઉલટું જોઈને બોલ્યા : “એને ને મારે આ ભવમાં ભેગા બેસવું નથી.”

તે સાંભળી ભગતજી હસ્યા અને બોલ્યા : “જો મેં ગુણાતીતાનંદ સ્વામી સેવ્યા હશે અને સ્વામી જો મૂળ અક્ષર છે, તો તમારી જ ભેગા બેસીને કથા વાર્તા કરવી છે એને જેવું છે તેવું જ્ઞાન કરવું છે.”

પછી સ્વામી પવિત્રાનંદ સ્વામીને શાંત કર્યા અને સુવાડ્યા. અને ભગતજીને પણ ત્યાંથી પોતાની સાથે લઈ ગયા. સ્વામીએ પોતાને આસને ભગતજીને બેસાડીને કહ્યું :- “પ્રાગજી ! તું ખરો માથા વિનાનો થયો છે. માથા વિનાનો જે ધાય તેનાથી જ પ્રગટ ભગવાન ને પ્રગટ સાધુ સેવાય અને રાજીપો મેળવાય. બીજાથી શું ધાય ? અને પોતાનો અનેક ગણો રાજીપો ભગતજી ઉપર સ્વામીએ બતાવ્યો.”

* અક્ષરધામની કૂચી (ચાવી) પ્રાગજી ભકતને સોંપી છે.

એક વખત ગુણાતીતાનંદ સ્વામીએ કોઠારી અંબાઈદાસને બોલાવીને કહ્યું : “કોઠારી ! મેં તો તમામ કૂચીઓ પ્રાગજી ભગતને સોંપી દીધી છે અને હું તો હવે નિવૃત્તિ લઈને નવરો થયો છું.”

આ સાંભળી કોઠારી અંબાઈદાસને થડકો થયો કે રખે સ્વામીએ મંદિરની તમામ કૂચીઓ પ્રાગજી ભગતને સોંપી દીધી હોય !

ગુણાતીતાનંદ સ્વામી તેમનો સંકલ્પ

અંતર્યામીપણે જાણી કહ્યું અંબાઈદાસ ! ઘડકો પામશો નહિ. મંદિરની કૂચીઓ તો આ રહી પણ અક્ષરધામની કૂચીઓ પ્રાગજી ભગતને સોંપી છે. “એમ સમજ પાડી , અને પ્રાગજી ભગત પોતાનું સ્વરૂપ છે અને મોક્ષનું દ્વાર પણ તેમના દ્વારા ખુલ્લુ રહેશે એ મર્મ સૌને સમજાવ્યો.”

આ પરથી આપણે એટલું જ સમજવું કે વર્તમાનકાળે અક્ષરધામની ચાવી અક્ષરતીત પ્રગટ પુરુષોત્તમ ભગવાન શ્રી ડાહ્યાભાઈ મહારાજ પાસે છે. અક્ષરધામનું દ્વાર તેમના દ્વારા જ ખુલે છે. આપો માહાત્મ્ય સમજી અક્ષરધામના અધિકારી થવા પુરુષપ્રયત્ન કરી લેવો.

*** સેશન-૪ :- વક્તાશ્રી નવિનભાઈ રાઠવા, બાકરોલ**

તા. ૨૭-૧૨-૨૦૧૪ ને શનિવારે સાંજે ૫:૨૫ થી ૭:૦૦ વાગ્યા સુધી શ્રી ગોપાળાનંદ સ્વામી વાતો અંતર્ગત “વાસના ટાળવાની વાતો” નું વિવિધ પ્રસંગોની રજૂઆત કરીને તેમની રહસ્યાત્મક, ગંભીર ભાષા શૈલિમાં વાંચન અને નીરૂપણ કર્યું હતું. તેઓએ શ્રીમુક્તની શિક્ષાપત્રી, શ્રી પુરુષોત્તમ વિજ્ઞાનામૃત, સ્વામીની વાતો આદિક શાસ્ત્રોમાંથી રહસ્યાત્મક સંદર્ભોની ગંભીરતાથી રજૂઆત કરીને શિબિરાર્થીઓનું ધ્યાન કેન્દ્રિત કર્યું હતું.

પ્રારંભમાં જ કહ્યું હતું કે આ વાતોને દિવ્યભાવ રાખીને જ સાંભળવી, મનુષ્યભાવ રાખવો નહી. દરેક વાત પોતાના ઉપર લઈ પોતાની કસરો ટાળવી.

- આ વાતો જીવના કલ્યાણ કરવા માટેની છે. આ દેહનું કલ્યાણ તો આપણું થઈ જ ગયું છે. કારણ કે સર્વ સામર્થ્યે યુક્ત આ પ્રગટ પુરુષોત્તમ ભગવાન સ્વયં અક્ષરધામના અધિપતિ આપણને જ મળ્યા છે. માટે આ દેહે કરીને જ નિર્વાસનિક થવાનો દઢ નિશ્ચય કરવો. કારણ ભગવાનને તો આપણને અક્ષરધામમાં લઈ જ જવા છે. પણ આપણે શું કરવું છે ? જવું છે ? વાસના ટાળવી છે ? કે પછી છીએ એવાને એવા જ રહેવું છે ? શુદ્ધ થાવું છે ? આ બધા પ્રશ્નોનો વિચાર આપણે કરવાનો છે.

- “સ્વામી કહેતા કે કેટલીક કસર ત્યાગ-વૈરાગ્યથી

ભજન કરતાં ઘાટ સંકલ્પ ઉઠે તો ઈન્દ્રિયોને સુખે સુખી છે.

ટળશે, કેટલીક કસર જ્ઞાને કરીને ટળશે ને કેટલીક કસર ભક્તિ કરાવીને ટળાવશું ને બાકી છેલ્લીવાર રોગ પ્રેરીને પણ શુદ્ધ કરવા છે પણ કસર રહેવા દેવી નથી.”

અર્થાત્ આપણા આ ભગવાન ખૂબ દયાળું છે તે જીવના અવગુણ જોતા નથી માત્ર ગુણ જ જુએ છે. અને આપણને આને આ જ જન્મે શુદ્ધ કરી, નિર્વાસનિક કરી અક્ષરધામમાં લઈ જવાનો નિર્ધાર કર્યો છે. માટે આપણે પણ પુરુષપ્રયત્ન કરવો ને શુદ્ધ થાવું. -માટે અક્ષરધામમાં જાવું જ છે એવો એક સંકલ્પ રાખવો અને અક્ષરધામમાં જઈ અખંડ ભગવાનની સેવામાં રહેવાય એવા શુદ્ધ, એવા પાત્ર અહીંથી જ થવું. વાસના માત્ર અહીં જ ટાળી નાખવી.

-“આ સમે સત્સંગમાં વાતો તો એવી થાય છે કે જીવ તત્કાળ બ્રહ્મરૂપ થઈ જાય.” પણ જીવ બ્રહ્મરૂપ કેમ થાતો નથી ? તો સ્વામી કહે છે કે : “હેતે કરીને સત્પુરુષમાં જીવ બાંધ્યો નથી ! ને જીવ ન બાંધ્યો હોય તો તેનો વિશ્વાસ ન આવે ! અને વિશ્વાસ હોય તો નિષ્કપટપણે વર્તાય નહીં. ને જો હેત અને વિશ્વાસ હોય અને જો નિષ્કપટપણે વર્તન કરે તો જીવ બ્રહ્મરૂપ થયા વિના રહે નહીં.”

અહીં ભગવાન જે કંઈક વાતો કરે છે તે પહેલાં જેમ છે તેમ સમજવી પડે, સમજ્યા પછી આપણી અંદર ખોટ જણાય તો તે પ્રમાણે વર્તનમાં લાવવું પડે. તો જે તે વાતનો સાક્ષાત્કાર આપણને થાય. વાતોથી બીવું નહીં. પણ ધીરે ધીરે વર્તન કરવાની ટેવ પાડવી તો જરૂર સફળતા મળશે. ભગવાનને આપણું કલ્યાણ કરવું છે. તે કલ્યાણ કલ્યાણમાં પણ ભેદ છે.

- ભગવાનને આપણા જીવનું આત્યંતિક કલ્યાણ કરવું છે તે આ બધી જ વાતો આપણે સમજવી પડશે અને આ વાતો પ્રમાણેનું વર્તન પણ આપણે જ કરવું પડશે. કારણ કે આપણે પ્રગટ ભગવાનના આશ્રિત છીએ. માટે આપણે કથા-સત્સંગ એકાગ્રચિત્તે સાંભળવું આવશ્યક છે. કેમકે સાંભળીશું તો સમજીશું અને સમજીશું તો જ વર્તન કરીશું અને વર્તન કરીશું તો જ અનુભવ થશે.

કેટલાક કહે છે કે કથા-સત્સંગમાં બેસીએ છીએ પણ કાંઈ યાદ રહેતું નથી. તેથી સ્વામીએ

હરિભક્તોને એક દાખલો બેસાડવા માટે પ્રસંગ કહ્યો.

સ્વામીએ એક ટોપલો મંગાવ્યો. તેણે છાણવાળો કરાવ્યો. સ્વામીએ એક હરિભક્તને કહ્યું આ ટોપલામાં પાણી ભરી લાવો. ત્યારે હરિભક્તએ ટોપલામાં પાણી ભરી લાવવા ગયો. પણ પાણી ટોપલાના કાણામાંથી બહાર નીકળી ગયું. સ્વામીએ બીજી વખત પાણી મંગાવ્યું તે ફરી કાણામાંથી પાણી બહાર નીકળી ગયું. સ્વામીએ ત્રીજી વાર મોકલ્યો પણ પાણી આવ્યું નહીં. પેલો હરિભક્ત કહે : સ્વામી ! ટોપલામાં પાણી તો રહેતું નથી ?

સ્વામી કહે ટોપલામાં પાણી રહેતું નથી, પણ પાણીથી ટોપલો તો ચોખ્ખો થઈ ગયો ને ! એમ કથાના પ્રસંગો ભલે યાદ ન રહે પણ કથાના શબ્દો હૃદય સુધી પહોંચે તો હૃદય સ્વચ્છ થાય, વિચારો નિર્મળ થાય, વાણી, વર્તન અને વૃત્તિ શુદ્ધ થાય. માટે યાદ ન રહે તો પણ ઝોંકા ખાઈને પણ કથા-સત્સંગ અવશ્યપણે સાંભળવું જ.

-કથા સત્સંગમાં દરેક વક્તા પ્રત્યે દિવ્યભાવ રાખીને સાંભળવું મનુષ્યભાવ ક્યારે પણ ન આવવા દેવો. કારણ કે મનુષ્યભાવથી ઘણું બધું નુકશાન થાય છે. માટે હંમેશા દિવ્યભાવ રાખીને જ વક્તાને જોવો તથા દિવ્યભાવ રાખીને જ શ્રવણ કરવું. આ વાત ભગવાન જ બોલી રહ્યા છે, જે મારા માટે જ બોલે છે, મારી કસર ટાળવા માટે જ આ વાત છે એમ દરેક વાત પોતાના ઉપર લઈ પોતાની કસર ટાળવા પર જ ધ્યાન રાખવું.

- સ્વામી કહે છે કે : “આપણો આ જન્મ બે વાત સાધવા સારું થયો છે તેમાં એક અક્ષરરૂપ થવું એમાં દેહ અંતરાયરૂપ છે ને બીજું ભગવાનમાં જોડાવું તેમાં સંગ અનેક પ્રકારનો અંતરાયરૂપ છે. માટે એ બે ખોટ ટાળવી.”

- આ જન્મને સાર્થક કરવા માટે આપણે વારંવાર બોલાવીએ છીએ કે “આ દેહ તે હું નહીં, હું આત્મા છું, હું બ્રહ્મ છું, હું અક્ષર છું. મારે વિષે અક્ષરાતીત પરબ્રહ્મ, પૂર્ણ પુરુષોત્તમ ભગવાન, પ્રગટ પુરુષોત્તમ ભગવાન સાક્ષાત્ અખંડ બિરાજમાન રહ્યા છે. તેમના ચરણોમાં મારા લાખો વાર, કરોડો વાર, અબજો વાર જયશ્રી પ્રગટ પુરુષોત્તમ છે.”

આ સિદ્ધાંત આપણા સંપ્રદાયની ફિલોસોફી છે. આને દઢ કર્યા વિના છૂટકો નથી. જે આજે કરીએ, મહિના પછી કરીએ, વર્ષ પછી કરીએ, દશ વર્ષે કરીએ, આ જન્મે કરીએ, આપતા જન્મે કરીએ, દશ જન્મે કરીએ કે સો જન્મે કરીએ. પણ આ સિદ્ધાંત પ્રમાણે “આ દેહ તે હું નહીં, હું અક્ષર છું.” આ દઢ કર્યા સિવાય છૂટકો નથી. માટે ગંભીરતાથી આ વાત સમજીને વિચારવી.

*વાસના ટાળવાની વાતો

- જ્યાં સુધી વાસના છે ત્યાં સુધી અક્ષરધામમાં જવાય નહિ. અંતકાળે ભગવાનની કૃપાથી ભગવાન લઈ જાય તો ત્યાં વાસના વાળાને રહેવાય નહીં. માટે આને આ જ દેહે નિર્વાસનીક થવા પુરુષપ્રયત્ન કરવો.

-વાસનાનું રૂપ શું ? વાસના કોને કહેવાય ?

- પૂર્વે જે વિષય ભોગવ્યા હોય ને દીઠા હોય અને સાંભળ્યા હોય તેની જે અંતઃકરણને વિશે ઈચ્છા વર્તે તેને વાસના કહીએ. વળી જે વિષય ભોગવવામાં ન આવ્યા હોય તેની જે અંતઃકરણને વિશે ઈચ્છા વર્તે તેને પણ વાસના જ કહીએ (વચનામૃત ગઢડા પ્રથમનું-૧૧)

-પંચ વિષયની જે ઈચ્છા તે જ વાસના.

-અક્ષરધામમાં સ્ત્રી-પુરુષ એવો ભેદ નથી. અક્ષરધામમાં સ્ત્રીના દેહમાં ચોનિ આદિક ચિહ્ન તેણે રહિત સ્ત્રીનો દેહ છે અને પુરુષના દેહમાં શિશ્ન આદિક ચિહ્ન તેણે રહિત અક્ષરધામમાં પુરુષનો દેહ છે.

- અક્ષરધામને વિષે ચોનિ, શિશ્ન અને ગુદા આ ત્રણ અંગે રહિત મુક્તનો દેહ છે, ને એક પુરુષોત્તમની મૂર્તિ સંગાથે જ બધું જ સુખ ભોગવવાનું છે, ને ત્યાં એક પુરુષોત્તમ ભગવાનના બે ચરણાર્વિંદની જ ઉપાસના છે.

-અક્ષરધામ સિવાયના બીજા બધા જ ધામોમાં ચાર ચરણાર્વિંદની ઉપાસના છે.

માટે પુરુષ મુક્ત હોય ને તેને જો સ્ત્રીની ઈચ્છા હોય તો તે અક્ષરધામને સ્વપ્નમાં પણ ન દેખે, તો બીજો તો ક્યાંથી દેખે ? અને સ્ત્રી પણ મુક્ત હોય તેને પુરુષને વિશે ભોગબુદ્ધિ રહી હોય તો તે પણ અક્ષરધામને સ્વપ્નમાં પણ ન દેખે, તો બીજો તો

ક્યાંથી પામે ? તે માટે આપણે પણ જો સ્ત્રી તથા ધનની વાસના રહી હોય તો અક્ષરધામને ન પમાય.

કારણકે “કનક કાન્તા સૂત્રેણ વેષ્ટિતં સફલં જગત્” અર્થાત્ “ધન અને સ્ત્રીરૂપી દોરીથી સમગ્ર જગત બંધાયેલું છે.”

શ્રીજી મહારાજ કોઈ એક સમયે વડતાલ સમૈયામાં આંબલા હેઠે સભામાં રાત્રિને સમે વિરાજતા હતા. તે ભગવદ્-વાર્તા કરતા હતા તે રાત્રિ ઘણી વીતી ગઈ હતી. તે સમયે શ્રીજી મહારાજ તાળી વગાડીને સર્વેને જાગ્રત - સાવધાન કરીને બોલ્યા જે - “અમને ભગવાન જાણીને જે ભજશે તેને અમે અક્ષરધામમાં લઈ જાશું, પણ જે પુરુષને સ્ત્રીને વિષે ભોગવવાની વાસના રહેશે તેને દસ હજાર વર્ષ સુધી ભૂત થાવું પડશે, ને જે સ્ત્રીને પુરુષને વિષે ભોગવવાની વાસના રહેશે તેને દશ હજાર વર્ષ સુધી ભૂતડી થાવું પડશે. ને તે કેડે જ્યારે નિર્વાસનીક થાશો ત્યારે જ અક્ષરધામમાં લઈ જાશું. એમ ભગવાને વાત કરી હતી માટે સાવધાન રહેવું.”

તે ધન ને સ્ત્રી એ બેનો રાગ દેહ થકી પર ઈન્દ્રિયો ને ઈન્દ્રિયો થકી પર મન ને મન થકી પર બુદ્ધિ ને બુદ્ધિ થકી પર જે કારણ શરીરે સહિત જીવ છે, તે જીવમાં સ્ત્રી ને ધનનો રાગ છે - તે વારંવાર ધર્મ, જ્ઞાન, વૈરાગ્ય તેના ડંખ લગાડીને સ્ત્રી, ધનનાં મૂળ ઉખાડી નાખવાં.

*ધર્મના વિસ્તૃત સ્વરૂપનું નીરૂપણ :-

ધર્મના મુખ્ય બે પ્રકાર છે (૧) દેહનો ધર્મ (૨) આત્માનો ધર્મ

*આત્માનો ધર્મ :- આ દેહ તે હું નહીં, હું આત્મા છું, હું બ્રહ્મ છું, હું અક્ષર છું મારે વિષે અક્ષરાતીત પરબ્રહ્મ, પૂર્ણ પુરુષોત્તમ ભગવાન પ્રગટ પુરુષોત્તમ ભગવાન સાક્ષાત અખંડ બિરાજમાન રહ્યા છે. એમ દઢ કરવું.

- પ્રગટ શ્રી ડાહ્યાભાઈ મહારાજ

- શ્રી સ્વામિનારાયણ ભાગવત સ્કંધ -૧૧, અધ્યાય-૧માં સ્વયં શ્રીજી મહારાજે આત્માના ધર્મની વાત કરતાં કહ્યું છે તે જોઈએ તો - “શ્રીજી મહારાજના તેજ સાથે પોતાના આત્માની એકતા કરીને દિવ્ય સાકાર મૂર્તિ પરબ્રહ્મ પૂર્ણ પુરુષોત્તમ ભગવાનને આત્માને વિષે પધરાવવા એ પરમ એકાંતિક ધર્મ છે.”

જેટલું મન ઊભું રહે તેટલી ઘડી વૃત્તિ વધારે નીરમલ થાય.

-સ્વામી કહેતા કે - “બીજુ બધુ ભગવાન કરે પણ જે ભજન કરવું ને નિયમ પાળવા એ ને તો કોઈને ન કરી આપે. એ તો પોતે જ કરવું. તે જો કરે તો થાય.”

* દેહનો ધર્મ :- દેહના ધર્મમાં-૧૧ નિયમો, અને પંચવર્તમાનનો જ સમાવેશ થાય છે.

-અગિયાર નિયમો આ પ્રમાણે જાણવા.

૧. હિંસા ન કરવી.
૨. ગૃહસ્થહરિભક્તોએ પરસ્ત્રીના સંગનો ત્યાગ રાખવો.
૩. માંસ ન ખાવું
૪. દારૂ ન પીવો.
૫. વિધવા સ્ત્રીનો સ્પર્શ ન કરવો.
૬. આત્મહત્યા ન કરવી.
૭. કોઈને કલંક ન દેવું.
૮. કોઈ દેવની નિંદા ન કરવી.
૯. અણખપતું ન ખાવું.
૧૦. ચોરી ન કરવી.
૧૧. વિમુખના મુખથી કથા-વાર્તા ન સાંભળવી.

* હિંસા ત્રણ રીતે થાય છે.

મન, વાણી અને કર્મથી

- મન વડે કોઈનું ભુલુ ઈચ્છવું એ મનની હિંસા કહેવાય.
- વાણીએ કરીને કોઈને દુઃખ થાય એવું બોલવું તે વાણીની હિંસા કહેવાય.
- આ દેહે કરીને જીવ પ્રાણીમાત્રને મારવું તે દેહની હિંસા કહેવાય.

* ગૃહસ્થહરિભક્તોએ પરસ્ત્રીના સંગનો ત્યાગ કરવો- તે આઠ પ્રકારે ત્યાગ રાખવો. (૧) પરસ્ત્રીના વચન ન સાંભળવા (૨) પરસ્ત્રીના વખાણ ન કરવા (૩) પરસ્ત્રીની હાંસી ન કરવી (૪) પરસ્ત્રીની સામુ ન જોવું (૫) પરસ્ત્રી સાથે એકાંતમાં ભાષણ ન કરવું. (૬) પરસ્ત્રીના રૂપનો સંકલ્પ ન કરવો. (૭) પરસ્ત્રીને મળવાનો નિશ્ચય ન કરવો (૮) પરસ્ત્રીના અંગ સંગ ન કરવો

આ આઠ પ્રકારે ત્યાગ રાખવો પુરુષ ગમે તેવો સમર્થ હોય મહાન હોય, સમાધિવાળો હોય, ઐશ્વર્યવાળો હોય અને સ્ત્રી પણ ગમે તેવી ધર્મવાળી હોય, વિચારશીલ હોય, ગુણવાન કે મહાન ભગવદ્

ભક્ત હોય પણ સ્ત્રી જો પરપુરુષનો સંગ રાખે અને પુરુષ પરસ્ત્રીનો સંગ રાખે તો ધર્મમાં રહેવાશે જ એવી આશા રાખવી નહી. કારણ કે પૂર્વેના ઘણા બધા ઇતિહાસના પ્રસંગો આપણે જાણીએ જ છીએ.

- બ્રહ્મા પોતાની પુત્રી સરસ્વતી પાછળ મૃગ બનીને દોડ્યા તે કલંકીત થયા

- નારદ અને પર્વત અંબરિષ રાજાની પુત્રી રેવતીને પરણવા તૈયાર થયા તે સ્વયંવરમાં માંકડાનાં મોઢા થયાં ને કલંક લાગ્યું.

- ઇન્દ્ર ને ગૌતમઋષિના શ્રાપથી આખા શરીરે ભગંદરનો રોગ પામ્યા.

- ચ્યવનઋષિ રાજાની પુત્રીને જોઈ ભ્રષ્ટ થયા.

- સૌભરી માછલાંના મૈથુનને જોઈ માંઘાતા રાજાની ૫૦ કન્યાને પરણ્યા.

- આમ પરાશર, એકલશ્રુંગી, દુર્વાસા, વિશ્વામિત્ર આદિક મોટા મોટાનો પણ ઠા રહ્યો નથી માટે આપણે તો સુધા સાવધાન રહેવું અને હરણાની પેઠે બીતા રહેવું.

સ્વામી કહેતાં કે :- “જીવ પ્રાણીમાત્રના મનને રહેવાનું ઠેકાણું મહારાજે કહ્યું : જે પુરુષનું મન સ્ત્રીના ગુહ્ય અંગમાં છે ને સ્ત્રીનું મન પુરુષના ગુહ્ય અંગમાં છે.”

- શ્રી પુરુષોત્તમ મહારાજ પણ વારંવાર કહ્યું છે કે - “જ્યાં સુધી પોતાને પુરુષ માનશે ત્યાં સુધી તેને સ્ત્રી જોઈશે. ને જ્યાં સુધી પોતાને સ્ત્રી માનશે ત્યાં સુધી તેને પુરુષ જોઈએ તે ગોલોક સુધી જોઈશે.” માટે આપણે તો

નિજાત્માનં બ્રહ્મરૂપં દેહત્રયવિલક્ષણમ્ ।

વિભાવ્ય તેન કર્તવ્યા ભક્તિકૃષ્ણાસ્ય સર્વદા ॥

એટલે જ આપણે દૃઢ કરાવીએ છીએ કે આ દેહ તે હું નહી.....

પરંતુ આપણે તો ગૃહસ્થછીએ તે સ્ત્રી-પુત્ર-ભાઈ-બહેન-મા-બાપ બધુ જ હોય છતાં પણ સતત જાણપણું રાખવું કે

- પોતાની ધર્મપત્ની સિવાયની જે અન્ય સ્ત્રી પ્રત્યે પોતાની મા, બહેન કે દિકરીના સમાન ભાવ રાખવો, અને સ્ત્રીઓએ પણ પોતાના ધર્મપતિ સિવાયના અન્ય પુરુષમાત્ર પ્રત્યે પોતાના પિતા, પુત્ર કે ભાઈના સમાન ભાવ રાખવો” અને ભૂડા સંકલ્પ વિકલ્પ ક્યારે પણ ન

કરવા

- શ્રી પ્રગટ પુરુષોત્તમ (સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાય) ભાદરણ, બાકરોલ સંસ્થાના અનન્ય આશ્રિતોને તો - શ્રી પુરુષોત્તમ ભગવાને સ્પષ્ટ કહ્યું છે કે

- “સ્ત્રીમાં સુખ મુકવાનું છે ને લેવાનું મનાય છે એ મોટું અજ્ઞાન છે.”

- જન્મ મરણ ક્યાં સુધી રહેવાનું ? તો જ્યાં સુધી સ્ત્રીના છીદ્રમાં મન જાય છે ત્યાં સુધી જન્મ મરણ રહેવાનું છે.

ભગવાને આપણા પર અઢળક ઢબ્યા છે દરેક પ્રકારની દયા કરી આપણો જન્મ-મરણનો મહા મોટો રોગ ટાળવા માટે જ અહીં આ સમામાં આ મનુષ્યનો દેહ આપ્યો છે. અને સર્વ વાતે સાનુકુળ રાખ્યું છે. તે આપણને ગૃહસ્થહરિભક્તોને નિર્વાસનિક કરવા માટે જ શ્રી પુરુષોત્તમ ભગવાને “મુક્તની શિક્ષાપત્રી” તથા શ્રી ગોવિંદભાઈ માસ્તરે “શ્રી ગુરુ જ્ઞાન ગીતા” માં સરળ, શુદ્ધ અને નિર્વિદ્યન માર્ગ બતાવ્યો છે. હવે આ માર્ગે આપણે ચાલવાનું છે ને વાસના ટાળવાની છે.

નિશ્ચયના મુખ્ય બે પ્રકાર છે. સવિકલ્પ નિશ્ચય અને ઉત્તમ નિર્વિકલ્પ નિશ્ચય.

સવિકલ્પ નિશ્ચય વાળા ગૃહસ્થહરિભક્તોએ પોતાની સ્ત્રી તથા પરસ્ત્રીનો સંગ કેવી રીતે રાખવો તેનું નીરૂપણ શ્રી ગુરુજ્ઞાન ગીતામાં ચોપાઈ છંદમાં લખ્યું છે તે નીચે જાણી લઈએ.

હવે સ્ત્રી પુત્રવાળાની વાત,
સાંભળો કહું છું સાક્ષાત. ૧૨
પર સ્ત્રી ત્યાગે સર્વ પ્રકારે,
પોતાની પ્રતાદિ મોઝાર,
એકાદશી, પૂનમ આદિ સર્વ,
થાય માસમાં પાંચ છ પર્વ. ૧૩
રાખે પોતાની સ્ત્રીનો ત્યાગ,
ત્યારે તેનો સાચો વૈરાગ,
આ તો ભક્ત ખરા પણ ભોગી,
સઘળા સવિકલ્પવાળા જોગી. ૧૪
ઊંઘ આહાર તણો કરે ભોગ,
માટે એ તો જેવો તેવો જોગ.
ખરા જોગી તે તો ન કહેવાય,
સમજી રાખો સહુ મનમાંય. ૧૫

અર્થાત્ આપણને બધા જ ગૃહસ્થ હરિભક્તોને શ્રી પ્રગટ પુરુષોત્તમ ભગવાન સિદ્ધાંતરૂપ આજ્ઞા કરી છે કે-મારા આશ્રિતોએ નિર્વાસનિક થવા માટે આગળ કહ્યું એ પ્રમાણે આઠ પ્રકારે પરસ્ત્રીનો ત્યાગ રાખવો અને પોતાની સ્ત્રીનો પણ અગિયારસ, પૂનમ, કોઈ મુખ્ય ઉત્સવ, સમૈયો આદિક દિવસોમાં પોતાની સ્ત્રીના સંગનો પણ ત્યાગ રાખવો. પરંતુ જ્યારે આવા ભોગ બુદ્ધિવાળા ભક્તને ઊંઘ અને આહારનો જોગ થાય તો તેનો ભરોસો નહિ. તે ગડબડ ગોટા વાળે જ.

- જેને આ પ્રગટ પુરુષોત્તમ ભગવાનનો અનન્ય રાજીપો મેળવવો હોય, અત્યંત નિર્વાસનિક થાવું હોય, ઉત્તમ નિર્વિકલ્પ નિશ્ચય દઢ કરવો હોય તેવા હરિભક્તોના લક્ષણો કેવા હોય તેનું નીરૂપણ પણ કર્યું છે જે-

નિર્વિકલ્પ વર્ણવું જોગી,
જે છે અંતર સદા અરોગી,
આઠો પહોર રાખે હરિ જોગ,
ત્યાગે સઘળા વિષય વૈભોગ. ૧૬
સુષુપ્તિમાં કેદિ નવ જાય,
પરાંણે ન જવાઈ જવાય,
સ્વપ્ન અવસ્થા ન હોય તેને,
લાગી લગની હરિ સંગ જેને. ૧૭
ત્રણ અવસ્થા સાંભરે શામ,
આઠ પહોર રટે હરિ નામ,
મન નવ ઘડે બીજા ઘાટ,
મટી જાય સરવ ઉચાટ. ૧૮
દેહ વહેવાર કરતાં તેહ,
મૂરતી ધારવી ન મૂકું જેહ,
ખરો જોગી તે તો કહેવાય,
હરિકૃપા પાત્ર તે ગણાય. ૧૯
આવો જોગી જો ગૃહસ્થહોય,
પોતાની સ્ત્રીનો સંગ કરે સોય,
તે પણ ઋતુ સમે એક વાર,
સમજી રાખવું એ નિરઘાર. ૨૦
પછે બીજે માસે થાય માથે,
એક વાર તે સ્ત્રી પાસે જાય,
પણ ગર્ભ ધારણ કરે જ્યારે,

યોરને તથા કીડીઓને તથા ગાડીવાલાને ક્યાં ઊંઘ છે તો જ્ઞાનવાલાને કેમ ઊંઘ હોય? (19)

રાખે બંધ સ્ત્રી સંગ ત્યારે. ૨૧
પ્રજા થયા પછી બીજી વાર,
જ્યારે ઋતુ આવે નિરધાર,
ચોથે દિન નહાય જ્યારે તેહ,
કરે સંગ ફરી સ્ત્રીનો તેહ. ૨૨

એમ શાસ્ત્રની છે મરજાદ,
માટે પાળવી નિરવિવાદ,
રોજ ભોગ ઇચ્છા સ્ત્રીને હોય,
નિર્વિકલ્પે જોગીની જોય. ૨૩
બાથમાં લઈ સ્ત્રીને સૂઈ જાય,
ભોગવે નહિ ભોગ જરાય,
ઝરી જાય વીર્ય ઝેર જ્યારે,

કલેશ ઘરમાં ન થાય કોઈ વાર. ૨૪
આ તો સ્ત્રીવાળા ગૃહસ્થની વાત,
સમજી રાખજો તે ભત્તી ભાત,
શાસ્ત્રમાં નથી લોચો લગાર,
મોટાઓએ રાખ્યો નિરધાર,
શાસ્ત્ર સાર સમજાય છે ત્યારે,
સમજાવે સતપુરુષ જ્યારે. ૨૮

શ્રવણ કરી આ વાતનું, મનન કરો મનમાંય.

થશે વાત સાક્ષાતનો, નિદિધ્યાસ કરતાંય. ૩૦

માટે ઉપર કહી એ બધી જ વાતોને આપણે
ઘીરે ઘીરે વિચાર કરીને વર્તનમાં લાવવાનું છે. આપણે
પ્રયત્ન કરીશું તો ભગવાન દશ ગણી મદદ કરશે. હવે
સમજ્યાં પછી ગાફલ રહેવું નહીં.

એક વાર મહુવાના હરિભક્તોને પૂછ્યું કે-
“પુરો સત્સંગ થયો કેમ સમજવો? ત્યારે સ્વામી કહે-
અક્ષરરૂપ થવાય ત્યારે પુરો સત્સંગ થયો સમજવો.
વળી ફરી પૂછ્યું - અક્ષરરૂપ થયું કેમ જણાય? ત્યારે
સ્વામી કહ્યું - ગૃહસ્થને અગિયાર નિયમ ને ત્યાગીને
ત્રણ ગ્રંથ એટલુ પાળે તે અક્ષરરૂપ થયા જાણવા”

(સ્વ.વા.૫-૮૮)

માટે નિયમરૂપી કોટમાં જ રહેવું પણ બહાર ન નીકળવું
એવો નિર્ધાર કરવો.

-શ્રી પુરુષોત્તમ વિજ્ઞાનામૃતની વાત કરતાં કહ્યું હતુ કે
જેટલા સ્ત્રીમાં શબ્દ, સ્પર્શ, રૂપ, રસ, ગંધ એ પંચ
વિષય છે એટલા રસ ભગવાનમાંથી આવે તો સ્ત્રીનું

અને ભગવાનનું સુખ સરખું. ને સ્ત્રીનું સુખ ભગવાનથી
વધારે સારું લાગે તો એટલો ભગવાનનો રસ ઓછો. ને
અધિક રસ સ્ત્રી કરતાં ભગવાનનો આવે તો તે ઘણું
સારું. જેટલો અધિક આવે એટલો અક્ષરનો અધિકાર
આવે છે.”

માટે વારંવાર દેહ, ઈન્દ્રિયો, અંતઃકરણ તેનો
નિષેધ કરીને આત્મસત્તારૂપ થઈને જીવમાં ભગવાનની
મૂર્તિને ધારે તો ઘીરે ઘીરે સ્ત્રી ધનનો રાગ છે તે નાશ
પામે અને તે રાગ જ્યારે ટાળે છે ત્યારે જ અક્ષરધામમાં
રહેવાય છે.

સ્ત્રી ધનમાં મૂળ ઉખાડી જે સત્તારૂપ થયો હોય
તો પણ ગાફલપણું ન રાખે તથા ઉતરતાનો સંગ તથા
પંચવિષય તથા વિષમદેશકાળ તથા સૂક્ષ્મ વસ્ત્ર તથા
ભાઈબંધાઈ, તેમનાથી તો હરણની પેઠે બીતા રહેવું અને
સંગ પોતાથી ઉત્કૃષ્ઠ અંગવાળો હોય તેનો જ કરવો.
આ વાત જેવા તેવા આગળ ન કરવી. એમ ભગવાને
કહ્યું છે.

* સ્ત્રી આદિક વિષયોમાં અતિશય રાગ હોય અને
ભોગવવાની જ બુદ્ધિ હોય તો ભગવાન શું કરાવીને
વાસના ટાળે છે? તેનો એક પ્રસંગ જોઈએ.

ગઢડામાં માણસીને વછેરો આવ્યો હતો. તે
ઘણો રૂપવાન હતો. તેને જોઈ મહારાજ એમ કહ્યું કે -
“એને સારી પેઠે ખવડાવો” તેથી તેને સારી પેઠે
ખવડાવીને ઉછેર્યો. પછી તે ઘણો જ સારો થયો.

આ વછેરાને ચાબખે ફેરવીને સુંદર ચાલ
શીખવી. તે જ સમયે કોઈ એક સોદાગર આવ્યો. તે આ
વછેરાને જોઈને સત્તર સો રૂપિયામાં માગ્યો. ત્યારે
મહારાજે ના પાડી અને એમ કહ્યું કે -એને અમે ઉપર
બેસીને ફેરવવા રાખીશું ! પછી મહારાજે એમ કહ્યું કે
એના ઉપર શંખલાદિ પલાણ નાખીને લાવો.” પછી
તેમ કરીને લાવ્યા.

મહારાજે કેડ બાંધીને માણસીના વછેરા ઉપર
ચડ્યા, પછી તેને લીંબડાના ફરતે ગોળ કુંડાળે નાખ્યો.
તે ઘોડો પરસેવે પલળી ગયો અને મહારાજ પણ પરસેવે
પલળી ગયા. પછી મહારાજ નીચે ઉતરીને તે ઘોડાને
એક કાઠીનો માગણ ઉભો હતો તેને એ ઘોડો આપી
દીધો. એ જોઈને દરબારમાં બધા ખૂબ ઉદાસ થઈ ગયાં.

પછી સાંજે સભામાં કોઈ કાંઈ જ બોલે નહીં એટલે શ્રીજી મહારાજ બોલ્યા કે, “ભગુજી ! આપણે બંને ઘોડે ચડીને ગયા હતા અને બાવે બાવાની તાણ કરી તે વાત કહો.”

ત્યારે ભગુજીએ એમ વાત કરી જે - “મહારાજને હું બે જણ એક ગામમાં ગયા. તે બાવાની જગ્યામાં ઝાડને છાંયે ઉતર્યા હતા. ત્યારે બાવાએ અતિ હેતે કરીને જમવા માટે તાણ કરી, પણ મહારાજે ના પાડી અને અમે ચાલી નીકળ્યા ત્યારે બાવો રસ્તામાં આવીને બેઠો. પડખેથી અમે ઘોડા હાંકીને ચાલ્યા ત્યારે બાવાએ ઊંચા સ્વરે પોક મેલી જે, “ઓ બાપલિયા રે ! આ મોટા પુરુષ સ્વામિનારાયણ મારી જગ્યામાં આવ્યા ને મારે જમાડવા હતા, પણ ન રહ્યા.” એમ સાચા ભાવે કરીને ખૂબ રોયો ને મહારાજે ઘોડા ઉપાડી મુક્યા. આમ વાત કરી રહ્યા પછી

મહારાજ એમ બોલ્યા કે - “એ બાવો ઘણો જ કામી હતો, તે માટે એનું જન્મ નહીં અને ત્યાં રહ્યાં નહીં. તે એ બાવો જ માણકીનો વછેરો થયો છે.” માટે આ માગણ એને વાલી કરશે તે દેશ-પરદેશથી હજારો ઘોડીઓ આવશે એને એ ભોગવળી ભોગવીને ઠાકશે. પછી મરીને ફરી સત્સંગીનો છોકરો થશે તે પછી નિર્વાસનિક થઈને મોક્ષને પામશે.” આ વાત જાણ્યા વિના અમથો શોક કરે છે. આ વાર્તા સાંભળીને સર્વેનો શોક ટળી ગયો.

માટે અનંત જન્મોથી આપણે બધુ ભોગવતા ભોગવતા જ આવ્યા છે. આ જન્મ આપણો નિર્વાસનિક થવા માટેનો છે, ને આ જન્મે જો ભોગબુદ્ધિ રાખીશું તો છેલ્લે ભગવાન કૂતરા, ઘોડા, ગધેડાનો જન્મ આપીને કામવૃત્તિથી મંદ કરશે. હવે આ સમજ્યા પછી ભોગબુદ્ધિ ન રાખવી અને વાસના ટાળી નિર્વાસનિક થવાનો જેમ છે તેમ પ્રયાસ કરી લેવો.

-ભગવાનની મૂર્તિ સંબંધી જે સુખ છે તે અવિનાશી છે ને આ મૂર્તિને વિશે એક વિષય ભોગવીએ તો પંચ પ્રકારના જે પંચઈન્દ્રિયોનાં સુખ છે તે એક કાળે પ્રાપ્ત થાય છે. એવું ભગવાનનું સુખ છે, તેમાં આ લોકના જે પદાર્થો તથા પંચવિષય તથા દેહ અને દેહ સંબંધી પદાર્થો તે અંતરાય કરે એવાં છે. એમ જાણીને તે દેહ તથા દેહ

સંબંધી પદાર્થો અને પંચવિષય તે સાથે અતિશય દોષ બુદ્ધિ કરવી.

- સ્ત્રી-પુરુષોએ એમ જાણવું - આ દેહમાં હાડ, માંસ, વિષ્ટા, પરુ, પાસ, શેડા, પિયા, મૂત્ર, નડિયું, મજ્જા, મેદ સ્નાયુ છે. તથા રગ રગમાં રક્ત ભર્યું છે. આ રીતે વિચાર કરીને દેહને વિષે દોષ દેખીને પછી એમ વિચાર કરવો કે આથી પાપરૂપ જે સ્ત્રી તેને વિષે જો મારે અવ્યક્ત રાગ રહ્યો છે તે મને મહારાજ અક્ષરધામમાં નહિ રાખે. એમ જાણીને દેહને વિશે વૈરબુદ્ધિ રાખવી.

* ભૂજમાં સ્ત્રીમાં આસક્ત હરિજનને (એક ભક્તને) શ્રી રામાનંદ સ્વામીનો ચોટદાર ઉપદેશ કરેલો તે પ્રસંગનું નીરૂપણ કર્યું હતું.

એક વાર શ્રી રામાનંદ સ્વામી પાસે એક બાઈ દર્શન કરવા આવી હતી. તે રૂપવાન અને યુવાન હતી તેને ત્યાં બેઠેલો એક હરિભક્ત વારે વારે ધારી ધારીને જોયા કરે. તે દરરોજ આવું પેલા હરિભક્તનું ચરિત્ર શ્રી રામાનંદસ્વામી જોતા હતા.

એક દિવસ રામાનંદ સ્વામીએ તે સ્ત્રીને ભારે રેચની ગોળી આપી. અને એમ કહ્યું કે રેચ લાગે તેનાં કુંડા ભરી ને રાખજો” તે બાઈએ સ્વામીની આજ્ઞાથી ગોળી ખાધી તેને ભારે રેચ કહેતા ઝાડા થયા તે બધો જ મળ કુંડામાં ભરી રાખ્યો હતો. તે સ્ત્રી શરીરે કૃશ થઈ ગઈ, શરીરે કરચલીઓ પડી ગઈ, શરીર કદરૂપુ, દેખાવા લાગ્યું. પછી બે-ત્રણ દિવસ પછી તે બાઈ સ્વામીના દર્શન કરવા આવી. ત્યારે પેલો દરરોજ જોવા વાળો હરિભક્ત પણ ત્યાં જ બેઠો હતો તે બોલ્યો - કે તમે આવા કેવી રીતે થઈ ગયાં છો ? ત્યારે રામાનંદ સ્વામી કહ્યું કે - તું જેમાં મોહ પામ્યો હતો તે તો આ કુંડા ભરી રાખ્યાં છે. માટે હે બહેન તે આને બતાવ ! એમ કહી પેલા ભરેલાં કુંડા બતાવ્યા.

એટલે જ શ્રીજી મહારાજે પણ વાત લખી છે કે

“ત્વક્ માસ રુઘિર : સ્નાયુ: મેદ:

મજ્જા : અસ્થિસંહતૌ ।

વિભૂત્રપુચે રમતાં કૃમીલાં કિચદેતરમ્ ॥

અર્થાત્ ચામડી, માંસ, લોહી, નાડીઓ, મેદ, મજ્જા અને હાડકાંના ઢગલારૂપ એવા દેહમાં આનંદ માનનારા જીવો તથા વિષ્ટા, મૂત્ર અને પૃ પાચમાં

આનંદ માનનારા કૃમિઓ જીવડાઓમાં શો તફાવત છે બેઉ સરખા જ છે.

- દુર્ગંધ વગેરે હલકા પદાર્થોથી ભરેલો અને અપવિત્ર એવો આ મલીન દેહ ક્યાં? અને આત્માના સુંદરતા આદિક ગુણો ક્યાં? પરંતુ અજ્ઞાને કરીને દેહ અને આત્માની એકતા રૂપ ભ્રમ થઈ ગયો છે.”

- માટે દેહને પોતાનું સ્વરૂપ માનવું નહીં પોતે તો સ્વતંત્ર આત્મા છે એમ સમજવું.

- અક્ષર તથા અક્ષરના જે અનંત કોટિ મુક્ત જે સુખને ભોગવે છે તે ભગવાનના સુખને આપણે પામ્યા છીએ. તેમાં અંતરાય કરે એવાં ધન-સ્ત્રી-દેહ છે માટે જીવમાંથી આ રાગ ટાળવો.

-“લિંગદેહ કેવું છે? તો મન થકી પર જે બુદ્ધિ અને બુદ્ધિ થકી પર જે કારણ શરીર તેણે યુક્ત અજ્ઞાનમય એવો અનાદિ જીવ છે. તે જીવમાંથી અવ્યક્ત પંચવિષયનો રાગ ઉઠે છે, અને પછી તેનો સુક્ષ્મ દેહમાં સંકલ્પ થાય છે, તે પંચવિષયનો રાગ જેમાંથી ઉઠે છે તેને લિંગ દેહ કહેવાય છે.”

- અક્ષરને પોતાનું સ્વરૂપ માનવું અને અક્ષરરૂપ એવો જે પોતાનો જીવાત્મા તેને વિશે શ્રી પ્રગટ પુરુષોત્તમ ભગવાનની મૂર્તિનું નિરંતર ધ્યાન કરે ત્યારે જ વાસનામય લિંગદેહનો નાશ થાય.

-ભગવાન પ્રગટ મળ્યા તે અક્ષરધામમાં તો લઈ જાય છે. પણ લિંગદેહ, કારણદેહનો નાશ થયા વિના ત્યાં રહેવાય નહિ.

-મનમાં એવી ગાંઠ વાળવી જે લિંગ દેહને ટાળીને નિરંતર ભગવાનની મૂર્તિનું જ ચિંતન કરવું છે.

-વાસના લિંગદેહનો નાશ થયા વિના અક્ષરધામમાં ન રહેવાય. આ વાતને સાંભળીને શૂર્વીર થઈને જો ખરેખરો સાવધાન થઈને મંડે તો થોડાક દિવસમાં આંહી વાસના ટળે, એવો આ જ આ મહારાજનો પ્રતાપ છે.

- વાતો સાંભળીને આવો વિચાર રાત્રી દિવસ કરીએ છીએ ને વાસના નથી ટળતી તેનું શું કારણ છે? ત્યારે સ્વામીએ કહ્યું જે, એ વાસના ટાળ્યાનો ઉપાય. આજ ખરેખરો કહીએ છીએ જે, વિષયના અભાવનો વિચાર કરે છે તે દેહમાં તથા ઈન્દ્રિયોમાં કરે છે, પણ તે વિષયના દોષનો વિચાર જીવમાં કરવો.

- દોષને જીવમાં ઉતાર્યા વિના બીજા કોટિ સાધને કરીને પણ જીવમાંથી એ રાગ ટળે જ નહીં.

-અતિશય બંધનકારી તો દેહાભિમાન જ છે. દેહાભિમાનમાં જ સર્વે દોષ રહ્યા છે.

-સત્પુરુષના સમાગમે કરીને ધર્માદિક ચાર સાધનને પરિપક્વ કરે, તો વાસના જીતાય ને શુદ્ધ ભક્ત થવાય.

અંતમાં વાત કરતાં કહ્યું હતું કે આ પ્રગટ પુરુષોત્તમ ભગવાનને ભજીને અનંત મુક્તો અક્ષરધામમાં જાય છે. તથા બીજા પણ અનંત મુક્તો આ જ પુરુષોત્તમને સેવીને જાશે. તે અક્ષરધામના અધિપતિ સ્વયં શ્રીજી મહારાજ આપણને અક્ષરતાતીત પ્રગટ પુરુષોત્તમ શ્રી ડાહ્યાભાઈ મહારાજના સ્વરૂપે પ્રત્યક્ષ પ્રમાણ પ્રગટ મળ્યા છે માટે આ જ સુખમય મૂર્તિ તેમાં સુખમાત્ર રહ્યાં છે. તે આ મૂર્તિને મેલીને આ લોકના વિષયમાં શું પ્રીતિ કરીએ? માટે આ પ્રગટ મૂર્તિનું મહાત્મ્ય અને આત્મજ્ઞાન એ બેને જો સિદ્ધ કરીએ તો વિષયમાંથી પ્રીતિ ટાળીને થોડાક જ દિવસોમાં હમણાં આ દેહ છતાં જ નિર્વાસનિક થઈ જઈએ, ને તે વગર તો વાસના ટાળવી ઘણી જ કઠણ છે.

છેલ્લે સ્વામી વાત-૫-૧૭૭ ની વાત કરતાં કહ્યું હતું કે - આ બધી વાતો સાંભળીને આટલું જ સમજવાનું છે જે હું તો આત્મા છું, અક્ષર છું, બ્રહ્મ છું, સુખાનંદ છું ને દેહ, ઈન્દ્રિયો, અંતઃકરણ કુટુંબ એ સર્વે મારાં નહિ ને હું એનો નહિ. હું તો ભગવાનનો છું ને આ ભગવાન મારા છે આટલું જ અનેક પ્રકારની વાતો સાંભળીને સમજવાનું છે. ને ભગવાન રાજસી, તામસી, અધમ તે સર્વેનો ઉદ્ધાર કરી દે છે. માટે આવો જોગ ને સંગ ફરી મળવાનો નથી.”

આપણે આ પ્રગટ ભગવાનનો મહિમા સમજવાનો અને આપણને જ આ જોગ મળ્યો છે, સંગ મળ્યો છે. તે આપણે જરૂર નિર્વાસનિક થઈશું. જરૂર અક્ષરધામમાં જ જવાના. પણ ત્યાં અખંડ રહેવાય એવા પાત્ર આપણે અહીંથી થવું પડશે. તે માટે આપણે આ વાતો પ્રમાણે વર્તન કરીને આ સંજોગ સુધારી લેવો. અને આ પ્રગટ પુરુષોત્તમ ભગવાનનો અનન્ય રાજીપો મેળવી જીવનું કલ્યાણ આને આ જ દેહે કરી લેવું.

સેશન-૫, શ્રી પ્રગટ પુરુષોત્તમ સત્સંગ મંડળ-વડોદરાના બાલ-બાલિકાઓ જે-શ્રીકૃષ્ણાલ, શ્રીનિકુંજ, શ્રીકલ્પેશ (વડદલા), શ્રી ઉમેશ (હીરપરી), શ્રી ભાવિન, શ્રી દષ્ટિ, શ્રી નેહલ, શ્રી શાલ્ગુની, શ્રી છાયા તથા શ્રી વૈશાલી

તા. ૨૭-૧૨-૨૦૧૪ ને શનિવારની રાત્રે ૮:૪૫ થી ૯:૩૦ સુધી આ બાળકોએ તેમના પૂર્વના સંસ્કાર, તેમનો પોતાનો અને તેમના માતા-પિતાનો પુરુષપ્રયત્ન અને અખંડ કથા-સત્સંગ, સંત-સમાગમના જીવંત સ્વરૂપનું સાક્ષાત્ દર્શન કરાવ્યું હતું. તેથી દરેક શિબિરાર્થીઓએ પ્રેરણા લીધી હતી કે હવેથી આપણે પણ આપણા પૂર્વના સંસ્કારને જાગ્રત કરીને નિરંતર સંત-સમાગમ કરીને આ દેહે જ આપણા જીવનું આત્મંતિક કલ્યાણ કરી લેવું અને આ પ્રગટ પુરુષોત્તમ ભગવાનનો અનન્ય રાજીપો મેળવી લેવા જેમ છે તેમ કથા-સત્સંગનો જોગ સાધી કલ્યાણ કરી લેવું.

(૧) શ્રી નિકુંજ કરણસિંહભાઈ રાઠવા, વડોદરા :- શ્રી નિકુંજ વિષયરૂપી ઝેર ઉતારવા માટે કથા સત્સંગના મહિમાની વાત દષ્ટાંતની રજૂઆત કરીને વાત કરી હતી. તેઓશ્રી કહ્યું હતું કે - અનેક જન્મોથી આપણને અનેક પ્રકારની વાસના વળગેલી છે તે વાસનારૂપી ઝેર જેને ચઢ્યું હોય તેને કથા-સત્સંગરૂપી અમૃતનું પાન કરવું પડે.

- ગમે તેવો વિષધર નાગ કોઈને કરડ્યો હોય પરંતુ તેને અમૃત પીવડાવવામાં આવે તો તુરંત કાલિલ ઝેર પણ ઉતરી જાય છે.

- તેમ ગમે તેવા ભૂંડા ઘાટ થતા હોય પરંતુ તે સ્ત્રી-પુરુષ શ્રદ્ધા સહિત ભગવાનની કથારૂપી અમૃતનું પાન કરે તે તેઓના ઘાટ બંધ થઈ જાય છે. (ગ.પ્ર.૩૦)

- સાપ-નોળીયાનું દષ્ટાંત કહેતાં કહ્યું કે - જ્યારે સાપ નોળીયાને ડંખ મારે છે ત્યારે નોળીયાને ઝેર ચઢે છે તેથી તરત જ નોળીયો દોડીને નોરવેલ નામની વનસ્પતિને સૂંઘી આવે છે તેથી ઝેર ઉતરી જાય છે.

- માણસને સંસારના પંચવિષયો ભોગવીને વાસનારૂપી ઝેર ચઢ્યું હોય તે વ્યક્તિ કથા-સત્સંગરૂપી નોરવેલનું પાન કરે તો વિષય-વાસના રૂપી ઝેર ઉતરી જાય આમ છેલ્લે શિબિર-૭માં પધારેલ સર્વે હરિભક્તોને વડોદરા

બાળમંડળ વતી જયશ્રી પ્રગટ પુરુષોત્તમ કહ્યા હતા.

(૨) શ્રી ઉમેશ અર્જુનભાઈ રાઠવા, હીરપરી :- શ્રી ગોપાળાનંદ સ્વામીની વાતોમાં ભગવાનના ભક્તને વર્તવાની રીતની વાતોમાંથી ચાર પ્રકારે હેત કરવાની વાત કરી હતી.

૧. આ દેહમાંથી હેત તોડીને જીવમાં હેત કરવું.

૨. દેહના સંબંધીમાંથી હેત તોડીને ભગવાનના જે એકાંતિક સાધુ એમાં હેત કરવું.

૩. આ લોકમાંથી પ્રીતિ તોડીને ભગવાનના અક્ષરધામમાં પ્રીતિ કરવી.

૪. પ્રકૃતિમાંથી થયું જે ચત્ કિંચિંત માચિક પદાર્થમાત્ર તેમાંથી પ્રીતિ તોડીને ભગવાનની મૂર્તિમાં હેત કરવું.

આ ચાર વાતને વિચારીને નિત્ય પ્રત્યે તેનો અભ્યાસ કરે, તો તત્કાળ પંચવિષય થકી મુક્ત થાય. ને આ વાત ભગવાનના ભક્તોએ નિત્ય પ્રત્યે કરવાની છે.

-જયશ્રી પ્રગટ પુરુષોત્તમ.

(૩) શ્રી કલ્પેશ મહેશભાઈ રાઠવા, વડદલા :- શ્રી કલ્પેશએ સ્વામીની વાતોના આધારે વાત કરી હતી- સુરપુર નરપુર, નાગપુર એ ત્રીણ મે સુખ નાહી, કાં સુખ હરિ કે ચરન મેં, કાં સંતન કે પાસ.

આ સાખી બોલ્યા બાદ એક પ્રસંગ કહ્યો હતો જે-એક કઠિયારો હતો તે લાકડાંના ભારા લાવીને વેચતો. એક દિવસ હેમગોપાળની ઝાડીમાંથી “બાવના ચંદનનું લાકડું” આવી ગયું તેને ચૂલામાં સળગાવ્યું તે તેની સુંગધ કોઈક રાજાને આવી તે રાજાએ પૂછ્યું કે “આ ગામમાં બાવના ચંદન બાળે એવો ઘનાઢ્ય કોણ છે ?” પછી તપાસ કરી તો ખબર પડી કે “આ ગામમાં કઠિયારો રહે છે, પછી તે રાજા ત્યાં જઈ બળતું લાકડું થોડું રહ્યું હતું તે લાવીને ઘસીને વિષ્ણુ ભગવાનને ચડાવ્યું તેણે કરીને દેહ મુક્યો ત્યારે તે રાજા વિષ્ણુના લોકમાં ગયો.

- આ દષ્ટાંતનો સિદ્ધાંત આ છે કે

- હેમગોપાળને ઠેકાણે આ ભરતખંડ છે

- બાવના ચંદનને ઠેકાણે મનુષ્ય દેહ છે.

તે ખબર વિના સ્ત્રી, દિકરા, દિકરી-લોક-ભોગ ને દેહ તેને વિશે બાળી દે છે. તેમ આપણે તો

સવા રૂપિયે બાજરી વેચીને અઢી રૂપિયે લાવીયે છીએ.. માટે દિવ્ય ભાવ છુપાવવાનો! (23)

“અર્થ સાધ્યામિ કે દેહ પાત્યામિ” એમ કરી લેવું અર્થાત્ આ દેહે કરીને ભગવાન અને ભગવાનના ભક્તોની સેવા કરી લેવી. જયશ્રી પ્રગટ પુરુષોત્તમ.

(૪) શ્રી દષ્ટિ મનજીભાઈ રાઠવા, વડોદરા :- શ્રી દષ્ટિએ શિબિર-૭ માં પધારેલ સર્વેને જયશ્રી પ્રગટ પુરુષોત્તમ કરીને - એમના કોમલ સ્વરોમાં કહ્યું હતું કે - “આ ભગવાનની ભૂતિમાં પ્રગટ ભાવ લાવીને સેવન કરવામાં આવેલ સેવા સાક્ષાત્ ભગવાનને જ પહોંચે છે.”

(૫) શ્રી ભાવિન સૂરજભાઈ રાઠવા, વડોદરા :- શ્રી ભાવિન તૂટક તૂટક સ્વરોમાં ગાંઠીયા ધામમાં પધારેલા હરિ ભક્તોને જયશ્રી પુરુષોત્તમ કહ્યા હતા, શિબિરાર્થીઓનું ધ્યાન કેન્દ્રિત કરીને વાત કરી હતી કે - “હે ભક્તો! આપણે ભગવાનના છીએ પણ માયાના નથી એમ માનવું.” સૌને જયશ્રી પ્રગટ પુરુષોત્તમ.

(૬) શ્રી નેહલ સૂરજભાઈ રાઠવા, વડોદરા :- શ્રી નેહલે, સત્સંગ શિબિર-૭માં પધારેલ સર્વે હરિભક્તોને જયશ્રી પુરુષોત્તમ કરી - ભગવાનના ભક્તના મહિમાની વાત કરતાં પંચાળાના ઝીણાભાઈએ કમળશી વાંઝાની પોતાના ઘરે લઈ જઈ સેવા કરી હતી તે પ્રસંગનું વિસ્તૃત નિરૂપણ કર્યું હતું.

-કમળશી વાંઝાની તબિયત ખાટલાવશ હતી, તે ઝાડો-પેશાબ બધું જ ખાટલામાં કરતા, છતાં પણ ભગવાનનું નામ સ્મરણ અખંડ ચાલુ રાખતા ઝીણાભાઈ તેમને મળવા ગયા. તો તે લાગણીવશ બોલી ઉઠ્યા. હે ઝીણાભાઈ હું હવે પથારીવશ છું, જેથી ધર્મ નિયમ બરાબર પળાતા નથી. મારા ઘરના ટાઈમસર જમવાનું પણ આપતા નથી ને ગાળો પણ દે છે.

-કમળશી વાંઝાની આવી પરિસ્થિતિ જોઈ ઝીણાભાઈ ત્રણ નોકરોને બોલાવી ચોથો પાચો પોતે ઉપાડી ચાર જણા થઈ. પંચાળા પોતાના ઘરે લઈ જઈને પોતાના ખાટલા પર સુવાડ્યા. ઝીણાભાઈ પોતાની જાતે જ નાના બાળકની જેમ નવડાવતા મળ-મૂત્ર કપડા વગેરે ઘોતા આ રીતે કમળશી વાંઝાની સેવા કરતાં.

-એક વાર કમળશી ભક્તને શરદી થઈ હતી, તે અદીબા તીખા મરી આપ્યા નહી. પછી ચાર-પાંચ દિવસ પછી ઝીણાભાઈને જ શરદી થઈ અને માથું દુઃખતું હોવાથી

સુઈ ગયા. પછી અદીબાને ખબર પડતાં જ તીખા મરી વાટી લઈ આવ્યાને કહ્યું કે હે ઝીણાભાઈ આ તીખા વાટીને લાવી છું તે કપાડે ચોપડવા દો તરત આરામ થઈ જશે. ઝીણાભાઈ તરત જ સમજી ગયા કે કમળશી માટે ના પાડી અને મારા માટે લઈ આવ્યા. જેથી વાટકાને ઘા કર્યો અને ખૂબ જ ગુસ્સો કરીને બોલી ઉઠ્યા - “તું આજથી મારી બહેન નહિ ને હું તારો ભાઈ નહિ.” આમ કરતાં છ મહિના સુધી અબોલા રહ્યાં.

-શ્રીજી મહારાજ પંચાળા પધારી ઝીણાભાઈને સાત વખત ભેટીને મળ્યાને કહ્યું - તમોએ મારા ભક્તની બહુ સેવા કરી છે માટે અમો બહુ રાજી થયા છીએ.

- ઝીણાભાઈ ધામમાં ગયા ત્યારે સ્વયં અક્ષરધામના અધિપતિ શ્રીજી મહારાજ પોતે નનામી ખલે ઉપાડીને અગ્નિ સંસ્કાર કર્યો હતો.

વહાલા ભક્તો ઝીણાભાઈની જેમ જ ભગવાનના ભક્તનો મહિમા સમજી સેવા કરી. ધર્મ-નિયમ પાળીને આને આ જ જન્મે ભગવાનનો અનન્ય રાજીપો મેળવી અક્ષરધામના અધિકારી બનીએ. આમ કહી જયશ્રી પુરુષોત્તમ કહ્યા હતા.

(૭) શ્રી ફાલ્ગુની મનહરભાઈ રાઠવા, વડોદરા :- શ્રી ફાલ્ગુનીએ દિવ્ય અક્ષરધામના સુખ મેળવવા માટેના પ્રયત્ન થકી ગાંઠીયાધામમાં પધારેલ સર્વે મુમુક્ષુ હરિભક્તોને જયશ્રી પુરુષોત્તમ કહ્યા બાદ-વચનામૃત છેલ્લાનું ૧૮ તથા નિર્વાસનિક - સવાસનિક ભક્તના લક્ષણો -સાચા ગુરુનો સંગ તથા કથાના મહિમા વિશે વાત કરી હતી.

નિર્વાસનિક અને સવાસનિક પુરુષના લક્ષણો બતાવતા વચનામૃત ગઢડા છેલ્લા પ્રકરણનું - ૧૮ મું વાસના જીર્ણ થયાનું વાત કરતાં કહ્યું હતું કે - ભગવાનનો ભક્ત ગૃહસ્થાશ્રમી હોય અથવા ત્યાગી હોય ને તેને દેહાભિમાન તથા પંચવિષયમાંથી આસક્તિ તો નિવૃત્ત થઈ હોય પછી પરમેશ્વરની આજ્ઞાએ કરીને જેવી રીતે ઘટે તેવી રીતે જેમ અતિશય દુઃખનું ઢોર હોય તેને હેઠે લાકડાં ભરાવીને શીંગડે પૂંછડે ઝાલીને ઊભું કરે તે જ્યાં સુધી એને માણસ ઝાલી રહે ત્યાં સુધી ઉભું રહે અને જ્યારે માણસ મુકી દે ત્યારે પૃથ્વી ઉપર પડી જાય છે.

તેમ જે નિર્વાસનીક હોય તેને તો જ્યાં સુધી પરમેશ્વર આજ્ઞા કરીને જેટલી ક્રિયામાં જોડે તેટલી જ ક્રિયામાં જોડાય પણ આજ્ઞાથી બહાર ન કરે અને જો સવાસનિક હોય તે તો જે જે વ્યવહારમાં જોડાણો હોય તે વ્યવહારમાંથી પોતાની મેળે છૂટી શકે નહિ અને પરમેશ્વરની આજ્ઞાએ કરીને પણ છૂટી શકે નહી એવી રીતે નિર્વાસનિક પુરુષ અને સવાસનિક પુરુષના લક્ષણ છે.

- જેને કોઈ પણ પ્રકારની વાસના જ નથી તેને કોઈ અપેક્ષા જ નથી તે ક્યારે પણ દુઃખી થઈ શકતો નથી.

- આ લોકની દોડા દોડમાં આપણા આત્મામાંથી ભગવાન ખોવાતા જાય છે.

- જે ગુરુ તમારી વાસનાને પ્રલોભિત કરતા નથી, જ્યાં આપણા જીવનની બધી જ વાસનાઓ છૂટી જાય છે. જ્યાં ધન, પદ, પ્રતિષ્ઠા કે ચૂંટણીમાં જીતાડવાની આશા વિગેરે ન આપતા હોય એક ભગવાનમાં જ જોડવાની વાત કરતા હોય એવાના ચરણોમાં જાણું જે પ્રત્યક્ષ પ્રમાણ પ્રગટ આપણને મળ્યા છે.

- વિષયમાં જોડે એવા તો મળે પણ તોડે એવા ક્યાંથી મળે ? માટે કલ્યાણમાં કસર રાખશો નહિ.

જાણો જેની તેની વાતે નથી કલ્યાણ કોઈ ભાતે રે,
સાચા મળ્યા વિના સાચુ થાવા કલ્યાણનું કાચું રે,
જાણી જોઈ ઝેર ખાયે તેમાં સુખી ક્યાંથી થાય રે,
આત્યંતિક મોક્ષ પ્રાપ્તિના દાતા નથી બીજાને કહેવાતા રે

કથા આ છે કલ્યાણકારી સહુ લેજ્યો હૈયે ધારી રે...

-જયશ્રી પ્રગટ પુરુષોત્તમ

(૮) શ્રી છાયા મનજીભાઈ રાઠવા, વડોદરા :- શ્રી છાયાએ સત્સંગ શિબિર-૭ ગાંઠીયા ધામમાં પધારેલા સર્વે મુક્ત મુમુક્ષુને જયશ્રી પુરુષોત્તમ કહ્યા બાદ - “બ્રહ્મરૂપ થઈ ભગવાનની ભક્તિ કરે તો ભગવાનના સુખને પામે છે.” આ સિદ્ધાંત પર વાત કરી હતી

આપણા સંપ્રદાયનો મુખ્ય સિદ્ધાંત છે કે - આપણે બ્રહ્મરૂપ થઈ શ્રી પુરુષોત્તમની ભક્તિ કરવી તે ભગવાને વચનામૃત ગઢડા પ્રથમના-૨૩માં કહ્યું છે કે બ્રહ્મરૂપ સ્થિતિ જ્યાં સુધી થઈ નથી ત્યાં સુધી ભગવાનનો ભક્ત છે તો પણ માથે વિઘ્ન છે, વળી

લોચા-૧૨માં ઉત્તમ નિર્વિકલ્પ નિશ્ચયનું સ્વરૂપ જણાવતાં કહે છે કે અક્ષરરૂપ થઈ શ્રી પુરુષોત્તમની ભક્તિ કરવી

-મુક્તની શિક્ષાપત્રીમાં લખ્યું છે કે-

નિજાત્માનં બ્રહ્મરૂપં દેહત્રયવિલક્ષણમ્ ।

વિભાવ્ય તેન કર્તવ્યા ભક્તિ કૃષ્ણાસ્થ સર્વદા ॥

અર્થાત્ પોતાના આત્માને બ્રહ્મરૂપ માનીને ભગવાનની ભક્તિ કરવી તે.

- શુકદેવજી પરીક્ષીત રાજાને સમજાવ્યું કે તમે બ્રહ્મરૂપ છો એમ માનો તે સાત દિવસમાં મૃત્યુના ભયથી રહીત થઈ ગયા.

-પોતાને અક્ષરરૂપ માનવું તે કોઈ પણ આડઅસર કર્યા વિનાની દુઃખ ટાળવાની ઉત્તમ દવા છે.

-બ્રહ્મરૂપ થયા વિના ભગવાનના દિવ્ય સુખની અનુભુતી થતી નથી.

-એક દષ્ટાંત કહ્યું હતું કે - બૈ ભૈયાજી ભાંગનો નશો કરીને ગંગાજીમાં પોતાની નાવ ચલાવવા હલેસાં મારવા લાગ્યા તે આખી રાત હલેશાં માર્યા કર્યા ને સવાર પડી ભાંગ ઉતરી તો ખબર પડી કે - લંઘર છોડ્યું જ નહી તે જ્યાં હતા ત્યાંના ત્યાં જ નાવ હતી. આખી રાતની મહેનત પાણીમાં ગઈ.

- આપણે સૌ આધ્યાત્મિક માર્ગમાં અહંકાર, દેહાભિમાન, અહંમત્વરૂપી લંઘર ન છૂટે તો ભગવાનના દિવ્ય સુખની અનુભુતી થતી નથી. એ વિના ભજન ભક્તિમાં મહેનત કરવા છતાં પેલા ભૈયાજીની માફક બધું પાણીમાં જાય છે, માટે દેહાભિમયુક્ત ભક્તિવાળાને સાધનાના માર્ગમાં વિઘ્ન આવ્યા વિના રહેતું નથી તેથી જ કહેવાયું છે કે

“ભવસાગરનો પાર ન આવે પ્રભુ વિના રે,

માયાની મોટપ તે મિથ્યા જાણજો રે,

આક તણા જેમ ઉડી જાશે તૂર રે,

આજ અમુલખ મનુષ્યનું તન આવીયું રે,

ભજવા સારું ભાવ કરી ભગવાન રે.”

-જયશ્રી પ્રગટ પુરુષોત્તમ.

(૯) શ્રી કૃણાલ મનહરભાઈ રાઠવા, વડોદરા :- શ્રી કૃણાલે શિબિર-૭ શ્રી ગાંઠીયા ધામમાં પધારેલા સર્વે મુમુક્ષુ હરિભક્તોને બાળમંડળ વતિ જયશ્રી પ્રગટ

પુરુષોત્તમ કહ્યા બાદ ભક્તિ વિશેષેની વાતનું મૌખિક નીરૂપણ કર્યું હતું.

શ્રી કૃણાલે વચનામૃત -સારંગપુર-૩ ની વાત કરતાં કહ્યું હતું કે-પ્રત્યક્ષ ભગવાનને પ્રેમ મઝ્ન થઈ, ગદ્ગદ્ કંઠે કરીને જો ભગવાનની ભક્તિ કરે છે તો તે શ્રેષ્ઠ છે. અને જે શુષ્ક મને કરીને ભક્તિ કરે છે તે ન્યૂન છે.

- જેને ભગવાનની ભક્તિ વિષે અતિશે શ્રદ્ધા હોય, ભગવાનનું અતિશય મહાત્મ્ય સમજતો હોય તે દિવસે દિવસે નવા ને નવા જ રહેતા હોય છે. પણ ક્યારેય મોળાં ન પડી જાય તો તે શ્રેષ્ઠ છે.

-વ્હાલા સંતો ભાદરણવાળા શ્રી પુરુષોત્તમ મહારાજે, ગુરુ પ્રાગજીને મેળવવા સારું ૧૦૦ ગાઉ ચાલીને ગયા હતા. કાચા લોટના લાડવા ખાઈને ભક્તિ કરતા હતા. જ્યારે આજે આપણા માટે આ ગાંઠીયાધામના સંતો કેટલી બધી વ્યવસ્થા કરી છે. નીચે ગાદલાં, ઉપર પંખા, આપણા મન ગમતા લાડવા. પછી શા માટે ભક્તિમાં કયાસ રાખવું જોઈએ.

- શ્રી પુરુષોત્તમ મહારાજે અનેક સાંસારિક આપત્તિઓને સહન કરીને પણ સદાએ હસતા મુખે સમરાંગણમાં ઝઝૂમતા એક અડગ ચોક્કાની જેમ અડગ રહી ભક્તિ કરી. તે માત્ર ૧૩ વર્ષમાં જ અક્ષરધામની ગાદી મેળવી લીધી અને આખા જગતમાં દષ્ટાંત રૂપ બન્યા જેમકે-

“હરિનો મારગ છે ભાઈ શૂરાનો,
નહી કાયરનું કામ જો ને.”

- પુરુષોત્તમ મહારાજ તેમના લાડિલા સંતોને બરડા થાબડી થાબડીને કહે છે કે મારે તમને મારા જેવા જ કરવા છે. પરંતુ ભક્તો તો હૈયાં-છોકરાં મા-બાપ-સ્ત્રી સગાવહાલાં સાથે રહીને અક્ષરધામનો રસ્તો જ ભુલી જાય છે.

-ઘણીવાર ભજન-સત્સંગમાં અંબુમામા કહેતા કે- ભક્તિ કરવા આવ્યા પણ મચતમાં આવ્યા હોય તેમ મોઢા દિવેલ પીઘેલાં જેવાં લાગે છે, તેમના હૃદયમાં કે મોઢા પર ભગવાનની ભક્તિનો ઉત્સાહ કે આનંદ જ જણાતો નથી. ભગવાન કહે છે કે મારી ભક્તિ કરનાર કોઈ દિવસ દુઃખી થાય જ નહિ. તો પછી આવાં મોઢા રાખવાનો શો અર્થ ? જરૂર દાળમાં કંઈક કાળું છે,

ભક્તિમાં કંઈક પોલ છે, હજી ભક્તિનો અર્થ જ સમજ્યા નથી.

-ભક્તિનો અર્થ એ છે કે - ભગવાન આપણને જેમ રાખે તેમ રાજી રાજીને રાજી જ રહેવું.

-પૂજા કરતી વખતે આપણે ભગવાનને નથી જોતા પણ આપણા અંતરમાં શું ભાવ છે તેને ભગવાન જોઈ લે છે. આ ભગવાનને તમે ક્યારે પણ છેતરી શકવાના નથી. તેમની સામે તમારી કાંઈ ચાલાકી ચાલે નહી. તેમની સામે તમારી બધી જ હોંશિયારી ને કોડીની પુરવાર થશે.

માટે પૂજ્ય સંતો આ ગાંઠીયા ધામના સંતોએ ખૂબ જ દાખડો કરીને આ અવસરે આપણને વધુ એક મોકો આપ્યો છે કે - આપણા જીવનમાં મૃત્યુ દરવાજો ખખડાવે તે પહેલાં આપણે આપણું જીવન ભગવાનને સમર્પિત કરી દઈએ. અને ભગવાન જેમ કહે તેમ કરી આપણે અક્ષરધામના સુખને પામી જઈએ. આ મોકો ચૂકીશું તો આપણી ઉંમર વધતી જશે. આપણી બધી જ શક્તિ જતી રહેશે આપણે નબળા પડી જઈશું. ઘડપણમાં રોગો પ્રવેશ કરશે અને પછી મૃત્યુ દરવાજા ખખડાવશે. ત્યારે આપણને દવાખાનું જ દેખાશે. ત્યારે તમે કેવી રીતે સુખી રહી શકશો ? તમારા દરેક દુઃખના દરવાજા પર તમારા પોતાના જ હસ્તાક્ષર હશે. જાણી જોઈને ઝેર ખાય છે. પછી સુખ ક્યાંથી મળે? તમારી પાસે લાખો રૂપિયા હશે. ધન, સંપત્તિ હશે તે કાંઈ કામમાં આવશે નહિ.

-આપણે મરીએ છીએ ત્યારે આપણને લાગે છે કે મારા મૃત્યુથી મારા સગા-સંબંધિ-બૈરી-છોકરાં બધાને ખુબ જ દુઃખ થયું છે તેથી તેઓ રડે છે પણ આવો ભ્રમ છોડી દેજો. કોઈ કોઈના માટે રડતુ નથી. આ લોકમાં બધા જ સ્વાર્થના સગા હોય છે. એ રડવાવાળા આપણા ગયા પછી બારમાના દિવસે લાડવા ખાય છે.

માટે વ્હાલા ભક્તો આવા શુભ અવસર પર આપણી પાસે સમય છે, સંપત્તિ છે, શક્તિ છે. તો તેનો ઉપયોગ આપણી તમામ ચિંતાનો ભાર ભગવાન પર છોડી દઈ આપણું જીવન ભગવાનને સમર્પિત કરી દઈએ, એની ભક્તિ કદી પણ નિષ્ફળ જાતી નથી. વાવેલું તો ઉગે જ છે. ફક્ત ફેકેલું ફોગટ જાય છે.

(૬) સેશન-૬ વકતાત્રી, શ્રી બચુભાઈ રણછોડભાઈ પટેલ, બાકરોલ :-

તા. ૨૭-૧૨-૨૦૧૪ ને શનિવારે રાત્રે ૯.૩૦ થી ૧૦.૦૦ સુધી બાકરોલ નિવાસી શ્રી બચુભાઈ પટેલ(શ્રી ડાહ્યાભાઈ મહારાજના ભત્રીજા) પોતાના સ્વાનુભવનું ટેલાક મનુષ્ય ચરિત્રો તથા દિવ્ય ચરિત્રોના ગોળું નિરૂપણ કરીને ભગવાનની સ્વરૂપનિષ્ઠાની દૃઢતા કરવા દરેક શિબિરાર્થીઓને પ્રેરણારૂપ બન્યા હતા.

* પ્રસંગ-૧ :- શ્રી બચુભાઈએ મહારાજશ્રી ડાહ્યાભાઈ સાથે એક વાર છોટા ઉદેપુરમાં આવેલા ત્યારે મહારાજશ્રીએ તેમને કહેલું કે - બચુભાઈ આ છોટા ઉદેપુરને મારે કાશ્મીર જેવું બનાવવાનું છે. ત્યારે બચુભાઈને મનુષ્યભાવ હોવાથી આશ્ચર્ય થયેલું કે આ ગરીબ હરિભગતો જેમને પહેરવાનું ઠેકાણું નહિ, રહેવાનું ઠેકાણું નહી, ખાવાનું ઠેકાણું નથી અને ભગવાન કાશ્મીર બનાવવાની વાત કરે છે. પરંતુ આજે આ હરિભગતોનો પહેરવેશ જોઈને આ ભગતોના મકાનો જોઈને અને તમામ સગવડતા જોઈને આજે તેમને મહારાજશ્રીની ભવિષ્યવાણી સત્ય થયેલી જણાય છે. દિવ્યભાવથી આજે આ કાશ્મીર જેવું જ મને જણાય છે કારણ કે શ્રી ડાહ્યાભાઈ મહારાજને પ્રગટ ભગવાન કહેવાય ? કેમ કે ભવિષ્યમાં શું થવાનું છે તે ભગવાન હોય તે જ કહી શકે ? તે વર્ષોની ભ્રમભરી વાણીનો સાક્ષાત્કાર આજે થયેલો જણાય છે.

* પ્રસંગ-૨ : અમદાવાદના ગોકળબાપાના પરિવારની વિસ્તૃત વાત કરી હતી. તેમાં અક્ષરનિવાસી શ્રી રજનીકાન્ત મહેતા સાહેબની પ્રત્યક્ષ બનેલ વાત કરી હતી.

-શ્રી રજનીકાન્ત મહેતાએ વકીલાતનું ભણ્યા પછી ગોકળબાપાને ત્યાં ઓફિસમાં મહિનાના રૂ. ૧૨૦ પગાર લેખે કામ કરવા જતા મહારાજની આજ્ઞાથી તેમને નોકરીએ રાખેલા.

-થોડા સમય બાદ રજનીકાન્ત મહેતાએ પગાર વધારવા માટે મહારાજને ભલામણ કરી પણ કંઈ જવાબ ન મળવાથી મહારાજશ્રી પણ કંઈ કહેતા નહી.

- એક દિવસ મહારાજશ્રી શ્રી રજનીકાન્ત મહેતાને કહ્યું

કે આ તમારા મકાનની ઉપરવાળી રૂમમાં ટેબલ ખુરશી ગોઠવી ઓફિસ બનાવ, પછી તેમને તો ચિંતા થવા લાગી કે મારી કોઈ ઓળખાણ નથી તે મારે ત્યાં કોઈ કામ કરાવવા આવશે ? મારી ઓફિસ હું કેમનો ચલાવીશ ? ત્યારે મહારાજશ્રી કહ્યું હતું કે તારે સવારે ૧૦.૦૦ વાગ્યાથી ૫.૦૦ વાગ્યા સુધી ઓફિસમાં બેસવાનું અને આ વચનામૃત વાંચવાનું કાંઈ કામ ન આવે તો એક મહિનાના ૧૨૫ રૂપિયા મારે પગાર આપવાનો આમ મહારાજશ્રીની આજ્ઞા મानी ઓફિસ ચાલુ કરી સાત દિવસ સુધી રેઝ્યુલર ટાઇમે ઓફિસમાં વચનામૃત જ વાંચ્યું સાત દિવસ બાદ એક કસ્ટમર આવ્યા ને કામની શરૂઆત થઈ. અને ત્યારબાદ જીવ્યા ત્યાં સુધી મહારાજશ્રીની અપાર કૃપાથી ઓફિસનું કામકાજ ચાલુ રહ્યું હતું.

શ્રી રજનીકાન્ત મહેતાએ સંસ્થાના ઉત્કર્ષ માટે તન-મન-ધન કુર્બાન કર્યા અને મહારાજશ્રીને પ્રસન્ન કરી ભગવાનના ચરણોને પામ્યા છે.

* પ્રસંગ-૩ : શ્રી બચુભાઈએ કહ્યું હતું કે - મારી છોકરી શ્રી નિમિષાબેન લંડનમાં પોસ્ટ માસ્ટર તરીકેની જોબ કરે છે. એક વાર ત્યાં એવું બન્યું કે છોકરીને થોડું મોડું થવાથી ઉતાવળે ઓફિસ જવા નીકળી ગઈ. પરંતુ ઉતાવળમાં તે ઓફિસની ચાવી ભુલી ગયા. તે ઓફિસે જઈને ખૂબ ચિંતિત થઈ ગયા. ઘણું મોડું થયું હતું. તેથી મહારાજશ્રીને સંભાર્યા - તરત જ સામેથી એક યુવાન ચાવી લઈને આવ્યા ને સામેથી કહ્યું કે લો મેડમ તમારી ચાવી. મારી છોકરી આખો દિવસ નોકરી કરી ઓફિસ બંધ કરી ચાવી લઈ ઘરે ગઈ તો ઘરે પણ ચાવી હતી. અને તેમની પાસે પણ ચાવી હતી. તેમને આશ્ચર્ય થયું કે આ કેમ બન્યું. પછી ધીરે રહીને વિચાર આવ્યો કે-

શ્રી ડાહ્યાભાઈ મહારાજ સ્વયં સાક્ષાત પ્રગટ પુરુષોત્તમ ભગવાન છે. તેમને જે સંભારે તે તરત દોડીને પ્રત્યક્ષ હાજર થાય છે ને મનોરથપુરા કરે છે. એક ચાવીની બે ચાવી ભગવાન જ કરી શકે ? આ ભગવાનની દિવ્યલીલા કહેવાય.

પ્રસંગ-૪ :- શ્રી ડાહ્યાભાઈ મહારાજ પ્રગટ થયા બાદ ઈ.સ. ૧૯૬૦માં તેમના મોટાભાઈ રણછોડભાઈના ઘરે પ્રથમ વાર પધાર્યા હતા. તે નડિયાદ રેલ્વે સ્ટેશનથી

બાકરોલ ગામ સુધી ઘોડા ગાડીમાં બેસીને આવેલા. તે સમય એવો હતો કે કોઈ વિરલ વ્યક્તિ હોય તે જ ઘોડા ગાડીમાં બેસે. ગામમાં આવ્યા ત્યારે ઘણા બધા લોકોને આશ્ચર્ય થયું અને બચુભાઈના ઘરનું પણ માન વધી ગયું. કે રણછોડભાઈના નાનાભાઈ ભગવાન થયા છે તે અમદાવાદથી અહીં ઘરે આવ્યા છે.

મહારાજશ્રીનો પહેરવેશ એવો હતો કે - અતિ સુંદર સફેદ ઝલ્મો-ઘોતી, માથે કાશ્મીરી ટોપી, કપાળમાં ગોળ રૂડો ચાંદલો, પગમાં મોજા સહિત કિંમતી મોજડી પહેરી હતી. આવા મહારાજશ્રીને આજુબાજુના લોકો જોવા પધાર્યા હતા.

મહારાજશ્રી એટલું જ કહેલું કે મારા પર ગુરુશ્રી નારાયણમુનિ મહારાજ પ્રસન્ન થયા છે. હું અને બીજા હરિભગતો અમદાવાદ ભેગા મળી ભજન કરીએ છીએ. તમે બધા ત્યાં આવજો. વળી જેની પેઢીમાં એક ભગવાનનો ભક્ત બને તો તેની ૭૧ ઈકોતેર પેઢીનો ઉદ્ધાર થાય. આપણી પેઢીમાં ભગવાન થાય તો પેઢીના ઉદ્ધારની વાત જ શી કહેવી? શ્રી રણછોડભાઈ તથા પરિવાર વાળાને ખૂબ જ આનંદ થયો હતો.

પ્રસંગ-૫ : શ્રી બચુભાઈએ કહ્યું હતું કે -તે વખતે અમારા પરિવારની આર્થિક સ્થિતિ સારી નહોતી તેથી મને ગામના ત્રણ-ચાર માણસો એ સલાહ આપી હતી કે, તમારા કાકા ભગવાન થયા છે. અને તમે આવી સ્થિતિમાં રહો છો તે તમને મદદ ન કરે? થોડા દિવસ આ વાત પર વિચાર કર્યો પછી એક દિવસ બચુભાઈએ શ્રી ડાહ્યાભાઈ મહારાજને કાગળ લખ્યો કે મારા ઘરની આર્થિક પરિસ્થિતિ સારી ન હોવાથી ઘંઘો રોજગાર કરવા માટે મને ૧,૦૦,૦૦૦ (એક લાખ રૂપિયા) મોકલી આપો. એવી માગણી કરી.

શ્રી ડાહ્યાભાઈ મહારાજશ્રીએ પત્રનો જવાબ લખ્યો કે શ્રી બચુભાઈને માલમ થાય કે તમારો પત્ર મળ્યો છે કે તે જે પૈસાની વાત લખી છે તે તમારી સગવડે અમદાવાદ આવી લઈ જશો.”

મહારાજશ્રીનો પત્ર આવતાં બચુભાઈના આનંદનો પાર ન રહ્યો પણ અમદાવાદ જવા માટેનું ભાડું ન હતું. તે ગામના એક શ્રીમંત ભાઈ પાસેથી ભાડાના પૈસા ઉછીના લઈને બચુભાઈ અમદાવાદ

પહોંચી ગયા. સવારે અમદાવાદ પહોંચ્યા ત્યાં ઘણા હરિભગતો મહારાજશ્રીના દર્શન કરવા આવ્યા તે જોયુ. પછી બચુભાઈએ પણ મહારાજશ્રીના ચરણોને સ્પર્શ કર્યા. મહારાજશ્રી સાથે જમ્યા પછી અહીંયા આરામ કરો એમ કહી ખાટલો બતાવ્યો. તેમની આજ્ઞા પ્રમાણે બચુભાઈ સુઈ ગયા પણ ઉઘ આવે નહિ.

બચુભાઈને વિચાર થયો કે મારે પાછા જવું છે ને મહારાજશ્રી પૈસાની કંઈ વાત યાદ કરતા નથી. તે અક્ષરભુવનના હોલમાં મહારાજશ્રી આંટા ફેરા મારતા હતા. ત્યાં જઈ શ્રી બચુભાઈએ મહારાજશ્રીને વાત કરી કે - બાપજી ! શું તમને મારી ઓળખાણ ના પડી ? તમે પત્ર લખી રૂપિયા લેવા બોલાવ્યો છે તે રૂપિયા લેવા આવ્યો છું. ત્યારે મહારાજશ્રી બચુભાઈને કહ્યું કે - ૧૦૦ રૂપિયાની નોટ કેવી હોય તે તમે જોઈ છે? ત્યારે તેમણે કહ્યું જે, ના અત્યાર સુધી તો નથી જોઈ. પછી બીજો સવાલ પૂછ્યો - કે કેટલી સો રૂપિયાની નોટ હોય તો એક લાખ રૂપિયા થાય ? ત્યારે તે પણ બચુભાઈને ખબર નહિ. પછી મહારાજે કીધું કે ધારો કે - હું તને લાખ રૂપિયા આપુ તો તે તને કેવી રીતે ખબર પડે ? ત્યારે બચુભાઈ ભોળા ભાવે કહ્યું કે - મને તમારામાં વિશ્વાસ છે તે તમે જે આપશો તે લાખ રૂપિયા જ હશે !

ત્યારે મહારાજશ્રી બચુભાઈને કહ્યું હતું કે - અહિં જે બધા આવે છે તે મારી પ્રસન્નતા અને રાજીપો મેળવવા સારું જ આવે છે. જેથી તેમના જીવનમાં આવતી બધી જ મુશ્કેલીઓમાંથી તેઓ પાર ઉતરી જાય છે.

“તારે પણ જોઈએ તો હું તને આશીર્વાદ આપી શકું” થોડું વિચારીને બચુભાઈએ જોયુ, તો રૂપિયા તો મને તેમ નહોતા તેથી આશીર્વાદ મેળવવાનું જ યોગ્ય લાગ્યું. પછી મહારાજશ્રી શ્રી બચુભાઈને દિવ્ય આશીર્વાદ આપ્યા જે - “તને જ્યારે ૧૦૦ રૂ. ની જરૂર પડશે તો તારી પાસે ૧૦૫ રૂપિયા હાજર હશે. જ્યારે જ્યારે મારી જરૂર પડે તો મને યાદ કરજે, તને કંઈ મુશ્કેલી પડે નહિ.” આમ આશીર્વાદ આપી ભાડાના દશ રૂપિયા અને ભજનની ચોપડીઓ તથા વચનામૃત શાસ્ત્ર ભેટમાં આપ્યું ને કહ્યું જે આનો અભ્યાસ કરવો જેથી પ્રભુ રાજી થાય.

શ્રી બચુભાઈએ અંતમાં કહ્યું હતું કે હાલમાં પણ મહારાજશ્રીના આશિર્વાદનો સાક્ષાત્કાર થાય છે. પરંતુ મહારાજશ્રીમાં દિવ્યભાવ હવે જણાય છે. જે સમયે જણાવવાનું હતું તે સમયે મનુષ્યભાવ જ પરહાતો હતો માટે દરેક હરિ ભક્તો એ મહારાજશ્રી ડાહ્યાભાઈ મહારાજશ્રીમાં દિવ્યભાવ રાખવો અને એમનો રાજીપો મેળવવો.

(૭) સેશન -૭ :- વક્તાશ્રી રમેશભાઈ શંકરભાઈ પટેલ, અમદાવાદ.

તા. ૨૭-૧૨-૨૦૧૪ ને શનિવારે રાત્રે ૧૦:૨૦ થી ૧૧:૩૦ સુધી શ્રી પુરુષોત્તમ લીલાસાગર - તરંગ-૩૫ અને તરંગ-૫૫ નું વૈતાલ્ય અને દોહા છંદમાં ગાન કરીને તેમાં આવતા દરેક શબ્દોનું વિસ્તૃત નીરૂપણ સમજાવવા વિવિધ પ્રસંગો તેમજ વચનામૃતના વિવિધ સંદર્ભો તેમની ભાવાત્મક શૈલિમાં નીરૂપણ કર્યું હતું.

- તેઓએ કહ્યું હતું કે તરંગ-૩૫ માં ગુરુ, સદ્ગુરુ અને અસદ્ગુરુ આમ ત્રણ પ્રકારના ગુરુનું નીરૂપણ કરવામાં આવેલું છે તથા તરંગ-૫૫ ઉપાસનાનું તરંગ છે.

-ભગવાનનો સાક્ષાત્કાર કરવા માટે પુરુષપ્રયત્ન તો કરવો જ પડે.

- શ્રી પુરુષોત્તમ ભગવાન વખતે ૧૦૮ બ્રહ્મની મૂર્તિઓ હતી અર્થાત્ ભગતોની સંખ્યા ૧૦૮ જેટલી હતી. પણ બધા ભગતો પાકા હતા

-ભગવાનના સ્વરૂપને હૃદયમાં ઉતારવાથી આનંદ વધે છે.

- “ગુરુ ત્રણ પ્રકારના સદ્ ગુરુને ગુરુ સાર અસદ્ગુરુ ત્રીજા કહ્યા, કરો લક્ષણ ગુણ વિચાર”

-ગુરુ, સદ્ગુરુ અને અસદ્ગુરુ આ ગુરુના ત્રણ પ્રકાર છે તે તેમના ગુણ અને લક્ષણોથી ઓળખાય છે.

- ગુરુને સેવવાથી જ્ઞાન મળે અને આ લોકમાં સુખી થવાય.

- અસદ્ગુરુથી તો દુઃખ જ મળે અંતે જીવ લખચોરાશીમાં જાય છે.

- સદ્ગુરુ મળે, વડવાનળ મળે તો જ જીવનું આત્યંતિક કલ્યાણ થાય છે.

- આપણને આ પ્રગટ શ્રી ડાહ્યાભાઈ મહારાજ મળ્યા એ જ સદ્ગુરુ કહેવાય. માટે આ મૂર્તિની જ ઉપાસના અને

આશરો રાખીશું અને શિક્ષાપત્રીના નિયમો પ્રમાણે ચાલીશું તો જ આપણું આત્યંતિક કલ્યાણ થશે.

વચનામૃત પંચાણાનું-૭ નટની માયાનું આ વચનામૃતનો સંદર્ભ આપીને વાત કરી કે - ભગવાન આપણા માટે જ નર નાટક ધર્યું છે. અનંત જીવોના કલ્યાણ કરવા માટે જ પોતાની સામર્થી છુપાવીને આપણા જેવું જ મનુષ્યરૂપ ધરીને પોતે વત્યા છે.

-જેનું મન ભગવાનને વિષે આસક્ત થયું હોય તેને વિષયને યોગે કરીને ટાકું ઉજુ થતું નથી તેને જ સાધુ જાણવા (વ.ગ.મ.૨૩)

-ચોવીસ કલાકમાં જો આપણું મન તપે નહીં તો ભગવાન આપણને અક્ષરધામમાં પહોંચાડી દે.

- મધ્યમ ભક્તને ચાર દિવસે વૃત્તિ ભગવાનમાં વરે છે.

- ચાર પ્રકારના આનંદની વાત કરી છે-થોડો આનંદ-અતિ આનંદ-અતિ ઘણો આનંદ - અતિશે આનંદ.”

- જ્યારે ઇન્દ્રિયો, અંતઃકરણની વૃત્તિઓ ચોવિસ કલાકમાં થોડીકવાર જ જીવ સન્મુખ રહે તો તેને “થોડો આનંદ” ઉપજે.

- અંતઃ કરણના ઘાટ સંકલ્પ બંધ થઈ જાય, આત્માનું સુખ અનુભવાય તેને “અતિ ઘણો આનંદ” થાય.

- જ્યારે પ્રગટ ભગવાનની કૃપા થાય ને ભગવાન મળે તો “અતિશે આનંદ” પ્રગટે છે. પછી તેનું આખા બ્રહ્માંડમાં ચલણ ચાલે.

- પ્રગટના મુક્તો ચાર પ્રકારના છે. વડવાનળ જેવા, વિજળી જેવા, મશાલ જેવા અને દીવા જેવા, આ ચાર પ્રકારના મુક્તોની સ્થિતિનું નીરૂપણ કર્યું હતું.

- તરંગ-૫૫ નું નીરૂપણ કરતાં કહ્યું હતું કે - ભગવાન પોતે અનંત જીવોના કલ્યાણ કરવા માટે મનુષ્ય જેવા થયા છે. પરંતુ ભગવાનના સ્વરૂપનું જેને જ્ઞાન થયું હોય, મૂર્તિના સુખનો અનુભવ પોતાના જીવમાં ચર્ચા થયો હોય, તેને ગમે તેવા સુખ દુઃખમાં પણ ભગવાનના સ્વરૂપનું વિસ્મરણ થતું નથી (વચ.ગ.અં.૩૭)

-જેને ભગવાન સિવાય અંતઃકરણમાં કોઈ જ ઈચ્છા ન હોય તેને ભગવાન પોતાના ઐશ્વર્ય વડે ધામના દર્શન કરાવે છે. તેનો મહિમા પારાવાર છે.

- આપણે આ પ્રગટ ભગવાનને રાજી કરવા માટે જ દરેક ક્રિયા કરવી.

જે વિચાર સાક્ષીમાંથી ઉપડ્યો તે સત્ય થવાનો.

- આ પ્રગટ ભગવાન અને પ્રગટ ભગવાનના આ સંતોના દાસ થઈને જ રહેવું.

- આ પ્રગટ આપણને અનેક જન્મોના પૂણ્યના પ્રતાપે મળ્યા છે. હવે આપણે આ ભગવાનની મૂર્તિનું જ ધ્યાન કરવું. આ ભગવાનની મૂર્તિ સિવાય કોઈ પણ ઈચ્છા રાખવી નહીં. આ ભગવાનના સંબંધે કરીને જ આપણું આત્મિક કલ્યાણ થશે.

(૮) સેશન -૮ વક્તાશ્રી પ્રવિણભાઈ રાઠવા, વડોદરા

તા. ૨૭-૧૨-૨૦૧૪ને શનિવાર રાત્રે ૧૧:૩૦ થી ૧૨:૩૦ સુધી શ્રી પ્રાગજી મહારાજના જીવન ચરિત્રની વાતોનું નીરૂપણ કર્યું હતું. સવારનું બાકી હતું ત્યાંથી આગળ વાત કરી હતી.

***એકાંતિક ધર્મ કોને આધારે રહેશે ?**

સ્વામીને એક વાર જાળિયાના હરિ ભક્તો પૂછ્યું હતું કે - “સ્વામી આપ અક્ષરધામમાં પધારશો પછી મુમુક્ષુની શી ગતિ થશે? અને એકાંતિક ધર્મ કોણ પમાડશે?”

ત્યારે સ્વામી બોલ્યા હતા :- “જે ભગવાનના સ્વરૂપને વિષે નિષ્ઠા રાખે, તે જ ભગવાનના કલ્યાણકારી ગુણો ધારણ કરી શકે અને એ જ ભગવત સ્વરૂપ ભક્ત કહેવાય. વળી એવા ભક્ત દ્વારા જ ભગવાન એકાંતિક ધર્મનું પોષણ અને રક્ષણ કરે છે.

અને હું પણ, મારા જેવા એકાંતિક ધર્મના સ્થાપન કરનારને અહીં રાખીને પછી ધામમાં જઈશ. પરંતુ મારો સ્વભાવ એવો છે કે જેને હું એકાંતિક ધર્મ પમાડીશ તેને કોઈ ઝટ ઓળખી શકશે નહિ. જેનાં બહુ જન્મનાં પુણ્ય હશે તે જ તેને ઓળખી શકશે”

આમ પ્રાગજી ભક્તના અલૌકિક મહિમાની સ્વામીએ ભર્મમાં વાત કરી હતી.

- સદ્ગુરુશ્રી ગુણાતીતાનંદ સ્વામીનો વધતો મહિમા જોઈ તથા તેની સાથે પ્રાગજી ભગવતનો મહિમા પણ વધ્યો. તે જોઈ સ્વામીને ઠપકો આપવાનો ઠરાવ ૧૯૨૧માં આચાર્ય મહારાજ તથા સર્વે સદ્ગુરુઓએ નક્કી કર્યું હતું તેથી રામનવમીના સમૈયા પછીની પૂનમે સ્વામીનું અપમાન વડતાલમાં કર્યું હતું. ત્યારે સ્વામી સાખી બોલ્યા હતા જે,

“હળદી જરદી નવ તજે, ખટ રસ તજે ન આમ,
ગુણીજનન ગુણકું નવ તજે, અવગુણ ન તજે
ગુલામ.”

સ્વામી આટલું જ બોલ્યા હતા. પછી અંતે અદ્ભુતાનંદ સ્વામી, શુક સ્વામી અને પવિત્રાનંદ સ્વામી પાસેથી નીકળ્યા છેવટે શુક સ્વામીએ સ્વામીને હાથજોડી પ્રાર્થના કરી : “સ્વામી ! અમારું બોલ્યું માફ કરજો.”

- આચાર્ય મહારાજ, કોઠારી ગોવર્ધનભાઈ, પવિત્રાનંદ સ્વામી, શુકસ્વામી આ ચારેય મળીને સ્વામીને કહ્યું કે સત્સંગમાંથી અગિયાર જણાને વિમુખ કરવાનું વારંવાર કહે છે. પરંતુ ઉપાધિ થાય. એટલે છેવટે પ્રાગજી તથા શામજીનું નક્કી કર્યું છે. તેમાં તમારી શું આજ્ઞા છે?

એટલે સ્વામી ગંભીર થઈ બોલ્યા : “આમાં પ્રાગજીનો વાંક નથી તેણે તો ફક્ત મારી મોટપ કહી છે. તે હું ના કહીશ તો આળશી જશે. શામજીની વાતમાં બીજાનો નિષેધ આવે છે. માટે એકલા શામજીને વિમુખ કરો”

ત્યારે ત્રણે જણ કહ્યું : “સારું”

પણ પવિત્રાનંદ સ્વામી બોલી ઉઠ્યા : “પ્રાગજી તો જુનાગઢમાં મારી સામુ બોલ્યો છે. એટલે તેને વિમુખ કરવાનો મેં ઠરાવ કર્યો છે માટે તેને વિમુખ કરવો છે.” છેવટે પ્રાગજી મહારાજ અને શામજીને વિમુખ કર્યા.

- જુનાગઢમાં ભીમ એકાદશીના સમૈયામાં સ્વામી સભામાં સાધુ, હરિભક્તોને મળી મંદિરમાં દર્શન કરવા પધાર્યા પછી સભામાં પધારી વાતો કરી, હજારો હરિભક્તોને સુખિયા કરી દીધા. ત્યારબાદ સ્વામી ચંદની બાંધી હતી તે જોઈ રહ્યા અને પ્રાગજી ભગવતને સંભારી મોટેથી પોક મુકી રોઈ પડ્યા અને બોલ્યા : “આણે કેનો બાપ માર્યો હશે કે એને સત્સંગ બહાર કર્યો ? “એમ ભગવતજી મહારાજ ઉપરનું પોતાનું અનહદ હેત સ્વામી વખતોવખત ભગવતજીને સંભારીને બતાવતા હતા.”

***સ્વામી જુનાગઢની છેલ્લી વિદાય “સત્સંગમાં ફરશું અને મહુવે જઈને રહીશું.”**

શ્રી ગુણાતીતાનંદ સ્વામી ભાદરવા માસમાં મંદિરમાંથી નીકળ્યા સ્વામી ઘોડી ઉપર બેઠા તે, ત્યાં

30 જેમ ધામની મૂર્તિ ગુણાતીત છે તેમ જ મનુષ્યમૂર્તિ પણ ગુણાતીત છે.

માથાનો રૂમાલ નીચે પડી ગયો. તે સ્વામી બોલ્યા “ઘોડે અસવારી કરતાં જો સવારના માથાનો પાઘ અથવા રૂમાલ પડે તો જાણવું કે અસવાર પાછો ઘેર નહિ આવે” પછી બોલ્યા : “ચાલીસ વરસ, ચારમાસ અને ચાર દિવસ આ મંદિરમાં રહ્યા. હવે સત્સંગમાં ફરશું અને મહુવે જઈને રહીશું.”

આ પ્રમાણે કહી સ્વામીએ સૂચવ્યું : હવે મારું પ્રગટપણું જો ઓળખવું હોય તો મહુવાના પ્રાગજી ભગતમાં સૌ જોડાજો. આટલું કહી વંથળી જવા નક્કી કર્યું.

- સ્વામી ફરતા ફરતા ગોંડલમાં આવ્યા. તે દરબારશ્રીના મહેલમાં પઘરામણી કરી સ્વામીની સર્વે પૂજા કરી. પછી સ્વામી બોલ્યા : કંઈ પુછવું હોય તો પૂછો ? આ અવસર ફરી નહિ આવે. ત્યારે કોઈ બોલ્યું નહી એટલે સ્વયં સ્વામી વાત કરી કે - “સ્વામિનારાયણ ભગવાન સર્વોપરી છે અને રામકૃષ્ણાદિક દેવના પણ કારણ છે એમ જાણીને એમના અખંડ સંબંધવાળા સત્પુરુષોનો સમાગમ એ જ મોક્ષનું અસાધારણ સાધન છે, એવા સત્પુરુષની જે મન, કર્મ, વચને સેવા કરે તેને મોક્ષના સાધનમાં કંઈ કરવાનું રહેતું નથી.”

આ રીતે ભક્તોને અપાર સુખ આપી સદ્ગુરુ શ્રી ગુણાતીતાનંદ સ્વામી વિક્રમ સંવત ૧૯૨૩ ના આસો સુદિ ૧૩ ને ગુરુવારે રાત્રે પોણા વાગે સ્વામીએ ભૌતિક દેહનો ત્યાગ કર્યો.

-સ્વામીના ધામમાં ગયા પછી ભગતજીને સત્સંગમાં લીધા. તે ત્રણ વર્ષમાં ભગતજીની સંપૂર્ણ સાધુતા તથા પરમ એકાંતિક સ્થિતિનો બધા જ સદ્ગુરુઓને ખ્યાલ આવી ગયો. તેમાં ખાસ કરીને શુકસ્વામી તથા પવિત્રાનંદ સ્વામીને તો ભગતજીની અપાર સાધુતા, તથા ધર્મ, જ્ઞાન, વૈરાગ્ય અને ભક્તિએ યુક્ત એકાંતિક ધર્મની સવિશેષ પૂર્ણતા તેમનામાં ગુણાતીતાનંદ સ્વામીની કૃપાથી સિદ્ધ થયેલી જણાઈ. સ્વામીના છેલ્લા શબ્દો - સત્સંગમાં ફરીશું અને મહુવે જઈને રહીશું - આ શબ્દોની પ્રતિતિ, મોટા મોટા સદ્ગુરુઓને થઈ કે ખરેખર સ્વામી હવે સત્સંગમાં પ્રાગજી ભક્ત દ્વારા જ પ્રગટ છે. આ રીતે વિરોધીઓની પણ પ્રશંસા ભગતજીએ પોતાની સાધુતાથી મેળવી લીધી અને

બ્રહ્મજ્ઞાનની જ્યોતિ અવિરત્ પ્રાગજી મહારાજે ચાલુ રાખી.

-વડતાલના કોઠારી શ્રી ગોરધનભાઈના ભત્રીજા શ્રી ગીરધરભાઈએ ગદ્ ગદ્ કંઠે હરિકૃષ્ણ મહારાજને સ્તુતિ કરી : “હે મહારાજ ! આપની મૂર્તિનું અખંડ સુખ આવે અને હૃદયમાં આપ અખંડ બિરાજો એવી સ્થિતિ કરી ધો.”

મહારાજ પ્રસન્ન થયા અને કહ્યું : “ભક્તરાજ ! એવી સ્થિતિ તો એવા પરમ એકાંતિક સત્પુરુષને સેવો તો થાય. એવા સત્પુરુષ જ જીવમાંથી અનંત જન્મના બડવાળ કાઢી. મૂળ અજ્ઞાનનો નાશ કરી, જીવને શુદ્ધ કરી મારી મૂર્તિ હૃદયમાં સ્થાપી શકે છે. એવા પુરુષ વર્તમાનકાળે પ્રાગજી ભક્ત છે, તેને સેવો. “આમ કહી મહારાજ અંતર્ધાન થઈ ગયા.”

ગિરધરભાઈને આશ્ચર્ય થયું કે મહારાજે મોટા સદ્ગુરુ ન બતાવ્યા અને આ પ્રાગજી ભક્ત કે જે સભામંડપમાં આખો દિવસ સીવે છે તે બતાવ્યા ! પ્રાગજી દરજી સત્પુરુષ ! તે અંતઃકરણના સંકલ્પ વિકલ્પથી મહારાજના શબ્દોમાં વિશ્વાસ ન આવ્યો. નિઃશ્વાસ નાખી ફરી મહારાજના દર્શન સારુ તપ કર્યું.

મહારાજ એક મહિના પછી ફરી દર્શન દીધા. ગિરધરભાઈએ ફરી એ જ પ્રાર્થના કરી : “મહારાજ ! અખંડ દર્શન રહે, સ્થિતિ થાય એવું કરી આપો અને એકાંતિક ઓળખાવો !”

મહારાજે હસતાં હસતાં કહ્યું ! “ભક્તરાજ ! એકાંતિક તો અત્યારે પ્રાગજી ભક્ત છે. દરજીના સ્વાંગ નીચે મારી મૂર્તિ અખંડધારી એકાંતિક ધર્મ સિદ્ધ કરેલ એ બહુ મોટા પુરુષ છે. માટે વર્ણનુ માન મૂકીને તેમને શરણે જશો તો શાંતિ થશે.” આટલું કહી મહારાજ અંતર્ધાન થઈ ગયા.

-ભગતજીએ ગઢડા પ્રથમનું ૨૭ મું વચનામૃત ગિરધરભાઈ પાસે જ વંચાવ્યું. અને વાત કરી : “ગિરધરભાઈ ! આ વચનામૃતમાં મહારાજે કહ્યું છે કે “ભગવાનને ભજવાની તો સૌ કોઈને ઈચ્છા છે પણ સમજણમાં ફેર છે.” તે ઉપાસ્ય અને ઉપાસકની વિગત શુદ્ધ રીતે સમજવી.

- પ્રથમ તો આ પૃથ્વી જેની રાખી સ્થિર રહી છે ને

ડોલાવી ડોલે છે તથા તારામંડળ જેનું રાખ્યું અદ્ધર રહ્યું છે તથા જેના વરસાવ્યા મેઘ વરસે છે તથા જેની આજ્ઞાએ સૂર્ય-ચંદ્ર, ઉદય -અસ્તપણાને પામે છે તથા જળના બિંદુઓમાંથી મનુષ્ય ઉત્પન્ન થાય છે અને તે હાથ, પગ, નાક, કાન એ આદિક દસ ઇન્દ્રિયો થઈ આવે છે. તથા આકાશને વિષે અદ્ધર જળ રાખી મુક્યું છે તે ગાજવીજ થાય છે એવાં અનંત ઐશ્વર્ય થાય છે. તે સર્વે મને મળ્યા એવા જે આ પ્રગટ ભગવાન તેના કર્યા જ થાય છે એમ સમજવું.

-પ્રગટ પ્રમાણ જે ભગવાન તે સિવાય બીજો કોઈ એ આશ્ચર્યનો કરનારો છે એમ માને નહિ ને પૂર્વે જે જે આશ્ચર્યો થઈ ગયા છે. તથા હમણાં જે થાય છે તથા આગળ થશે. તે સર્વે મને મળ્યા એવા જે પ્રત્યક્ષ ભગવાન અક્ષરાતીત શ્રી પ્રગટ પુરુષોત્તમ શ્રી ડાહ્યાભાઈ ભગવાન જ કરે છે એમ સમજવું.

ભગવાન આટલા જ વચનોમાં પોતાનું કર્તાપણું, પ્રગટપણું, સાકારપણું અને સર્વોપરિપણું સમજાવી દીધું છે. આ ઉપાસ્યની શુદ્ધિ કહેવાય. માટે આ મહારાજને સર્વોપરિ સમજે, સાકાર સમજે, કર્તા સમજે, પણ પ્રગટ ન સમજે તો ઉપાસ્યની શુદ્ધિ કહેવાય નહિ.

મહારાજ સત્સંગમાં પ્રગટ જ છે અને સર્વે પોતાનું ઐશ્વર્ય, પ્રતાપ વર્તમાનકાળે જે દેખાઈ રહ્યાં છે તે જે દ્વારે પોતે પ્રગટ હોય તે દ્વારે જ દેખાડે છે. આમ સમજી ભગવાનનો પ્રગટપણાનો નિશ્ચય કરવો એ મુમુક્ષુની પહેલી ફરજ છે.

આવી રીતે ભગવાનને પ્રગટ, સર્વોપરી, સાકાર અને કર્તા સમજીને જે ભક્ત આમ વર્તે કે ચાચ કોઈ મારી ઉપર ઘૂળ નાખો, કોઈ ગમે તેવું અપમાન કરો, ચાચ કોઈ હાથીએ બેસારો, કોઈ નાક-કાન કાપી ગંધેડે બેસાડો, તેમાં મારે સમભાવ છે. તથા જે રૂપવાન એવી ચૌવન સ્ત્રી તથા કુરૂપવાન સ્ત્રી અથવા વૃદ્ધ સ્ત્રી તેને વિશે તુલ્યભાવ રહે તથા સુવર્ણનો ઢગલો હોય તથા પથ્થરનો ઢગલો હોય તે બેચને જે તુલ્ય જાણે આવી રીતે જે ભક્ત સમજે અને વર્તે ત્યારે ઉપાસકની શુદ્ધિ ગણાય.

આવી રીતના અનંત શુભ ગુણો જે

હરિભક્તમાં હોય અને ઉપાસના પણ શુદ્ધ સર્વોપરી પ્રગટ ભગવાનની હોય. તો તે ભક્તના હૃદયમાં ભગવાન સર્વ પ્રકારે નિવાસ કરીને રહે છે, પછી તે ભક્તને ભગવાનને પ્રતાપે કરીને અનંત પ્રકારના ઐશ્વર્ય પ્રાપ્ત થાય છે અને એ ભક્ત અનંત જીવનો ઉદ્ધાર કરે છે અને શ્રીજીને પામવાનું દ્વાર બની રહે છે.

- આવો જે ભગવાનનો ભક્ત છે તેનો પ્રતાપ કેવો છે કે એના નેત્રમાં ભગવાન જોનારા છે, તે માટે બ્રહ્માંડમાં જેટલા જીવ-પ્રાણી છે તેના નેત્રને પ્રકાશ કરવાને સમર્થ થાય છે. એના પગમાં ચાલનારા ભગવાન છે તે માટે બ્રહ્માંડમાં સર્વ જીવના પગને વિષે ચાલવાની શક્તિને પોષણ કરવાને સમર્થ થાય છે. આમ એ સંતની સર્વે ઇન્દ્રિયોને પ્રકાશ કરવાને સમર્થ છે. માટે એ સંત સર્વ જગતના આધારરૂપ છે. આટલી સામર્થીહોવા છતાં પણ પોતાની સામર્થી છુપાવવાનું જ તેને તાન રહે છે. એટલે તુચ્છ જીવના માન અપમાનને તે સહન કરે છે અને મનુષ્ય જેવા મનુષ્ય થઈને વર્તે છે એ જ એમની મોટપ છે.

માટે આવા જે ભક્ત હોય તેને લક્ષણો કરીને ઓળખવા કારણ કે તેના જે જ્ઞાન, વૈરાગ્યાદિક શુભ ગુણ તે તો જ્યારે ભેગા રહીએ ત્યારે ઓળખાય. માટે જેના દર્શન કરીને છાતી ઠરે અને વૃત્તિ ચળાયમાન ન થાય ત્યારે જાણવું કે આ મને મળ્યા છે એ ભગવાનના એકાંતિક ભક્ત છે, કારણ કે તેના હૃદયમાં ભગવાન સર્વ પ્રકારે નિવાસ કરીને રહે છે. એટલે ચમકપાણી પેઠે તે પણ મુમુક્ષુ જીવને ખેંચી લે છે અને તેની વૃત્તિઓને સ્થિર કરી દે છે. માટે આવા જે ભક્ત હોય તેને જોઈને એક નિશ્ચય કરવો કે આ ભગવાનના સંબંધ વાળા ભક્ત છે.

- ભગવાનના અખંડ સંબંધવાળા જે સત્પુરુષ છે તે જ ભગવાનનું સ્વરૂપ છે અને પૃથ્વી ઉપર ભગવાનનું પ્રગટપણું પણ તેવા સત્પુરુષ દ્વારે જ છે. માટે આવા સત્પુરુષને ઓળખી તેમનો સમાગમ જો કરીએ તો અનંત પ્રકારના દોષો જીવમાં રહ્યા છે તેને કાઢીને શુદ્ધ કરી, જીવને બ્રહ્મરૂપ કરી મેલે છે.

(વધુ આવતા અંકે)

श्री प्रगट पुरुषोत्तम सत्संग शिबिर - ७ श्री गांडीया धाम, ता. २७/२८-१२-२०१४

नूतन वर्षे श्री प्रगत पुरुषोत्तम बाकरोल धाममां महाराजश्री तथा अन्नकूटना दर्शन. ता.२४-१०-२०१४

If undelivered please return to :

From :

Shri Dahyabhai Maharaj Mandir Trust

Shri Pragat Purushottam Mandir

Shri Purushottam Nivas (Tower),

At & Post : BAKROL,

Ta. & Dist. Anand - 388 315,

Gujarat, India.

Mobile : 91 - 94270 63271

Website : www.pragatpurushottam.org

E-mail : pragatpurushottambakrol@yahoo.co.in

Printed Matter

BOOK - POST

To,

Printers : Perfect Graphics, Juna Rasta, Anand. Ph. (02692) 251937